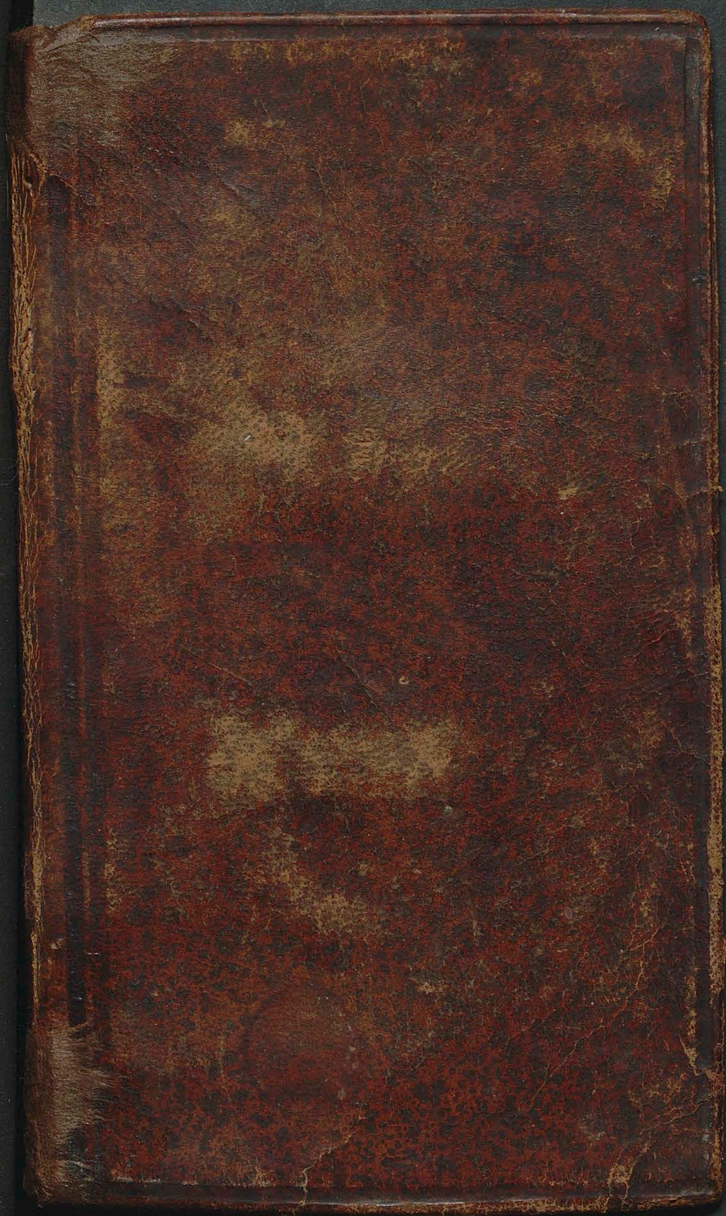

ANIMADVERSIONES SVPER REGVLAM SANCTI BENEDICTI,

Prout hæc
In Nostris Germaniæ Patribus
Moderno Tempore Servatur.

AVTHORE
REVERENDISSIMO DOMINO
PATRE
JOACHIMO
ABBATE FISCHINGANO,
Ordinis Sancti BENEDICTI,
In Helvetia

Libellus vere pretiosus,
Tertia jam vicè in idiomate Germanico,
Nunc
Autem in Lingua Latina vulgatus.
Cum Permissu Superiorum Reimpressum.

CRACOVIÆ,
Typis JACOBI MATYASZKIEWIC S. R. M. Celsissimi & Reverendissimi D. Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiæ Ordinarij Typogra.
Anno Domini MDCCXXXI

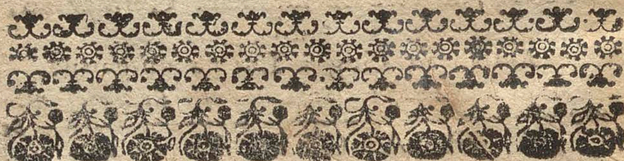

APPROBATIO CENSORIS.

ANimadversiones hæ in Regulam S. Benedicti, qui juxta attestatum Divi Gregorij Gratia Benedictus ac nomine, omnium justorum Spiritu plenus fuit, utiliter in lucē prodeūt.

Aug: Vind: 1727. 9. Iulij.

FRANC: JOSEPH de Handl. SS. Th. Licent. Reverendissimi & Serenissimi Principis & Episcopi Aug. Consil. Eccles. Maj. Pœnit. & Librorum Censor, nec non Insignis Ecclesiæ ad Sanctum Mauritium, Canonicus & Parochus.

PRÆFATIO

Latini Interpretis ad Lectorem.

SCripſerat Libellum iſtum Author idiomate Germanico, eô inductus motivô, ut tantò major omnibus in noſtra Germania ſub Regula Divi Patris Benedicti militantibus obveniret utilitas, quò plurium manibûs (cõverſorum præcipuè ac Moniliũ) tractaretur. Et tantus certè fructus conſecutus eſt, ùt intentioni Pijſſimi Authoris abundè ſatisfactum ſit, adeò, ùt tribûs omninò vicibûs libellus hic publicam lucem viderit. Aliud me juſſit voluntas Superiorum, quibus me oportet in omnibus morem gerere; ut ſcilicet Tractatum iſtum è Germanica Lingua transferrem in Latinam. Neque vanam aut frivolam dices hanc operam, Lector benevole, ſi rationem ac motivum inſpexeris. Quòd ſi enim Libellus hic ob ſuam præſtantiam, totiúsque diſciplinæ Monaſticæ medullam, quam continet, tantos in exigua noſtra Germania fructus protulit, majorem certè bonorum fructuũ

copiam progerminabit, si perLinguam Latinam, quæ omnibus communis est nationibus, in bonum totius Christiani Orbis cesserit. *Bona* siquidem, *quantò magis communia, tantò magis divina* sunt, teste Nierembergio dictam. Polit. decade 2. & eò major uniuscujusque boni præstantia, quò plurium deservit emolumento. Hanc igitur operam sanè fideliter præstiti, & per totum decursum ipsius Authoris mentē, imò & verba, ut potui, semper retinui, veritus, ne genuino spiritui, qui in toto tractatu elucescit, adulterinum aliquem proprij ingenij fucū inspergerem. De cætero omnibūsvotis divinam precor clementiam, ut Spiritum S. Patriarchæ nostri Benedicti taliter in nobis renovare dignetur, quatenùs verum Regulæ ipsius sensum non modò speculativè capere, sed & per veram spiritualem vitam opere demonstrare valeamus. Cōsecravimus nos siquidē divino servitio secundùm Regulam S. Benedicti, ad hujus igitur normā vivamus, oportet, ne olim in tremēdo judicio, in quo secundùm eandē Regulam judicabimur, causa nostra cōclamata sit.

Tibi nunc relictum est, Lector Benedictine, an tuis Libellum hunc usibus impendere velis, an non: dummodò in omnibus glorificetur DEUS.

§. 1.

§ 1. *præliminaris.*

Compendium Vitæ S. Patriarchæ BENEDICTI.

S. Benedictus, & Soror ejus Scholastica gemelli una die ab eadem Matre nobili Genere Nursiæ nati sunt Annô Christi 480. Mater, cui Abundantia nomen, vitam in partu emisit. Benedictus septimô ætatis suæ annô Romam directus est, studijs ibidem operam impensurus, ubi septem circiter annos magnâ transegit innocentiâ. Posthæc singulari Spiritûs sancti actus impulsu Româ clam relictâ in solitudinem Sublacum dictam recessit; quò dum pergeret, incidit in ipsum S. Romanus, qui cognitô Benedicti sanctô propositô, illud approbavit, religiosô eum habitu donavit, omne possibile auxilium spopondit, imò & fideliter præstitit, necessariam ipsi sustentationem tribûs annîs subministrans. Postquam Benedictus in extrema paupertate, vitæq; rigore tres annos in angusto spelæo degisset, à Venerabili quodam sacerdote DEI monitu ipsô sanctô Paschatis die invisus est, ac post sacra colloquia cibô, potuque refectus, paulò post etiam à Pastoribus inter virgulta sedens repertus

est, atque ita rumor sanctitatis ejus in viciniam se diffudit: hinc ab eo tempore multi ad ipsum ventitabant, necessarium ei victum deferentes, quos salutari doctrinâ multùm ædificatos à se dimisit.

In loco isto Benedictus gravem carnis tentationem generosè triumphavit, dum se in spinis & tribulis tamdiù volutavit, quoadusquè sangvine totus perfunderetur, ac diabolica cessaret illusio: quapropter totâ vitâ suâ nullam ampliùs impuram tentationem passus est.

Trigesimum annum cum attigisset, vicini eum Monachi difficulter exorârunt, ut ipsis præesse vellet. Cùm autem dissolutam eorum vitam tolerare nollet, venenô eum è medio tollere cogitârunt. Agnovit hoc Benedictus in spiritu, sanctâque cruce poculum signavit, quod illicò confractum est, ipseque dilectam suam solitudinem iteratò repetijt. Veniebant autem ad eum multi, subijcientes se disciplinæ ipsius, unde intrà novem annorum spatium duodecim monasteria construxit, ubi magna prodigia intervenerunt, quæ Sanctus & Magnus Ecclesiæ Doctor Gregorius describit, hic loci autem brevitatis gratiâ non recensentur.

In ea solitudine cùm ad triginta quinque annos mansisset, graves una cum discipulis suis persecutiones sustinuit à Floren-

tio

tio quodam, cumq; adverteret, hæc omnia in unam tantùm personam collimare, annô Christi quingentesimô vigesimô nonô, ætatis autē suæ quadragesimô nonô inde in Montem Cassinum migravit, in comitatu duorum Angelorum, viam ipsi mōstrantium. Dum autē adhuc in itinere constitutus esset, Deus Florentium subitaneâ morte mulctavit, quem tamen multis lachrymîs S. Pater prosecutus est.

Mox ut ad dictum montem pervenit, Idoli Apollinis statuam comminuit, altare ejus destruxit, illiusque loco in honorem sancti Præcursoris Christi Joannis, & Sancti Martini Episcopi oratoria duo erexit, ac celeberrimum Cassinense Monasterium ædificavit. Super hoc diabolus visibilî formâ erga Virum sanctum cum rabie conquestus est, non Benedictum sed maledictum eum compellans, magna etiam Sancto Patri, ejusque fratribus gravamina fecit, quem tamen sanctus Benedictus auxiliô DEI, & mediante signô S. Crucis semper vicit, confudit, atque ex multis energumenis (semel etiam per solam alapam) expulit.

Annô Christi 536. Sanctum Placidum in Siciliam, & posteà annô 543. S. Maurum in Gallias misit. Circa hunc ultimum notabile quid contigit: Manifestaverat S. Pater Religiosis suis appropinquantem obitûs sui diem, quô auditô contristabantur qui-

dem, inde tamen hauriebant solatium, quòd mortuô S. Patre Divum Maurum Abbatem se habituros sperarent. Postquàm autem ordinaverat sanctus Benedictus, ut Maurus transiret in Gallias, Congregatio Cassinensis jam nullum ampliùs admittere solatium voluit: quarè S. Pater ad se convocatos eleganti sermone confirmavit, quem hîs penetrantibûs verbîs conclusit: Fratres charissimi: non vos resolutio hujus corpusculi animis consternatos efficiat, quoniam præsentior vobis ero carnis depositô onere, vestrique per DEI gratiam cooperator assiduus. Promissio hæc valde est consolatoria, quam omnes sub ejus Regula DEO servientes filialî confidentiâ acceptare, ac paternum ejus auxilium certò præstolari possunt, ac debent.

Vixit S. Pater Benedictus in monte Cassino annîs 14. multa, ac magna ibidem edidit miracula: nam spiritu prophetico claruit, arcana cordium, & occultas Religiosorum suorum transgressiones agnovit, eosq; paternè corripuit. Vincula cujusdam rustici innocenter captivi unicô oculorum suorum intuitu dissolvit. Et cùm esset in egentes multùm misericors, DEUS ipsi in necessitatibus pecuniis, frumentô, & oleô prodigiosè succurrit. Non solùm multos langventes curavit, sed & mortuos vitæ

red-

reddidit. DEUS illi in uno Solis radio mundum totum, & quæ circa ipsius ordinem usque ad finem sæculi futura essent, multáque alia mirabilia demonstravit.

Annô vitæ ejus 63. & ultimô visitavit eum sextô die Februarij Soror ipsius Sancta Scholastica, quasi valedictura Fratri, eúmque notô illô miraculô subitaneæ tempestatis adegit, ut tota nocte cum ipsa de gaudijs vitæ æternæ colloqueretur. Quartô die post, id est, 10. Februarij, vidit animam dictæ sororis suæ corpore resolutam in columbæ specie cælum penetrantem. Sequentî 21. Martij feliciter eam secutus est, cùm in Vigilia Paschatis post suscepta SS. Sacramenta in Ecclesia stans ante aram manè horâ nonâ sub manibus discipulorum suorum mortem beatam obijt, ejusq; anima inspicientibûs in extasi duobûs ipsius Religiosis per viam pretiosis tapetibûs, & innumerîs splendidissimîs lampadibûs ornatam cælum triumphabunda conscendit. Vide plura apud S. Gregorium & alios.

§. 2.

Quantum utilitatis S. Benedictus Ecclesiæ DEI attulerit?

PUlchrè admodùm Sanctus Augustinus ait; Solus

Solus DEUS humano generi omni tempore aptas medicinas dispensare scit & potest. Quemadmodum hoc factum sit antiquo populo Israël, & post Ascensionem CHRISTI usquè modò in & erga Ecclesiam DEI, amplum nimis esset recensere: ego autem supersedeo. Id solum hôc locô assero, totam Christianitatem in magnis calamitatibus fuisse constitutam, cùm DEUS ad illius auxilium S. Benedictum misit. Rem totam, nec non utilitatem, quam dictus S. Pater Ecclesiæ attulit, eruditissimus scriptor Annalium Ecclesiasticorum Cardinalis Baronius fideli calamô recenseat. Sic ille loquitur: illô tempore videre erat, quomodò totus orbis Christianus Principibus Hæreticis subjectus fuerit, ita, ut ne unus quidem Rex Catholicus modicæ etiam Provinciæ dominaretur. Postquàm narravit Baronius, quinam Principes suam in unoquoque Regno tyrannidem exercuerint, ita pergit: Germania per irruptiones Barbararum Gentium majori parte vastata erat, & conculcata. Quæ autem morum perversitas calamitosis hisce temporibus orbem Christianum dehonestaverit, quæve scelera dominatum tenuerint, verbis declarari vix potest.

Jam in hac terra caligine horrendæ noctis hujus, densîsque tenebrîs tanta lucis claritas erupit, per quam totus orbis Catholicus

licus illuminatus est. Nam (quod summè mirandum) apparuit in hac vocatione S. Benedicti sublimis illa Providentia, qua DEUS Ecclesiæ suæ opitulari volebat: tantus enim splendor ad illuminandam Ecclesiam è Viro DEI Benedicto refulsit, ut radios suos ab ortu solis, usquè ad occasum, & à septentrione in meridiem usque longè latéque diffuderit: atq; è parvis virgultis magnæ sylvæ fructiferarum arborum exortæ sunt, quæ totam occidentalem Ecclesiam impleverunt. Fuit hic Ordo amplissimum seminarium, è quo processêre magnô numerô Sancti Episcopi variarum Ecclesiarum. Nec defuêre Viri, qui sedentes in Apostolico Throno totam Ecclesiam Catholicam inter furores atque tumultus horribilium fluctuum fortiter ac constanter gubernavêrunt. Progressi sunt etiam ex hoc ordine Viri Apostolici, qui multas Barbaras Regiones, quæ jugo CHRISTI aliàs se subijcere detrectabant, eousquè moverunt, ut fidem Christianam promptìs tandem animìs susceperint. Alij processêre, qui arduos ob fidem agones decertârunt, & victores martyrij coronam obtinuerunt. Præterimus hôc locô illos, qui per eminentem, & sacram eruditionem suam inter Doctores Ecclesiæ resplenduerunt. Neque recensemus (prout etiam vix numerari possunt) agmina Sanctarum

rum Virginum. Nequè etiam, quàm magna & immensa flumina ex hoc (ob humilitatem suam) parvo fonte exorta sint: dicere volo: quàm multi sancti exercitus Monachorum è diversis ordinibùs à S. Benedicto originem duxerint, qui etsi in Ecclesia, quæ varietate circumdata est, varia habeant nomina, gloriantur tamen, ac gaudent, se S. Benedicto suum initium debere. Hucusquè Baronius.

Sunt autem præcipuè duodecim sacri ordines eandem cum Benedictinis Regulam habentes. Si secundùm tempus institutionis suæ recenseantur, primus est Cluniacensium, institutus annô 913. Secundus Camaldulensium, annô 1012. Tertius Vallis Umbrosæ annô 1073. Quartus Grandimontensium annô 1080. Quintus & celeberrimus Cisterciensium, annô 1098. Sextus Fontis Ebraldi annô 1107. Septimus Humiliatorum circà annum 1066. non extat ampliùs. Octavus Montis Virginis annô 1142. Nonus Wilhelmitarum. Decimus Cælestinorum annô 1294. Undecimus Montis Oliveti annô 1319. Duodecimus Sylvestrinorum annô 1232. His accenseri potest ille, quem S. Francisca Romana instituit. Ultra hos sunt adhuc alij duodecim Ordines Equestres, qui utuntur Regulâ S. Benedicti, sed brevitatis gratiâ hìc non adducuntur. Et hæc sunt flumina,

quæ

quæ ex humili fonte Benedictô emanârunt, ut superiùs ajebat Baronius.

§. 3.
Quando, vel ubi conscripta fuerit Regula à S. Benedicto?

DUbitari non potest S. Benedictum tunc cœpisse Regulam suam scribere, quando prima duodecim monasteria construxit, videlicet post annum Christi 510. Clarum etiam videtur esse, quòd primùm in monte Cassino eam plenè impleverit; cùm enim in quolibet ex primis illis Monasterijs duodecim tantùm fuerint Monachi, nullum ibi locum Decani habebant: proinde Capitulum illud una cum aliquibus alijs primum in monte Cassino Regulæ insertum fuit. Hæc autem citra omne dubium perfecta fuit annô 536. ubi S. Placidus in Siciliam directus est, nam S. Pater ei Regulam secùm deferendam tradidit. Duravit itaq; salutaris usus hujus Regulæ jam completis mille, centum, & quinquaginta annis in Ecclesia DEI. & secundùm DEI promissum ad finem mundi usq; perseverabit. Observatum etiam fuit, quòd etiamsi disciplina monastica, imò ipse Ordo ex negligentia Præpositorum, vel tepiditate Religiosorum in-
ali-

aliquibus locis defecerit, alibi nihilominùs floruerit, ejusq; fervor nunquàm plenè cessaverit, sicut nec pro nostris temporibus exempla desunt, quibûs idipsum demonstrari posset, sed non est hujus loci.

Paterna etiam DEI Providentia, ac Bonitas in conservatione Regulæ hujus semper in hoc emicuit, quòd ut primùm genuinus fervor, & originalis spiritus apud Ordinis hujus Religiosos defecit, ac languor invaluit, mox Viros zelosos, & spiritu plenos suscitârit, qui regularem disciplinam iteratò instaurârunt.

Benedictini à principio Ordinis sui ad quadringentos annos totam penè Ecclesiam Catholicam laudabiliter gubernârunt; tot etiam ubivis locorum sub illud tempus erecta fuerunt Cœnobia, totquè millia ex hoc Ordine Sanctorum Catalogo inserti sunt, ut propè credi non valeat. Postquàm autem circa annum Christi 900. (ferreô illô sæculô) primus fervor penè elanguit, misit DEUS S. Odonem, qui Ordinem in tam felicem statum iteratò redegit, ut Ecclesia universa exinde lætata sit, magnumq; incrementum perceperit. Hæc beata sors non omninò ducentos annos perduravit, quapropter Divinus Spiritus Sanctos Patres Robertum & Bernardum excitavit, qui collapsam disciplinam strenuè rursùs innovârunt,

runt, tantumquè in hoc genere præstitit S. Bernardus, ut ab ignaris hominibus Fundator celeberrimi sacri Ordinis Cistercensienfium habitus sit, cùm tamen solùm magnam nominis famam & excellentiam huic Ordini suô zelô attulerit. Reformatio hæc per aliquot sæcula incredibilem in Ecclesia DEI fructum fecit. Succedentibûs temporibûs alij Viri Sancti in fundationibus novorum Ordinum desudarunt, ut suprà breviter indicatum est.

Novissimîs nostrîs temporibûs jam non ampliùs construuntur Benedictinis Monasteria, sed potiùs bonis suîs, ac possessionibus non rarò cedere coguntur. A longô etiam tempore non adeò multos habemus Catalogo Sanctorum inserendos. Cur hoc? Respondet, ut existimo, ad hanc quæstionem Salvator noster, quia videlicèt in nobis etiam verificatur illud vaticinium ipsius: Refrigescet charitas multorum. Interpretare meliùs, si potes. Ignoscat nobis bonus DEUS teporem nostrum, & Spiritum nobis largiatur primorum Patrum Ordinis nostri.

§. 4.

Vlteriores Animadversiones super Regulam S Benedicti.

PRimum punctum: firmiter teneat Persona Reli-

Religiosa sub Regula S. Benedicti DEO serviens, scripsisse sanctum hunc Patrem suam illam vitæ normam, seu Regulam ex impulsu, ac singulari instinctu Spiritûs Sancti. Ita credit universa S. Ecclesia: ita testantur SS. Doctores, Gregorius Magnus, Petrus Damiani, & alij. Verba S. Patris Bernardi sic habent: in dubium vocari nequit, quòd norma hæc vivendi (secundùm Regulam S. Benedicti) tota sancta, & divinô potiùs consiliò ac inspiratione, quàm humanô cogitatu ac providentiâ sit inventa. In Homilia: Ecce nos reliquimus omnia.

Imò testatur hoc Deipara Virgo MARIA ad S. Brigittam inquiens: Benedictus Regulam scripsit de Spiritu Sancto, per quam multi perfectionem obtinuerunt, uti Benedictus. L. 3. revelat. cap. 20.

Punctum 2. Quemadmodùm Filius DEI divinam suam Doctrinam non pro illîs tantùm instituit, qui eo tempore vixerunt, sed pro omnibus & singulis, qui ad finem usq; mundi victuri essent; ita Spiritus Sanctus adeò attemperavit & moderatus est Regulam S. Benedicti, ut eam non illi tantùm, qui vixerunt tempore S. Benedicti, servare possent, sed ut ab omnibus etiam & singulis, qui sub directionem & doctrinam hujus S. Patris se conferre vellent, absq; singula

gulari gravamine posset observari usq; ad finem mundi. Ita statuit magnus & sanctus Christi Vicarius Gregorius Magnus, hîs verbîs: Ego Gregorius sanctæ Romanæ Ecclesiæ Præsul scripsi vitam B. Benedicti, & legi Regulam, quam ipse Sanctus manu propriâ scripsit; laudavi eam, & confirmavi in S. Synodo: & . . . præcepi, ut diligentissimè observarent, quicunque ad conversionis gratiam accessuri essent, usquè ad finem mundi &c.

Punctum 3. Cùm ergo hæc Regula ex dispositione DEI, & S. Ecclesiæ usquè ad finem mundi durare debeat, hinc ex instinctu Spiritûs Sancti valde excellit discretione. Altè satus magnus Pontifex Gregorius ita scribit: Benedictus scripsit Regulam Monachorum, discretione præcipuam, sermone luculentam.

Imò DEUS Pater apud S. Hildegardem inquit: Dulcedine inspirationis Sancti Spiritûs Benedictus fecit discretam, ac planam viam. Et Filius DEI apud Sanctam Brigittam sic ait: qui vult salvus fieri, advertat, quòd Regula Benedicti mei res necessarias cum discretione habere permittat. Indulget necessaria, sed non superflua &c. Magna sunt hæc utiquè testimonia de discretione Regulæ hujus.

Fideliter hâc in parte servavit S. Bene-

nedi-

nedictus in scriptione Regulæ suæ, quod ab initio promisit, velle se pium, & discretum Patrem esse. Hinc ab ipsius tempore usque modò factum est, quòd pusilli & magni, juvenes & senes, nobiles, & ignobiles, pauperes & divites, fortes & debiles, honorati, & plebeij dulci Regulæ jugo se submiserint, perquè hanc planam & discretam viam tot mille & millia æternam beatitudinem consecuti, & adhuc consecuturi sint.

Punctum 4. Quandoquidem ergo hæc Regula tantoperè a Spiritu Sancto attemperata, & in seipsa discreta est, ut usque ad finem mundi servari valeat, periculosè mihi loqui videatur quidam tepidi Religiosi, si palam asserere non vereantur, Regulam nostris temporibûs non ampliùs servari posse: nequè audire volunt, si de genuina illius observatione sermo fiat. Apparet, quasi Regulam, illiusquè Authorem pro indiscreto haberent, cùm tamen S. Benedictus infirmorum & debilium, item etiam senum & infantium tam paternè memor sit, & de cætero alia omnia tam discretè ordinet & attemperet, ut & fortes sint, qui cupiant, & infirmi non refugiant.

Punctum 5. Cùm hæc Regula, ut dictum, jam ad mille, centum,] & quinquaginta annos duraverit, longâ hâc temporis inter-

terca-

tercapedine pauca quædam statuta ab universali Ecclesia facta sunt, per quæ una & altera regularis constitutio sublata fuit. Sed de his inferiùs in animadversionibus super Regulam debitô locô tractabitur.

§. 5.

Animadversio

Super Prologum Regulæ S. P. Benedicti.

QUantumvis hic Prologus in seipso clarus, doctrinâ & suavitate plenus sit, simplicioribus tamen Religiosis sub Regula hujus S. Patris DEO servientibus sequentia puncta consideranda propono:

1. S. Benedictus, ut animas Christianas ad veram conversionem, & vitæ perfectioris inchoationem eò efficaciùs movere possit, assumit personam & amorem fidelissimi Patris spiritualis, imò benigni ac pij Patris, ut supra etiam insinuatum est. Nec congruum mihi videretur, si quis dicta verba: *Pij Patris* (quæ S. Benedictus ponit initiô Prologi) interpretari vellet: probi Patris, des frommen Vatters: certè vir sanctus & humilis non ita seipsum compellaverit, benè autem pro benigno Patre spirituali se obtulerit. In eadem verborum acceptio-

ne salutamus etiam Reginam Cælorum: *O clemens, ô pia, ô dulcis Virgo &c.* Demonstrat autem S. Benedictus magnam suam, & paternam benignitatem atquè clementiam, dum incipientes suos dilectos spirituales filios in hoc prologo suo consolatur, quòd nihil asperum, nihilquè grave in Regula sua constituere cogitet; sed &, si quid paululum restrictius propter emendationem vitiorum, vel conservationem charitatis processerit, non illicò terreantur, multò minùs refugiant: viam salutis non esse quidem nisi angustô initiô incipiendam, processu verò temporis sinè difficultate aut violentiâ, sed inenarrabili dilectionis dulcedine cursuros viam mandatorum DEI. Experiuntur hanc veritatem omnes fervidi Religiosi, qui in observatione Regulæ suæ nullam ampliùs difficultatem sentiunt, sed magnô cum solatiô experiuntur, jugum Christi suave, & onus ejus esse leve. Et nos ergo tam pium, & dulcem Patrem cum reverentia auscultemus, & Prologum ejus tam plenum paterno affectu unacum annexa Regula spirituali desideriô legamus, ac pro posse observemus.

2. S. Benedictus hîc certam spem facit dilectis filijs suis, quòd per Regulam suam non aliam ipsis doctrinam velit proponere, quàm doctrinam Christi, & proinde ipsos duce-

ducere per ducatum Evangelij, per illa fundamentalia dogmata, quæ æternus DEI Filius in suo sancto Evangelio nobis reliquit. Quemadmodùm igitur ipse divinam suam doctrinam fundavit in tribus capitibus, quãdo ad omnes dixit: *Si quis vult post me venire, 1. abneget Semetipsum, 2. & tollat crucem suam quotidie, 3. & sequatur me.* Ita & S. Benedictus Regulam suam ijsdem capitibus inniti vult, dum mox ab initio Prologi sui nullum pro filio aut discipulo suo vult agnoscere, nisi qui 1. abrenuntians proprijs voluntatibus, obedientiæ fortissima atq; præclara arma assumit. 2. In eodem hoc Prologo docet nos bajulare crucem, ubi nos hortatur, ut passionibus Christi per quotidianam patientiam participemus. Et 3. docet nos sequelam Christi, dum hic etiam præscribit, ut ab eis nunquam magisterio discedentes, in ejus doctrina usq; ad mortem in monasterio perseveremus, ut hunc cælestem Regem nostrum in suo tandem Regno videre, ejusquè felici possessione æternùm frui valeamus.

3. Scopus ergo, ad quem nos Regula dirigit, est æterna beatitudo. Et per hunc ipsum securum tramitem ad tam magnam gratiam & gloriam pervenit S. Pater Benedictus. Declarat hoc pulchrè S. Bernardus sequentibûs verbis: quænam est via, per

quam dilectus Domino Benedictus cælum, tam gloriosè conscendit, quâm ipse Ordo, quem instituit, vitæq; norma, (seu Regula) quæ ab ipso trahit originem? imò hæc ipsa est via, per quam ascendit dilectus Domini: non enim potuit vir sanctus aliter docere, quàm vixit. Dein S. Bernardus ita prosequitur: & hæc est maxima fiducia illorum, qui ejus vestigia (servando ejus Regulam quantùm possunt,) sequuntur.

Manet ergo indubitatum, quòd quemadmodùm S. Patriarcha Benedictus, ac post ipsum tot mille, & millia utriusquè sexûs per hanc Regulam à Spiritu Sancto dictatam beatitudinem æternam consecuti, imò ex ipsis ultra quinquaginta millia sanctorum numero inscripti sunt, ita & deinceps omnes illi, qui sæpè dictam Regulam assumunt, & pro posse servant, tutam, ac suavem ad cælum viam perambulent: dicit enim: facientibus hæc regna patebunt superna. Amen. Hîs verbîs majori ex parte etiam perantiqua Regulæ exemplaria finiũtur.

4. Ex dictis quælibet Persona Religiosa colligere potest, spiritum S. P. Benedicti omninò similem esse Spiritui Christi, imò verò eidem conjunctissimum. Et quidem quod concernit principale fundamentum vitæ spiritualis (quod scilicet mundum debeamus relinquere) videre est, quòd sicut aman-

amantiſſimus Salvator noſter nullam partem cum mundo habere, nec pro illo Patrem rogare voluit, (hanc ob cauſam quater illa verba repetit apud S. Joannem: *Ego non ſum de mundo.* Et Joan: 17. *Non pro mundo rogo. &c.*) Nec etiam diſcipulos ſuos quidquam cum mundo commune habere paſſus eſt, (*ego elegi vos de mundo. De mundo non eſtis. &c.*) imò vult, ut omnes ſui ſequaces Chriſtiani omnem guſtum, affectum, & occupationem circa mundum à ſe proſcribant (*abnegantes ſæcularia deſideria.*) econtra autem benè compoſitam, piam, & ſobriam vitam ducant, &c. Sic & ſimiliter docet nos S. Benedictus, ut abſtrahamus nos à negotijs ſæculi (à ſæculi actibus ſe facere alienum) ita quidem, ut hominum ſæcularium principia, inventiones, Politicam, aulicismos, modum loquendi, agendi, &c. Prorsùs relinquamus, & econtra in ſimplicitate, humilitate, ſolitudine, paupertate, patientiâ &c. ſecundùm Spiritum Chriſti vivamus. Huc quadrat: *Qui non habet Spiritum Chriſti, hic non eſt ejus.* Roman: 8. non eſt Religioſus, imò nec Chriſtianus. Sed non plura de his. Cùm ergo Spiritus Chriſti, imò & æterna beatitudo per Regulam S. Benedicti obtinenda ſit, videamus in nomine Domini, quomodò eadem legenda, intelligenda, & modernô tempore in hiſce locis ſervanda

sit. Ad hoc nobis DEUS omnipotentem suam Benedictionem largiatur.

Animadversio super primum Capitulum.

De quatuor Generibus, seu Vitis Monachorum.

QUoniam tempore S. Benedicti var'j status & species Monachorum erant, ideò declarat in hoc suo primo capitulo, pro quibus Regulam suam voluerit scribere. Omnium primò adducit cænobitas. Vocabulum hoc illos significat, qui in Monasterio aliquo sub approbata Regula, & debitè ordinato Superiore in unum congregati vivunt. S. Joannes Chrysostomus, & Cassianus docent, hunc statum vivendi à sanctis Apostolis institutum fuisse, dum nimirùm primi fideles in communitate socialiter vivebant, nullus proprium aliquid possidebat, sed cuilibet pro sua indigentia ex communi penuario distributum fuit. In tanta etiam charitate & unitate degebant, ut S. Lucas de illis scribat, eos omnes nonnisi unum cor, & animam unam habuisse. S. Basilius tenet, hanc formam vitæ ab ipso Christo JESU introductam fuisse. Sublimis ergo est, & sancta, & omnî solatiô plena ve-

rorum

rorum cænobitarum origo. Hos cænobitas vocat S. Benedictus fortissimum genus Monachorum; & hoc ideò, quia magnum utiquè robur Spiritûs Sancti requiritur, ut homo fragilis cum alijs fragilibus totam vitam suam irreprehensibilem transigat, & sub obedientia humani & fragilis Superioris usquè ad extremum Spiritum constanter perseverare possit.

Secundò recenset S. Pater Anachoretas, qui sunt duplicis generis: primi sunt, qui postquam monasterij probatione diuturnâ multis annis sub obedientia vixerunt, satìs etiam didicerunt, cum diabolo pugnare, deindè cum consensu Superiorum in eremum se conferunt, aut cellæ alicui se includi permittunt, ita tamen ut nihilominùs maneant sub directione Præpositorum suorum: & hos non excludit S. P. Benedictus, sed in numerum filiorum suorum admittit. Hujusmodi olim multi erant in cænobiis nostrarum Provinciarum, è quibus nonnulli magnam consecuti sunt sanctitatē. Secundi generis sunt, qui ex immaturo & præcoci zelo, non præmissâ Regularis disciplinæ probatione se in periculosas solitudines conferunt secundùm propriam suam voluntatem vivunt, nec jugum obedientiæ benè pati possunt, &c. Et tales proprietarios homines non agnoscit S. Benedictus pro filijs suis.

 Ter-

Tertiô locô numerat S. Pater Sarabaitas (est vocabulum Ægyptiacum, quod idem significare potest, ac cervicosi, seu proprio judicio affixi) hos procul à se reijcit, & meritò. Unà cum his excludit etiam alios horum similes Religiosos salutis suæ prodigos, qui etsi portent habitum, & in Monasterijs unacum alijs habitent, suos tamen inconditos sæculares mores adhuc in se retinent, atquè ita DEO mentiuntur, (ut loquitur S. Pater) hominesq; decipiunt, quia pro Religiosis haberi & æstimari volunt, cùm tamen interiùs toti mundani, & adhuc tam superbi, invidi, contentiosi, impuri, dissoluti in sermone, gulosi, irreligiosi &c. sint, ac priùs, nec bonam habent voluntatem, aut studium talia vitia deponendi. Ulteriùs excludit S. Benedictus illos, quos juxta morem Sarabaitarum secundùm proprium judicium vivere delectat, nec sibi à Superiore quidquam mandari patiuntur; quod putaverint, vel elegerint, hoc dicunt Sanctum, quod autem præcipit obedientia, hoc illis est insipidum, imprudenter ordinatum putant, &c. Tales sunt hypocritæ, non Religiosi.

Quartò refert S. Benedictus, atquè è numero discipulorum suorum excludit Gyrovagos (dici possunt Vagantes) & unacum illis reprehendit quosdam inquietos Religiosos,

osos, quibus cellæ suæ, ac Monasteria nimìs angusta sunt: hi cum displicentia superiorum excurrunt ad suos amicos, ab uno Monasterio in alterum sinè ulla causa migrare volunt, delicias suas quærunt in lautis cibis ac potibus, & periculosâ libertate. Inquieti sunt non modò corpore, sed & spiritu &c. Sed nolebat S. Pater de horum, & similium omnium miserrima conversatione multa loqui.

Scripsit ergo S. Benedictus Regulam suam pro generosis duntaxat, & veris cænobitis, qui in una congregatione cum charitate & obedientia sub ipsius Regula vivunt, priores suos malos mores successivè deponunt, cum gaudio manent in monasterio, in vocatione sua usquè ad beatum finem perseverare decreverunt.

NB.

Hîc singulare aliquid advertas, velim. Mirantur multi, cur S. Benedictus in formula Professionis (quam cap: 58. præscribit) nullam mentionem faciat de voto paupertatis, & castitatis? sed hic jam elucescit hujus ratio, & est ista: S. Pater in hoc suo primo capitulo recensitos tres abortus sceleratorum, vel imperfectorum Monachorum è Monasterijs suis adeò exclusos voluit, ut à suis discipulis exigat, quatenùs eosdem solemnibûs votîs quasi anathematizent,

zent, atq; à se proscribant. Ut itaq; inquieti illi Gyrovagi, seu Vagantes eliminentur, vult, ut sui coram DEO & Sanctis ejus, in Ecclesia, in præsentia Abbatis totiusq; congregationis voveant & promittant stabilitatem. Dein ut etiam excluderentur hypocritæ Sarabaitæ, qui sub habitu religioso mores & vitia sæcularium abscõdebant, vovere debebat Neoprofessus conversionem morum. Ut demùm proscriberentur, & præcaveri posset immaturis illis & proprietarijs Anachoretis, volebat Sanctus Benedictus, ut discipuli sui promitterent obedientiam. Videtur igitur, cur S. Pater voti castitatis & paupertatis in formula professionis non meminerit, hanc profatam esse causam. Verùm non exclusit hæc duo vota, sed inclusit, & præsupposuit, quia sine his tanquàm essentialibus, seu substantialibus votis nullus Ordo Religiosorum potest subsistere. Aperiamus oculos, utì debemus, & propriè nos ipsos perspiciamus, an cum hypocritis Sarabaitis, inquietis Gyrovagis, aut proprietarijs Eremitis nihil nobis commune sit? plurimùm sanè nostrâ interest, ut in extremo articulo, & coram Tribunali Christi pro veris Sancti Benedicti filijs agnoscamur.

§. De

§.

De quinque Votis.

QUoniam in priori Animadversione occasio se mihi obtulit, nonnihil de votis secundùm Regulam S. Benedicti dissérendi, consultum mihi videtur, & novellis Religiosis admodùm proficuum, ut hic loci non tantùm vota substantialia, sed & duo annexa singularia vota debito Ordine pertractare incipiam, declarandô, ad quid. nam obligent, quia ab his dependet æterna salus personæ religiosæ. Adducam igitur hîc in compendio illa, quæ S. Benedictus diversîs suæ Regulæ capitibûs de hac materia scribit.

Quocircà inprimis notandum, tria esse vota essentialia, seu substantialia, cuilibet Ordini communia, & sinè quibus nullus Ordo potest subsistere: videlicet votum paupertatis, castitatis, & obedientiæ. Præter hæc tria nonnulli Ordines adhuc alia specialia habent vota. Carthusiani vovent, per totam vitam abstinere carnibûs. Minimi seu Paulini promittunt insuper abstinentiam ab ovis lacte, butyro, caseo, &c. Patres Societatis speciale votum habent in Ordine ad Summum Pontificem quoad Missiones. Qui secundùm Regulam S. Benedicti vivunt,

vunt, præter tria communia vota promittunt etiam stabilitatem, & conversionem morum. De his quinque votis nonnulla hic pro tyronum commodo adducam.

Votum Paupertatis.

DE hoc scribit S. Pater in capitulis 33. 34. 54. 58. 59. & alibi. Votum istud Religiosum obligat 1. ut nihil proprium possidere valeat, nè acum quidem. Ita, ut in hoc sensu (proprietatis) de nulla re dicere possit: hoc meum est. Si tamen hujusmodi verbis nil aliud quis significare vellet, quàm, talem rem sibi, & non alteri à superiore in usum concessam esse, non adeò erraret in hoc vocabulo: *meum*. 2. Ut omninò promptus, ac paratus sit, quacunq; horâ Superior res concessas, v. g. cellam, vestes, libros, &c. Iteratò vellet repetere, sinè omni murmure, aut impatientia se ad hoc resignare. 3. E rebus ad usum concessis, uti sunt cibus, potus, vestes, libri, & quodcumq; demùm sit, quamvis etiam sibi ipsi subtraxerit, non habet potestatem, cuiquam alteri donandi, vel hujusmodi ab alijs, etiam proprijs confratribûs, sine licentia accipiendi. 4. Officialibus Religiosis non est licitum, res sibi commissas aliter impendere, quàm Superior disposuerit. 5. Similiter

nequit

nequit Religiosus sinè consensu Superiorum aliquid commodare alteri ad usum, nequè pro alia re commutare. 6. Non potest Religiosus quidquam accipere ab alio in depositum. 7. Nec oportet, nec licet ei quidpiam abscondere ab oculis Superiorum. 8. Religiosus habens, vel affectans superflua, contra hoc votum peccat: & etiamsi Prælatus superflua concederet, licentia talis foret invalida, quia sacri canones hujusmodi licentias annullant. 9. Bonus Religiosus, juxta gradum sextum humilitatis, paupere cellâ, viliori cibò, detritis vestimentis &c. contentus sit, viliora eligat, imò si talia ipsi obtingant, ex animo gaudeat. Tali siquidem modô pauperi Christo conformior, ac charior est. *Beati pauperes, quoniam ipsorum est Regnum Cælorum.* Religiosi paupertatem professi nec paupertatis incommoda tolerare volentes, qui omnia semper ad votum, sine defectu aut penuria, aut plus insuper, quàm sufficit, habere appetunt, & quandò nonnihil ipsis deest (quis enim locus, ubi nullus unquam defectus?) murmurant, impatientes fiunt, psallunt, orant, ac reliqua sua opera cum nausea peragunt, &c. Tales, inquam, & hujusmodi non sunt cõformes, nec chari pauperrimo Salvatori, nec ullam aliquando coronam expectare possunt.

Si Religiosus de rebus monasterij citrà licen-

licentiam notabile quid accipiat, sibiquè usurpet, vel alijs tribuat: facili negotiô votifragus fieri potest. Et si facinus ad gravitatem peccati mortalis ascenderit, erit insuper casus reservatus. DEUS omnes Religiosos à lapsu tam gravi custodiat.

Votum Castitatis.

OMnes homines vî sexti præcepti in decalogo castitatem suo statui congruam servare tenentur. At verò Religiosi hanc præcepti obligationem votô confirmant, vî cujus 1. nunquàm contrahere possunt validum matrimonium. 2. Non tantùm ab omnibus externis actibus impuris abstinere, sed omnem etiam internam complacentiam, delectationem, aut voluntariam cogitationem super hujùsmodi rebus declinare tenentur, sicut etiam obligati sunt ad seriam diligentiam in evitandis omnibus, quæ vel in ipsis, vel apud alios inordinatum amorem, pravas cogitationes, aut quoscunq; demùm sensuales inordinatos affectus, desideria, vel aliam impuritatem causare possent, utì sunt nimis tenera colloquia, aut litteræ, gestus indecentes, vexationes parùm circumspectæ, impudentes & audaces aspectus, non necessaria manuum compressio, aut aliæ inconvenientes amoris significationes. Non patitur

titur decor Angelicæ hujus virtutis, ut de rebus magìs peccaminosis, quæve plus habet periculi, aliquid disseram. Oportet tamen nonnihil memorare ob extremum æternæ damnationis discrimen; siquidem juxta mentem S. Augustini multum hæc res habet certaminis. sed parum victoriæ apud incautos, & juniores.

Personis religiosis, ac DEO dicatis summa hujus voti necessitas est, ne ab amore aut sollicitudine erga quamcunq; creaturam in laude, amore, perfectoq; servitio DEI impediantur. Sic enim ait vas electionis S. Paulus: *Volo autem vos sinè sollicitudine esse. Qui sinè uxore est, sollicitus est, quæ Domini sunt, quomodò placeat DEO; qui autem cum uxore est, sollicitus est, quæ sunt mundi & divisus est. Mulier innupta, & Virgo sollicita est, quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore & spiritu, &c.* hucusquè S. Apostolus 1. Cor. 7. qui igitur DEO se consecrârunt, cor indivisum habere debent. Et magna utiquè est gratia, quòd infinita DEI Majestas cor alicujus creaturæ dignetur postulare, dicens: *Fili, præbe mihi cor tuum.* Prov: 23. Vult ergo Sponsus animarum nostrarum, ne ulla creatura per inordinatum nostrũ amorem quidquam de corde nostro participet, multò minùs totum possideat, sed ut ipsi soli reservemus integrum & indivisum. Tenemur

qui-

quidem omnes etiam diligere proximos, sed non nimiùm, longè minùs ex toto corde, sed charitate quadam sanctâ, discretâ, in lege DEI benè fundatâ, & ad omnes universaliter se extendente.

In hoc hallucinantur multi boni juvenes, ac tyrones, quando decepti à sua perversa natura, vel fraude dæmonis singularem quandoquè, ac magnum concipiunt amorem certæ alicujus personæ, ita quidem, ut cor eorum ab eâdem affectione totaliter jam occupatum sit, priusquàm advertant. Mirantur insuper, unde exortus sit amor tam singularis. Et quoniam in hac re nullam fortè deprehendant malam, aut impuram affectionem arbitrantur, hunc nonnisi merè sanctum amorem esse (cùm tamen nonnisi naturalis, aut sensualis sit) inde fit, ut fræna laxent inordinationi huic, donec eousquè excrescat, ut brevi omne gaudium perdant imò nullum, quando intersunt divino officio, gustum percipiant, nisi persona dilecta ibi præsens sit. Hinc frequentes non absq; singularitatis nota collocutiones, inquietudines cordis, & crebrior propemodùm personæ amatæ, quàm DEI memoria: hinc cura, & sollicitudo, quomodò amor reciprocus captari, aut obtineri queat. Et si vel unicum appareat signum, ex quo judicari pos-

possit, amorem hunc mutuum cessâsse, ô quantæ turbationes, amaritudines, & anxietates in tali animo exurgunt! parùm abest, quin hìs impleatur illud: *Divisum est cor eorum, nunc interibunt.* Oseæ 10. Ut nihil jam memorem, quàm diversas cogitationes, quæ tædia, reliqui concipiant, dum vident duas inter hujusmodi personas tam singularem familiaritatem, sermocinationes, & quasi confidentiam intercedere. Verbô absolvam: nullibi defectus est, quàm ubiqué. Imprudentes tales homines ab hoc stulto amore, & inde consequentibus curis magìs semper impediuntur in laude, amore, ac servitio DEI, plùs distracti sub oratione fiunt quàm homo quidam conjugatus in sæculo, quocircà magnam DEO rationem reddent, eò quòd cor suum tantoperè dividant, illudq; possidendum tradant miserabili creaturæ, quã tamen adeò æstimant: undè fit, ut nec velint, nec possint DEUM ex toto corde amare.

Adverte hîc magnum periculum: Anima Religiosa comparari potest pauperculæ cuidam ancillæ, quam Rex omnium Regum in die Professionis sibi desponsatam Reginam efficit, eamquè cordialiter diligit. Jam: si hujusmodi Regina cor suum ac vultum à Rege averteret, & vilissimum quendam stabularium deperiret, nonnè in perpetuum à Regis aspectu & consortio ejici mereretur?

quid sunt creaturæ DEO comparatæ, nisi exigui terræ vermiculi? & sæpè nihilominùs ad has convertimus animum, DEO verò per inordinatum amorem tergum obvertimus. Nec juvat dicere, personam, quam amas, piam, aut sanctam videri: nam & S. Petrus nimiô ferebatur amore ac sollicitudine in S. Joannem; sed JESUS hoc tolerare non potuit, ac propterea ipsum corripiens dixit: *quid ad te? tu me sequere*. Oportet me hac in re testem adducere, ut eò major fides mihi adhibeatur, si hujusmodi amores periculosos, imò summè noxios esse, dixero. Illuminatissimus Cardinalis Bona, Sacri Ordinis Cisterciensis, ita scribit: perniciosa amicitia fugienda, ac declinanda est, quæ mentem affigit Personæ amicæ: primosquè illius motus, statim ut insurrexerint eradicare, ac delere necessum est, ne animum dulci venenô suô inficiant. Hi motus facile adverti ac cognosci possunt, si omnes affectus ac cogitationes in personam dilectam tendunt, eâquè totaliter occupantur, ita, ut etiam cor in his suum gaudium ac delectationem habeat. Nec obstat, si talis amicitia non appareat nociva, sed potiùs pura & innocens: nam successivè magis ac magis animum emollescere facit, & demùm transit in amorem carnalem. &c. Hucusq; Bona, in Princip: vitæ Christi. c. 41.

Re-

Religiosus, qui nullos hujusmodi motus inordinati & sensualis amoris in se expertus est, (nil dicam de amore prorsùs malo & carnali, ne honestis animis tœdium ac nauseam excitem) magnas DEO referat gratias, oportet, humillimè divinam opem implorando, ut deinceps etiam à tam nocivo veneno præservetur. Qui autem talibûs tentationibûs nonnihil impugnatur, resistat totîs viribus, dum ignis adhuc parvus est, nê aliàs erumpat incendium difficulter extingvendum. Imò plerisquê hominibus tàm grave est, ac ipsa mors, si talis amor, qui jam in ipsis radicatus est, emori debet. Ulteriùs oportet primò: DEUM fiducialiter rogare, ut nimium hujusmodi amorem erga aliquam creaturam transmutet in suum amorem, ipsumque rectè & ordinatè amare doceat. 2. Sæpe coram DEO protestetur, se neminem ex toto corde amare velle, præter ipsum solum, cætera autem omnia secundùm DEI ordinationem. 3. Consilium & opem quærere debet ab expertis magistris spiritualibus, præsertim à Confessario, occultumq; malum detegere, ut diabolus hôc modô cõfundatur, tentatus autem liberetur.

S. Benedictus selectissimas nobis tradit doctrinas & media, quæ ad hoc votum castitatis servandum conducunt, quando nos hortatur cap. 4. Amori Christi nihil præpo-

nere, castitatem amare, corpus castigare, delicias non amplecti, jejunium amare, diem judicij timere, & gehennam expavescere, DEUM nos respicere pro certo scire, cogitationes malas mox ad Christum allidere, & seniori spirituali patefacere, charitatem fraternitatis castô impendere amore.

Diutiùs in hac materia moratus sum, idque ad instructionem & cautelam incipientium, ut videant, quid, aut quomodò ament. Quò minùs habebunt de hoc sensuali amore, eò longiùs quoque remoti erũt à transgressione voti. Avertat DEUS ab omnibus Religiosis, ne in die illa terribili ad sinistram irati Judicis cum fœtidis hircis collocentur; quòd si verò jam lapsi sint, conentur saltem, ut si in hoc judicio nullum penès S. Joannem, S. Agnatem, aliasq; sanctas Virgines locum inveniant, per veram tamen ac constantem usqué in finem pœnitentiam apud Davidem, Magdalenam, aliosq; veros pænitentes collocari mereantur. JESUS dicit: *Vbi thesaurus tuus est, ibi & cor tuum erit.* Vide, ubinam sit thesaurus tuus? & mox agnosces, an cor tuum apud JESUM, vel in cœnosa palude jacet.

Votum Obedientiæ.

PEr votum Paupertatis devotus Religiosus DEO

DEO ſacrificat temporalia bona, per votum Caſtitatis corpus ſuum, per Obedientiam autem omnium offert præſtantiſſimum, quod habet, videlicet animam cum præcipuis viribus intellectu & voluntate ſuâ. Proprietates veræ obedientiæ deſcribit S. Benedictus cap: 5. & alibi, eleganter ſanè, ac dilucidè. Cùm autem non omnes è junioribus Religiòſis iſta ex fundamento intelligāt, ſequentia illis puncta conſideranda ſubminiſtro.

Primo: homo ſuæ propriæ voluntatis, ac judicij tenax pro vero Religioſo haberi nequit. Hinc S. Benedictus eum duntaxat pro filio ac diſcipulo ſuo vult agnoſcere, qui propiam ſuam abnegare voluntatem, judicium proprium deponere, & Superiori in omnibus vult obtemperare. (in Prologo) Jubet inſuper ad Novitios curiosè attendi, an ſolliciti ſint ad obedientiam? cap: 58. magnum certè dedecus eſt, ſi quis interroget juniorem Religioſum, cur hoc aut illud, quod ſibi juſſum fuerat, non impleverit? & ille reſpondeat, ſe oblitum fuiſſe. An non ergo major ipſi cura eſt de obedientia?

Secundò: ad declarandam Obedientiæ naturam atq; præſtantiam, docet S. Pater Benedictus Religioſos ſuos, ut Superiorem Chriſti vices agere credant in Monaſterio. Cap: 2. item, quòd obedientia, quæ majo-

ribus præbetur, DEO exhibeatur. cap: 5. Attendi ergo in Superiore debet persona & potestas Christi, non autem illius defectus, aut imperfectiones. Filius est obligatus debitum Parentibus suis honorem, amorem, ac obsequium, nec non in rebus licitis obedientiam præstare, etiamsi forsitan mali, prodigi, aut omninò scelerati sint. Eôdem quoq; modô Persona religiosa Superioribus suis etiam non bonis, etiam defectuosis honorem, amorem, obedientiam exhibere tenetur. Ita nos hortatur, & docet JESUS Matt: 23. Ita S. Petrus primæ Epistolæ c. 2. Ita S. Benedictus c. 4. instrum. 61 & benè hîc advertendum, honorem, amorem, & obedientiam Superiori inculto, passionato, indiscreto, ac imperfecto exhibitam longè coràm DEO pretiosiorem, & subdito magis meritoriam esse, quàm quæ Superiori docto, discreto, perfecto, imò sancto exhibetur: nam in hoc posteriori casu non tam magna abnegatio ac victoria sui ipsius invenitur, ut in priori. Optandum foret, ut nonnulli Religiosi hanc fundamentalem & infallibilem doctrinam magis cordi ducerent; sic certè tot indignationes ac murmura cessarent. Ulteriùs hîc notandum, quòd si hujusmodi imperfecto Superiori obediatur, & error aliquis intercurrat, nullô modô erret Religiosus obediens, sed Superior duntaxat.

taxat. Hinc monet nos S. Benedictus, ut sine timore (non trepidè) obediamus, nisi imperium manifestè sit contra divinum præceptum. Sit deniq; Superior, qualiscunq; velit, Religioso tamen nullatenùs convenit, illum judicare, multò minùs ob suos defectus apud alios traducere. DEUS & ipsos judicabit, & nos. Adduci hôc locô meretur aurea illa S. Pauli doctrina, Hebr: 12. *Obedite Præpositis vestris, & subjacete illis, ipsi enim pervigilant, quasi rationem reddituri pro animabus vestris, ut cum gaudio hoc faciant, & non gementes, hoc enim non expedit vobis. Orate pro nobis.* Ita S. Paulus. Verba notatu planè dignissima.

Quidam Religiosi imaginantur sibi, quòd si tales haberent Superiores, quales fuêre sancti Patres Benedictus, Bernardus, Franciscus, &c. sinè omni cunctatione prōptissimè vellent obedire, imò etiam perfectè sancti effici. Verùm isti se decipiunt, quia etiam sub Regimine dictorum Sanctorum quidam ex subditis ipsorum non modò inobedientes, & cervicosi fuêrunt, sed nonnulli etiam è Monasterijs profugêrūt, imò ipsum Ordinem deseruerunt. Hæc igitur DEO tam accepta, & perfecta obedientia (per quam teste S. Benedictô cap. 71. infallibiliter ituri sumus ad DEUM) non est sita in bonis & sanctis Superioribus, sed in ve-

ra abnegatione & cæca subjectione subditorum. S. Paulus ex toto cæcûs manuduci se sinebat, paratus exequi, quodcunq; juberetur, *Domine, quid me vis facere?* hic animus, hæc vox est veri Religiosi. Falsi autem longè aliter sentiunt: non potest illis Superior quidquam liberè imperrare, sed humaniter rogari debent: *quid tibi vis, faciam?* Lucæ 18. quomodò ordinare debeo, ut sit secundùm genium tuum? faxit DEUS, mî lector, ne tam miser, & salutis tuæ incurio Religiosus sis.

Tertio: proponit nobis S. Pater Benedictus cap. 5. tres præcipuè rationes admodùm convincentes, per quas stimulemur, ut promptè, velociter, simpliciter, & in rebus etiam duris atque contrarijs hilarem obedientiam præstemus. Primò: ne tanquam votifragi damnemur. Secundò, ut consequamur gloriam vitæ æternæ. Tertiò, ut sic imitemur Filium DEI, qui humiliavit semetipsum, factus obediens usq; ad mortem crucis. Ipse per totam vitam suam ne unicum quidem gressum extra obedientiam fecit. Obedivit non modò Patri suo æterno, MARIÆ, ac JOSEPHO, sed etiam Imperatori gentili, imò & carnificibus. Et nos contemptibiles terræ vermiculi Præpositis nostris subjacere recusemus? hinc sapienter admodùm agunt multi ex utroque sexu Religiosi,

ligiosi, qui nec unicum scopæ ductum extra obedientiam facere præsumunt, sed Superiorem rogant, ut suam impertiri Benedictionem, atque ad omnes quasi gressus, actiones, & omissiones obedientiam imponere velit, nequidquam ex proprio arbitrio, aut voluntate, sed omnia ex obedientia fiant. Siquidem etiam parvum, sed ex obedientia factum opus longè coram DEO pretiosius, & Religioso magis meritorum est, quàm aliud quoddam sublimissimum virtuti: opus ex proprio beneplacito, aut voluntate factum. Ratio hujus notissima est, ut adeò eam hic adducere non sit necessarium.

Quando Superior seriò aliquid imperat, subditus tamen illud non exequitur, vel quia suum proprium sentire voluntati Superioris pertinaciter anteponit, nec suam vult inflectere cervicem, vel quia in Superiorem exarcebatus, honorem illi, ac gaudium per executionem operis imperati exhibere detrectat, talis, inquam, graviter peccat. Qui autem imperata facit, sed cum tristitia, aut quasi invitus, existimans Superiorem in hoc casu non benè prudenter agere, nec talia imperare debere &c. hujusmodi Religiosus meliora non exspectet, quàm illa, quæ S. Benedictus ad finem cap. 5. comminatur. Ad veram, meritoriam obedientiam requiritur abnegatio & derelictio proprij judicij, una cum sincerâ,

râ, ac promptissimâ voluntate. Tandem, si quid (etiam leve) imperatum, aut prohibitum fuerit *sub virtute sanctæ obedientiæ*, Religiosus ipso opere demonstrare debet, se esse personam votô obedientiæ obligatam; si ergo in hoc casu vel imperata non exequitur, vel prohibita non vitat, votifragus efficitur, ac mortaliter delingvit. Avertat DEUS ab unoquoque Religioso lapsum adeò fatalem. Hæc breviter de hoc essentiali voto.

Votum Stabilitatis.

VOtum istud non est essentiale, seu substantiale & commune omnibus ordinibus, sed illorum duntaxat, particulare votum, qui Regulam S. Benedicti profitentur, (quamvis etiam omnes alij Ordines perseverantiam in vocatione, sinè speciali tamen voto à suis Religiosis exigant) hoc votum sub mortali obligat, ne prædicti Religiosi sub Regula S. Benedicti degentes ullũ alium ordinem ex propria voluntate ingredi (nisi fortè rigidiorem magísque perfectum suô ordine, sed neque hoc sinè speciali Superiorum licentia,) neque locum Professionis ex propria potestate in perpetuum deserere valeant. Præscripsit hoc discipulis suis votum S. Benedictus specialiter ideò, ne sint gyrovagi, aut vagantes, sed ut in vocatione sua,

&

& susceptô Religionis institutô, ac locô professionis perseveranter DEO serviant usque in finem, nisi necessitas, aut mandatum legitimi Superioris aliud exigerent, aut facultas debitô modô obtenta aliud permitteret. Vult proinde S. Pater ne à Magisterio & doctrina Christi discedamus, sed usque ad mortem in Monasterio perseveremus (ad finem Prologi) ulteriùs vult (gradu 4. humilitatis) ut sui Religiosi in rebus etîam duris & contrarijs, vel etiam quibuslibet irrogatîs injuriis tacitâ conscientia patientiam amplectantur, & sustinentes non lassescant, aut discedant vel ex loco vel ex ordine, sed constanter perseverent, quia, *qui perseveraverit usque ad in finem, hic salvus erit*. Hortatur ipsos ampliùs cap: 4. ut instrumenta bonorum operum incessabiliter adimpleant: officinam verò ad hoc esse claustra Monasterij, & stabilitatem in congregatione.

Contra hoc votum graviter quandoque tentantur nonnuli Religiosi, dum illis suggerit fallax, & malignus spiritus, se in hoc, vel illo loco, in hoc, vel illo Monasterio majori quiete DEO servire, talenta sua utiliùs impendere, item homines magìs cultos ac benè moratos invenire posse, &c. propter quod nonnunquàm in anxias, inquietas, ac periculosas cogitationes incidunt, & & aqud seipsos inquirunt ponderosas ratio-

nes

nes ac media, quomodò Ordinem, aut saltem locum mutare, discedere, atque ita personas sibi contrarias, aut ingratum Superiorem derelinquere possint. Hujusmodi tantoperè impugnatæ animæ scire debent primò, se in periculo fore, ne fiant votifragæ, si talibus otiosis cogitationibus apud seipsas assensum præberent, etiamsi has posteà ipso opere non complerent. Sicut etiam plerumq; fit, ut hoc internum, certamen, ubi unô vel alterô die duravit, tandem cesset, & aliquis gaudeat, se domi manere posse. Tales eodem modo interrogare quis posset, quô Christus suos discipulos: *numquid & vos vultis abire?* Joan. 6. Sed omninò cum veritate respondebunt: *Domine bonum est, nos hîc esse.* Secundò, cogitet talis Religiosus, quòdsi aliorsùm migrare vellet, seipsum, ac innumerabiles imperfectiones suas, una cum propriâ miseriâ secumferret, neque ullibi meros Angelos, sed ubique locorum fragiles homines suis moribus, aut Naturæ contrarios inventurus esset. Sedeat igitur tranquillus, DEOq; serviat in illlo Ordine, ac loco, quem post tam morosam deliberationem elegit, quemquè illi DEUS ab æterno, ut arenam certaminis destinavit, tamque Paternè ad illum locum vocavit, ac direxit.

Discat Religiosus veram stabilitatem ab ipso JESU. Sciebat ille, quàm inclemen-

ter in horto Gethſemani tractandus eſſet, nec tamen è loco diſceſſit. Potuiſſet ſe à tam horrendis doloribus, ignominiis, & opprobriis, deſolatiſſimam Matrem ſuam & lachrymantes amicos à tantâ afflictione liberare, ſi modò à cruce deſcendere voluiſſet: ſed perſeveravit in illa conſtans usque ad mortem. Cur ergò Religioſus ex adeò levi cauſa à propoſito reſiliat? tertiò: mutatio loci aut ordinis rarò aliquid boni ſecum fert. Vivebat S. Bernardus cum Monachis ſuis in magno Rigore & Sanctitate, quare multi etiam ex alijs Monaſterijs ad ipſum transmigrârunt, ſed pauci evaſerunt ſancti. Conqueritur de hoc ipſemet ſequentibûs verbîs: ſcio, quosdam ex alijs ordinibus & congregationibus ad noſtrum ordinem tranſijſſe; pulsârunt, & ingreſſi ſunt. Sed per hoc & ſuis reliquerunt ſcandalum, & nobîs quoquè attulerunt. Quantùm ſuos temerariâ diſceſſione ſuâ, tantùm & nos miſerabili converſatione ſuâ afflixerunt. Nam ſuperbè contempſerunt ea, quæ actu jam habebant, & temerè præſumpsêrunt, quod non valebant. &c. Hucusque juſta querela hujus S. Patris quoad ſubſtantiam, in Apolog. ad Guilielm. Abb. non invenientur, qui hac permutatione meliores effecti ſunt. Maneamus ergo in illo Apoſtolico dicto S. Pauli 1. Cor. 7. ut unusquisque in

eo statu permaneat, ad quem vocatus est. Nullus utique Religiosus audebit asserere, se ab alio in hunc ordinem, in hanc congregationem, in hunc locum vocatum esse, quàm à DEO.

Quartò: promissa stabilitas excludit, ut dictum est, vagantes, seù Gyrovagos, & requirit, ut Religiosus libenter, & invitus sit in Monasterio. Verba S. Patris sunt hæc: Sciens (Professus) quòd ei ex illa die (Professionis suæ) non liceat de Monasterio egredi. &c. cap. 58. Sunt Religiosi, qui nequeunt cum veritate dicere: *Ecce, nos reliquimus omnia*. Potissimæ cogitationes & desideria eorum in eo sunt, quomodò Parentes, fratres, sorores, cognatos, & notos visitare possint. Hinc valde molestè instant, & fatigant Superiores, ut talem licentiam extorqueant. Isti exemplo sibi ducant Juvenem illum Monachum à DEO subitaneâ morte punitum; cujus corpus sepultum ne terra quidem retinere potuit, sed iteratis vicibûs ejecit, quia inordinatô appetitu, & sinè licentia S. Patris Benedicti Parentes suos visitavit. Item illum Monachum, qui post molestas instantias & petitiones egrediendi è Monasterio, tandem à S. Patre cum indignatione jussus est abire, quem mox ut egressus est, horribilis draco hiante rictu invasit. &c. ut describit sanctus ac magnus

Ec-

Ecclesiæ Doctor Gregorius. Notandum etiam de hoc posteriori Religioso, S. Benedictum non promptâ voluntate, sed solùm cum fastidio permisisse huic inquieto Monacho discessionem ex cænobio, quæ tamen permissio non reddidit illum coram DEO securum, uti demonstravit eventus. Similî modô hodiedùm etiam frequenter contingit, ut Superior tandem aliquid permittat, aut dissimulet, quamvis illibenter, quod promptâ voluntate nunquàm concederet, nisi majus aliquod malum ex data repulsa secuturum timeret. Sed qui tam importunè & violenter extorquent licentias, non sunt securi in conscientia sua. Concessio, non sola permissio Superioris securitatem præstat subditis. Hoc punctum benè notandum est.

Votum Conversionis Morum.

OMmnes quidem Sacræ Religionis Ordines Conversionem morum exigunt, sinè tamen speciali voto. Ad illos proinde spectat hoc votum, qui DEO sub Regula S. Benedicti famulantur, & obligat illos sub mortali, ut scandalosos mores sæculi, malas ac peccaminosas consuetudines deponant, atque sub habitu Religioso vitam etiam Religiosam ducant. Tanti fecit S. Pater hanc morum conversionem, ut ordinem suum nō

unâ

unâ solùm vice, & specialiter c. 58. & 63. conversionem nominet. Superiùs jam insinuatum est, S. Benedictum hôc votô excludere hypocrytas Sarabaitas, & hujúsmodi perversos Religiosos, habitum quidem sacrum portantes, sed adhuc operibûs servantes sæculo fidem. Vi hujus voti Religiosus non tantùm gravia peccata ac vitia (à quibus etiam mundani se debent convertere) sed imperfectos Religiosum statum non decentes mores à se abdicare debet. Potéstque in Religioso (una cum gravi peccato ac scandalo) etiam transgressio voti esse, quod in homine sæculari tantùm levitas reputatur; uti esset, si Religiosus vellet ludere, saltare, compotationibus interesse, publicum histrionem agere, indecentes jocos, ac sales miscere, &c. equidem non dico, ad quamlibet hujusmodi levitatem commissam statim mortalem transgressionem voti resultare, sed si Religiosus hîs malis moribûs infectus emendare se nollet, quin potiùs deliberatè in illis perseverare vellet. Religiosus militans sub Regula S. Benedicti, vì hujus voti minores etiam imperfectiones emendare tenetur, quæ quidem ex natura sua venialem malitiam non excedunt, communitati tamen graves ac onerosæ sunt, uti esset, si garrulitate suâ, ac rixis, importunîs & non necessariis hinc inde discursionibûs, superfluô cibô & potû, murmurationibûs,

nibûs, continuis in divino officio erroribûs, &c. toti communitati molestus esset, idque non paucis duntaxat vicibûs, & ex humanâ fragilitate, sed quasi pertinaciter, sinè ullo discreto studio se emendandi. &c. An talis suo voto de conversione morum satisfaciat, quilibet cordatus Religiosus ultrò judicet. Quod me concernit, arbitror, hujusmodi hominem in manifesto versari periculo gravis transgressionis voti præter peccata illa, quæ ad similes crassissimos defectus consequuntur. Ille autem Religiosus, qui quidem ex fragilitate in pristinas veniales imperfectiones relabitur, sed tamen habet displicentiam super illis, bonámque voluntatem, se magis ac magis successivè emendandi, discretum etiam (sinè anxietate) ad hoc conatum adhibet, præscriptam temporis distributionem servat, diligenter examinat conscientiam suam, &c. talis, inquam, est extra periculum gravis peccati contra votum. De cætero scriptura dicit: *convertimini ad me in toto corde Vestro.* Joel. 2. Quô dicitur, conversionem morum ex toto corde fieri debere. Apostoli Christi venialem tantummodò ambitionem admiserant, & tamen à Christo notabilibûs hisce verbis correpti sunt: *Amen dico vobis; nisi conversi fueritis, - - - non intrabitis in Regnum Cœlorum.* Matth. 18. Seria utique promissio est, dum Novus Religiosus stans ante altare dicit: *promitto coram DEO conversionem*

morum meorum. Et timeo sane, plurimos hujusmodi Religiosos gravius experturos judicium, unquàm credidissent. hucusque de quinque votis.

ANIMADVERSIO
Super Caput Secundum.
Qualis debeat esse Abbas?

QUoniam tota prosperitas & incrementum Monasterii tam in Spiritualibus, quàm temporalibus dependet à bonis & discretis Superioribus, inde venit, quòd Spiritus Sanctus per exemplũ & doctrinam S. Patris Benedicti tam nobilia, salutaria, ac fundamentalia cunctis Superioribus documenta præscripserit (in hôc præsertim, & 64. capite) ut iis observatis non ipsi modò, sed & eorum subditi per viam pacis ad æterna gaudia infallibiliter sint perventuri. Religiosi quidem privati Capitulum istud Superioribus suis legendum atquè servandum relinquant, nonnunquàam tamen & ipsi legant, uńaque sequentia puncta advertant: *Primò:* legendô hôc capitulum, ad singula puncta non examinent secum, an Superior ipsorum hoc aut illud observet, nec ne. DEUS hæc omnia judicabit, prout S. Benedictus hôc locô & per totam Regulam tam frequenter insinuat. *Secundò:* Cùm S. Pater in isto capi-

tulo

tulo doceat, Abbatem Christi vices agere, oportet, ut illum subditi venerentur, ament, timeant, eique obediant sicut Christo. Magnum proinde periculum est illorum, qui erga Superiorem suum irreverentes, murmurosi, aut inobedientes sunt, talibus enim ita comminatur S. Benedictus: inobedientibus hujusmodi ovibus pœna sit eis prævalens ipsa mors. *Tertiò*: quidam Religiosi magis considerare deberent verba illa S. Patris, cùm dicit: *Non præferatur ingenuus ex servitio convertenti* (seu nobilis ignobili) *quia sive servus, sive liber, omnes in Christo unum sumus, & sub uno Domino æqualem servitutis militiam bajulamus, quia non est personarum acceptio apud DEUM: solummodò in hac parte apud ipsum discernimur, si meliores aliis in operibus bonis, & humiles inveniamur.* Hanc Sacram, immò divinam doctrinam nonnulli Religiosi graviter transgrediuntur, dum Nobiles, aut illos, qui plura temporalia bona Monasterio intulerunt, magnifaciunt, venerantur, & amant, ignobiles autem, & qui minus de temporalibûs secum attulerunt, vel prorsùs non, vel saltem minùs amant, aut fortè omninò contemnunt. Hi adhuc fætent secundùm sæculum JESUS, MARIA & JOSEPH è Regia stirpe descendebant, & nihilominùs pauperem ac ignobilibus communem vitam ducere volebant. Petrus, Andreas, Jacobus, & Joannes non affluebant temporalibûs, nec multa

reliquerunt, non tamen propterea in domo Chriſti minùs æſtimati, minúſque fuerunt amati. Scies, haud dubiè, quid hîc inſinuare velim. *Quartò* vult S. Pater, ut Abbas non ſemper *pium Patris*, ſed quandò res ita exigit, nonnunquàm etiam *dirum Magiſtri oſtendat affectum.* Proinde ſubditi non debent appetere, tanquàm infantes ſemper nutriri lacte lenitatis, ſed potiùs ſicut ſtrenui pugiles duriora quandòque perpeti addiſcant. *Quintò*: conſiderandô, *quàm difficilem & arduum rem* ſuſceperit Superior, ut *multorum* debeat *ſervire moribus*, ſubditi filialem erga ipſum compaſſionem habeant, Deúmque fideliter orent, ut ſi benè fungitur ſuô regimine, in bono perſeverare valeat, ſi autem in hoc deficit, ut DEUS illi bonum ſpiritum largiatur, quatenùs errata ſua agnoſcere, ac emendare valeat. Hoc longè plus efficiet omnî murmuratione, ac fruſtraneîs querelîs apud illos, qui mederi non poſſunt.

ANIMADVERSIO
Super Caput Tertium.
De adhibendis ad Conſilium Fratribus.

TExtus hujus Capitis magnam habet claritatem, ac utilitatem. Si Conventus Religioſus poſt ſeriam & humilem invocationem Spiritûs Sancti de aliquibus rebus conſultare, dici-

decidere, pertractare, vult aut & Capitulares, quilibet mentem suam sinè passione, humiliter, & cum modestia edisserant, reliquum committentes DEO ac Superioribus, quidquid deinde ex plurium vocibus sequatur, aut eveniat, ubi, inquam, tali modô res agitur, malum eventum sortiri nequit. Si autem aliquis uni parti nimiùm adhæreat, suámque sententiam pertinaciter defendere, atque ità temerariè aliorum opinionibûs Superior esse voluerit, talis sibi ipsi magnam conciliabit inquietudinem, Dominum DEUM offendet, alios scandalizabit, magnasque in communitate animorum diffidentias, ac deplorandas suscitabit discordias. Talibus in aurem dici potest: *Væ homini illi, per quem scandalum venit*! Matth: 18. S. Pater in hoc Capitulo clarè docet, & vult, ut nullus proprii cordis sequatur voluntatem. Libenter cedere, meritorium est: acquiescere bonum est, & securitatem affert conscientiæ. Ambigua negotia DEO, Superioribus, totique communitati relinquere, signum est mortificati ac sapientis animi.

ANIMADVERSIO
Super Caput quartum.
Quæ sint Instrumenta bonorum Operum?

SAnctus Pater Benedictus suos in Spiritu filios

filios præprimis bonos vult esse Christianos, & tunc de die in diem ad vitæ spiritualis perfectionem progredi. Quapropter in hoc capitulo proponit ipsis decem præcepta Decalogi: cavendum monet à gravibus peccatis ex recordatione quatuor novissimorum: docet ipsos exercere corporalia ac spiritualia opera Misericordiæ: hortatur, à minoribus etiam imperfectionibus desistere; manuducit illos ad veram perfectamque charitatem DEI & Proximi: æterna gaudia promittit illis, qui hæc instrumenta die noctuque incessabiliter adimpleverint. Sensus litteralis clarus est.

Laudabilis est illa quorundam Religiosorum consvetudo, dum sibi per singulos dies unum ex his instrumentis specialiter servandum proponunt; scribunt in seperatas schedulas omnia septuaginta tria instrumenta: has dein schedulas includunt scriniolo, & post matutinum sorte extrahunt unam, quæ ipsis obtigerit, ac per diem solerter incumbunt ad observationem illius instrumenti. Hoc exercitium est admodùm salutare; si placet, experire: sin minùs, aliàs saltem hoc capitulum tibi curæ sit, ne tam paterna S. Patris instructio in te suo fructu careat.

ANI-

ANIMADVERSIO
Super Caput quintum.
De Obedientia.

Mirari fortè possent simpliciores Religiosi, cur S. Benedictus hôc locô primum humilitatis gradum dicat esse obedientiam, cùm tamen nec secundus, nec tertius gradus sequatur. Imò ipse S. Pater sequenti capite septimô primum humilitatis gradum ait esse timorem DEI. Sciendum ergo, quòd hîc primus gradus idem significet, ac præcipuus.

Notandum insuper, S. Benedictum docere, quòd ubi est obedientia, ibi & charitas Christi inveniatur, & quòd obediens angustam, sed securam ad cœlum viam arripiat. Sic proinde concludendum est: ergo ubi non est obedientia, ibi nec charitas Christi est, nec ad cœlum itur: sed potiùs ibi est superbia &c.

Vult etiam S. Pater, ut ubi aliquid imperatum à majore fuerit, ac si divinitùs imperetur, moram pati nesciamus in faciendo. Si JESUS immediatè per seipsum tibi aliquid imperare dignaretur, ô quanta cum Reverentia imperium istud acceptares, quàm seriò in opus deduceres?

Tandem asserit S. Benedictus, quòd veri

Religiosi Abbatem sibi præesse desiderent, seu optent semper esse sub obedientiæ jugo: sed tepidi ac languidi Religiosi gaudent, quando extra conspectum Superiorum se esse vident. De voto obedientiæ plura superiùs dixi.

ANIMADVERSIO
Supra Caput sextum.
De Taciturnitate.

CApitulum istud, licèt tanti momenti sit, non ab omnibus Religiosis observatur, sed non absque evidentî ac magno periculo. Dicit enim S. Jacobus: *Si quis putat se Religiosum* (verùm Christianum, ac DEI servum) *esse, non refrænans lingvam suam; sed seducens cor suum, hujus vana est Religio.* Jacobi 1. Talis ergo nec verus Christianus est, & multo minùs verus Religiosus: quid ergo? Amantissimus Salvator noster seriò nos præmonet Matthæi 12. *Dico autem vobis, quoniam omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent rationē de eo in die judicii. Ex verbis enim tuis justificaberis, & ex verbis tuis condemnaberis.* Hoc idem docet nos hôc locô S. Benedictus, ex ipsa S. Scriptura asserens, quòd mors & vita in manibus linguæ sit. Et etiamsi omnia hæc divina veritas sint, quosdam nihilominùs Religiosos videre est, qui hoc non curant, nec sibi cordi ducunt,

ducunt, si inutili multiloquiô tempus terant. Et licèt sæpè verbis suis alios contristent, calumnientur, scandalizent, &c. non tamen anguntur, neque se examinant super hoc, neque etiam confitentur: sed, ô quàm timendum de talibus! si placet consilium meum, assume aliquo tempore pro materia quotidiani examinis particularis, quomodò lingua tua constituta sit, ne in periculum animæ tuæ incidas.

Et si addiscere cupis, quibûsnam gradibûs ad tam excellentem virtutem S. Silentii perveniatur, insinuat hoc breviter S. Pater Benedictus tàm in isto, quàm in aliis capitulis tali modô: *Primò*: abstinendum tibi est à malis verbis, uti sunt verba aculeata, impatientiâ, murmurosa, litigiosa, ambitiosa, detractoria; item sermones leves, ac nugæ sæculares (de impuris, aut magis scandalozis nil memorare volo) *Secundò*: si cum Superiore loqui velis, facias id cum reverentia, & paucîs verbîs. *Tertiò*: tam parcus sis in loquendo, quantum possibile est. *Quartò*: si autem loquendum tibi est, non fiat hoc altâ voce, neque verbîs pomposîs, sed mansuetîs, modestîs, ac rationalibûs. *Quintò*: ut propter taciturnitatis gravitatem etiam in bonis & Sanctis ad ædificationem eloquiis nonnunquàm te modereris.

JESUS triginta annîs in mero propemodùm

dùm silentio vixit. In sacro etiam Evangelio non invenimus, MARIAM ampliùs quàm septies locutam fuisse. De Sancto JOSEPHO omnino ne verbum quidem legimus. O quàm dulciter aliquandò laudabunt DEUM in cœlo linguæ illæ, quæ in hac terra se ad alium usum moveri vel audiri non sunt passæ, nisi in laudem & obsequium DEI, & in necessitate.

ANIMADVERSIO

Super conclusionem Capitis sexti.

COncludit hoc Capitulum S. Pater Benedictus verbîs admodùm severîs ac considerationc dignîs, quæ ita sonant: scurrilitates verò, vel verba otiosa & risum moventia æternâ clausurâ in omnibus locis damnamus, & ad tale eloquium discipulum aperire os non permittimus.

Hæc seria S. Benedicti voluntas & imperium graves & anxias in nonnulis Religiosis cogitationes excitat. Disputant illi, & quærunt, an ergo nunquàm licitum sit, aliqua animi exhilaratione frui? an neque tempore permissæ recreationis? an neque in phlebothomia? &c. Sincerè fateor, difficile mihi accidere ut meam in hoc puncto mentem declarem, idque ex justo timore, ne fortè quidquam mihi veniat in calamum, quod S. Patri di-

spli-

splicerer. Ex filiali tamen confidentia in ejus Sanctam, & summè laudatam discretionem, humillimâ Reverentiâ me illi submittens, hæc sequentia desuper notanda propono.

Primò: verba S. Scripturæ ad risum & per modum recreationis jocosè applicare, grave, immò facilè mortale peccatum est, quod tamen quidam temerarii, etiam Religiosi, non Benè advertunt. Sed opus omninò est, ut altè hoc sibi imprimant, & cordi insculpant non hoc tantùm hujusmodi irreligiosi blatterones, sed & illi, qui cum risu & complacentia impios hosce sermones auscultant. *Secundò*: dantur quædam verba & discursus, in seipsis quidem non multùm utiles, sed potiùs jocosi; non necessarii, aut ridiculi; in certis tamen casibus & circumstantijs sine peccato, imò cum merito etiam à Religiosis usurpari possunt; uti v. g. si quis vehementem aliquam contentionem, aut aliud scandalosum colloquiū narratione alicujus ridiculi facti, vel joci interrumpere, aut impedire velit. Item si aliquis valde afflictus, melancholicus, aut ægrotus jucundis & ridiculîs (sed tamen honestîs) verbîs exhilarandus est. In his & similibus casibus tales discretî joci, ac verba ridicula non sunt pro illicitis aut peccaminosis habenda, tunc siquidem ex S. Intentione, verâ charitate, & aliqua etiam necessitate promanant.

Persæpè etiam fit, ut Religiosus inopi-

natò in bonum aliquem amicum incidat; si autem hunc (pro circumstantiis temporis, & voluntate Superiorum) salutare, aut colloqui cum ipso nollet, aliter fieri non posset, quàm ut alterum per hoc scandalizaret, contristaret, aut in suspicionem conjiceret, quasi malè erga ipsum affectus esset; proinde & mutua confidentia, & charitas læderetur. Ne igitur hoc eveniat, loquitur cum ipso eô meliorî modô, quô potest, & prout ipsi in mentem venit: intercurrunt autem multa non necessaria verba & complementa, quia non habet aliquid magni momenti, aut necessariū, quod loquatur. Nihilominùs hujusmodi verba non audeo pro inutilibus, aut vituperiô dignîs habere, cùm proferantur ex bona intentione ad conservandam debitam confidentiam mutuámque charitatem.

Prætereà certis horîs conceditur Religiosis ad conservationem sanitatis recreatio aliqua, (quamquàm ego in tota Regula nihil de ulla recreatione inveniam) quæ specialiter illis quandòque est necessaria, qui multîs occupationibûs cerebrum fatigantibûs distenti sunt. Si autem Religiosus in tali communi conversatione non vellet quidquam loqui, certè aliis molestus foret, ansámque daret credendi, quòd malè contentus, passionatus, aut murmurosus sit; proinde in aliis magnam displicentiam, tædium, indignationem causaret.

ret. Ergo prout occasio petit, etiam loquitur. Et licèt talia ipsius verba in se appareant non necessaria, otiosa, vel inutilia, imò quandoque etiam ridicula sint, existimo tamen illa esse bona, nec S. Regulæ contraria, quia finis, ob quem proferuntur, videlicet charitatis conservatio, valde bonus est.

Quidam econtra dissoluti Religiosi directè agunt contra seriam prohibitionem S. Benedicti, & magnoperè peccant, qui ex nugis & jocis quasi mercaturam faciunt, ingeniosè etiam speculantur, quomodò semper fabulis, & histrionicis verbis benè instructi esse possint: nulli loco aut tempori parcunt, nullam personam verentur, hominesque simplices non unâ tantùm vice scandalizant. Insuper etiam non ducunt sibi conscientiæ, verba inhonesta, pungentia, impudica proferre, quæ etiam homo sæcularis loqui non auderet. Imò nonnunquàm sub ipso divino officio clandestinas tractant nugas aliósque ad risum movent. Et ne quidem sacri silentii curam habent. Verbô: Quicunque ipsos aspicit, ridere debet. Magno insuper sibi honori ducunt, si ubique de ipsis prædicetur, quòd omnibûs numeris absoluti nugones sint. Egregia profectò laus personæ Religiosæ! intereà manet irrevocabilis Christi sententia, quòd tales & omnes de quocunque verbo otioso rationem reddent in die judicii. Quomodò ergo tunc subsistent?

timeo, ne quidam eorum pro blasphemis habendi & puniendi sint. Sanctus Bernardus ait: consecrâsti os tuum Evangelio; aperire illud jocis, illicitum: assuescere sacrilegium est. Alibi dicit, nugas in ore sæcularium nugas esse, in ore autem Religiosi blasphemias. Proinde hi duo Sancti Patres, Benedictus & Bernardus admodùm strictè hac in materia sentiunt, atque loquuntur.

Sed percipe tremendam historiam, quomodò DEUS hujusmodi effrænes & incautas lingvas puniat in altero sæculo. Vincentius Belluacensis celebris Historicus lib: 26. c. 5, narrat, virum quendam simplicem, Duramum de Predon, primò Monachum, posteà Abbatem, tandem etiam Episcopum Tolosanum evasisse. Hic aliàs prudentissimus, pius, ac zelosus Prælatus hôc vitiô laborat, qvòd sæpè verba ridicula proferre consveverit. Et quia post repetitas dehortationes Hugonis Abbatis Cluniacensis emendare se noluit, apparuit post mortem Capellano Siguino, exhibens illi os suum fædis pustulis deformatum, ab eôque enixissimè rogavit auxilium. Tandem indictô ab Hugone septem Religiosis quatuordecim dierum silentiô, liberatus fuit. Avertat à nobis DEUS tam terribilem pœnam in altero sæculo.

Manet ergo verum, DEO summè displicere, S. Regulæ contrarium, & Religioso admo-

admodùm perniciosum este, tot verba otiosa, ridicula, aut alias inutilia proferre. Quod tamen non ita intelligendum est, quasi non liceret Religioso, quandóque amicabile ac recreativum colloquium instituere, ad conservandum valetudinem, aut charitatem fraternam, &c. Docet enim S. Bonaventura: exhibe te cuilibet amicabilem, obsequiosum, ac serenum, sed absque dissolutione.

ANIMADVERSIO
Super Caput Septimum.
De Humiltate.

SAnctus Bendictus ex singulari instinctu Spiritûs Sancti tam præclarè ac luculenter scripsit de virtute humilitatis DEO tam acceptæ, quia in lumine prophetico, & per Divinam revelationem præcognovit, multos ex suo ordine ad sublimes dignitatum apices, videlicet ad Episcopales, Cardinalitios, imò Summi Pontificatûs honores elevandos esse; præterquàm, quòd in ipso etiam Ordine diversi statuum, ac officiorũ gradus reperiantur, scilicet Principum, Prælatorum, Præpositorum, Decanorum, Priorum, Subpriorum, Cellerariorum, &c. ne ergo vel Isti se extollerent, vel privati Religiosi honores ambitiosè quærerent, sed potiùs juxta gradum sextum

hu-

humilitatis ad hujusmodi officia operarios malos & indignos se judicarent, hinc tam seriò, & amplè S. Pater ipsis humilitatem commendat, sinè qua coram DEO cætera omnia nullius sunt pretii. Docet autem S. Benedictus veram in & externam humilitatem non tantùm verbis, sed opere. Nunquid enim admiranda est humilitas, dum hic à DEO tot provilegiis auctus, tot prodigiis glorificatus vir in hac sua Regula seipsum inter desidiosos, & malè viventes, atque negligentes annumerat, idque publicô librô usque ad finem mundi coram omnibus fatetur? uti videre est capite 73. & ultimô. Si quis me aut te proclamaret tepidum, desidiosum, male viventem, atque negligentem, quomodò excandescere mus? ergo nondum sumus humiles, sed oportet, ut discamus esse, in quo quidem usque ad finem vitæ nostræ discendum erit: si autem tunc verè humiles inveniamur, à damnatione securi erimus: nullus enim humilis in infernum descendit, nullus superbus ascendit in cœlum. Christus amator est humilium, diabolus verò Rex superborum. Cujúsnam partes tu sequeris?

Humilis Pater Benedictus duodecim gradus humilitatis ex doctrina S. Pinuphij, qui unus erat ex antiquis Patribus, Regulæ suæ inseruit, eósque adductîs congruis textibûs S. Scripturæ mirifiè exornavit: Cùm autem per

hoc

hoc nonnihil longiores facti ſint, ideò quidã ſimplices & juniores Religioſi non advertunt, in quo conſiſtat medulla horum 12. graduum: quapropter appono illos ſuccinctis verbis, ut faciliùs memoriæ imprimi & nonnunquàm etiam pro ſpeculo ſervire valeant, ut quis videat, quouſque in humilitate profecerit.

Primus gradus: DEUM omnia inſpicientem ex toto corde timere.

2. Propriam voluntatem derelinquere, aliorum judicium ſequi, & deſideriis ſuis non adhærere.

3. Superioribus ad minimum nutum perfectiſſimè obedire.

4. Sub jugo & difficultatibus obedientiæ non laſſeſcere, aut tædium concipere, ſed in illa uſque ad mortem perſeverare.

5. Peccata ſua per humilem confeſſionem delere, & culpam ſuam libenter fateri Superioribus.

6. Contentum eſſe infimò locô, viliorî cibô, potu, veſtitu, cellâ, &c. & ad omne officium ſe inutilem judicare.

7. Non ſolùm linguâ pronuntiare, ſed etiam intimô cordis affectu credere, ſe inter omnes homines viliſſimum & infimum eſſe. Quàm ſublimis hic gradus!

8. Secundùm communem Regulam & Ordinem temporis vivere, nec extraordinaria opera publicè (præſertim ſinè licentia) peragere.

9. Libenter tacere usque ad interrogationem.

10. Non esse promptum ad risus dissolutos.

11. Pauca, rationabilia, & modesta verba proferre, sinè clamore, pompâ, aut cachinno.

12. In omnibus gestibus, in omni loco demissis oculis, & inclinatô capite veram humilitatem omnibus testatam facere.

Multa bona S. Benedictus illis promittit, qui se in his gradibus studiosè exercuerint. Quò humilior hîc fueris, eò altior ibi eris. Hoc principium non fallit. Consultum est, ut Religiosus semel saltem in hebdomada hos gradus brevi consideratione pertranseat, & ad quemlibet videat, an illum assecutus sit. O humilitas, virtus Christi, quando corda nostra penitùs occupabis?

ANIMADVERSIO
Super Capita 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18.
De tempore & ordine divini officii, sive septem horarum canonicarum.

Ex omnibus Regulæ capitibus hæc undecim supra posita vix non perfectissimè observantur, quandoquidem dispositio Psalmorum, hymnorum, lectionum, &c. à S. Benedicto ordinata in breviario quàm exactissimè con-

tine-

tinetur. Et licèt in aliquibus diebus frequentiùs decantetur Alleluja, aut etiam in uno, vel alio loco fortaſsè aliquam diverſitatem reperire ſit, id tamen Regulæ contrarium non eſt, cùm Ipſe S. Pater cap: 18. expreſsè concedat, ut ſi hæc diſpoſitio Pſalmorum fortè diſplicuerit, Superiores illam mutare poſſint.

Ulteriùs inſuper notandum eſt 1. quod concernit tempus & horas, quibûs Religioſi ad Matutinum ſurgere, aut aliis horis canonicis vacare debent, inferiùs explicabitur, ad caput 48. de diſtributione temporis diurni. 2. S. Benedictus *Laudes* appellat *Matutinas*, Nocturnas autem vocat *Nocturnam laudem*, aut *opus* DEI. Modernô tempore Nocturni una cum laudibus Matutinum appellantur. 3. In Regula quilibet hymnus *Ambroſianum* vocatur, quia hymni feriales à S. Ambroſio fuerunt compoſiti, 4. Cùm S. P. bis admoneat, ut ad *Gloria Patri*, quod ad finem ultimi Reſponſorii cantatur, omnes cum reverentia ſurgant ob honorem SS. TRINITATIS, conveniens eſſe videtur, ne ſedilia cum indecenti ſtrepitu moveantur, ſed primùm finitó *Gloria Patri* modeſtè complicentur. 5. Dicit Regula, quòd in choro aliqua capitula, aut lectiones breves memoriter (*ex corde*) ſinè libro dicantur, quod tamen Regulare ſtatutum non eſt. Quare illi, qui ſuæ memoriæ non fidunt, omninò illas ex libro legere poſſunt, ne aliqua confu-

sio suboriatur. 6. Ex præcepto S. Benedicti Sacrosanctum *Pater noster* bis de die clarâ voce integrè cantandum, aut dicendum est, ut si fortè inter unum & alterum Religiosum indignatio aliqua, cogitationes amarulentæ, vel etiam dissensiones exortæ fuerint, audiendô illam seriam petitionem: *dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus &c.* revertantur in seipsos, omnemq; amaritudinem deponant. Sed deplorandum, immò tremendum est, quòd multi ex Religiosis penitùs negligant, & sæpiùs longo tempore in hujusmodi acerbis & vindicativis cogitationibus perseverent: proinde dum DEUM orant, ipsimet in causa sunt, quŏd veniam à DEO non obtineant, sicut nec ipsi proximis suis ignoscunt &c. 7. S. Pater, dum horas canonicas recenset, primô locô tantùm laudes ponit, hodie autem annumerantur etiam Nocturni. 8. A tempore S. Benedicti Ecclesia præter horas canonicas ordinavit insuper alias preces publicas, quales sunt: cursus B. V. officium defunctorum, Psalmi Pœnitentiales & graduales &c. Sperandum omninò est, quòd per plures hujusmodi orationes, si cum bona voluntate, ac devotione peragantur, nonnulli defectus quoad observationem Regularium statutorum apud DEUM ex parte resarciantur. 9. Ubi in Latinis Regulæ exemplaribus sæpiùs repetitur: *&, missæ sunt,* juxta communem interpretum

hîc

hîc ſenſus eſt: *& ſic finiatur divinum officium, ſeu qualibet hora canonica.*

ANIMADVERSIO
De Cantu Eccleſiaſtico.

SAnctus Benedictus varias partes divini officii cantari jubet, nimirùm Pſalmum *venite, exultemus*, Reſponſoria in nocturnis, & alia, prout in Regula videre eſt: concedit tamen, quòd ſi congregatio parva eſt, minores horæ ſinè cantu celebrari poſſint.

Videtur, quòd tempore S. Patris Religioſi ipſius etiam Sacroſanctum Miſſæ officium cantaverint; nam in Regula, cap: 60. ordinat, ut Sacerdoti in Monaſterium ſuſcepto concedatur poſt Abbatem ſtare, benedicere, &, (ut habent aliqua exemplaria) miſſas canere. Quàm devotus, ſimplex, & licèt parùm artificialis, ſummoperè tamen DEO acceptus fuerit Cantus Primorum Patrum Ordinis noſtri, facilè poteſt expendi. Ipſorum muſicam illi comparandam eſſe arbitror, cujus uſum habent venerabiles PP. Cartuſiani.

De cætero cantus Eccleſiaſticus jam diu ante tempora S. Benedicti in uſu fuit, teſtaturque S. Auguſtinus, ſe audiendô lacrymas continere non potuiſſe. Scribit inſuper, arbitrari ſe *pœnaliter* peccâſe, ſi à naturali ſvavitate melodiæ abductus, in illa potiùs, quàm

in attentione ad S. Textum moratus ac delectatus fuisset. Notabilis planè sententia tam Sancti Patris atque Doctoris, quam nimii musicæ amatores meritò observent, sibique ex illa metuant.

Cùm modernô tempore musica in Nostris Provinciis in omnibus penè Monasteriis introducta sit, (Cassinensis Congregatio, & quædam alia Monasteria illius usum non habent, nisi in hebdomada majori apud Sancti Sepulchrū, idque per extraneos cantores) ideò non est improbanda, nec in dubium vocanda. Cúmque Guido Abbas Ordinis S. Benedicti notas illas musicales: ut, re, mi, fa, sol, la, primus invenerit, clarum videtur, Religiosos nostros jam longo tempore musicæ notitiam habuisse. Hæc omnia multùm declarari non indigerent, si modò aliqui abusus non subintrarent, nec in aliquibus locis tantam temporis consumeretur in addiscenda & practicanda musicâ, ut studia & aliæ magis necessariæ occupationes damnum pati debeant.

Oporteret insuper, ut major nonunquàm selectus haberetur. Sunt aliqua instrumenta musicalia, nec non cantilenæ, quæ plus conveniunt sæcularibus, quàm Religiosis. Dantur harmoniæ magis ad theatrum, vel recreationem, quàm ad Ecclesiam (præsertim Religiosorum) pertinentes. Reperiuntur nunc homines curiosissimi ingenii, qui componunt

melo-

melodias & cantus sinè ulla bona aut Sancta intentione, ut DEUS per hoc glorificetur, & audientes ad devotionem excitentur, sed suam propriam duntaxat gloriam quærunt, dummodò rarum aliquid ac novum in publicum proferre possit. Tot insuper falsas svavitates immiscent, ut propemodùm canes ex Ecclesia fugere compellant, adeò neque decor, nec sapor in tali musica invenitur; & nisi adsint cantores omnibûs planè muneris absoluti, errores cumulantur erroribus; tantum abest, ut ædificentur audientes, quod tamen S. Benedictus ita seriò inculcat.

Melius quandoque est, Musicos auscultare, quàm aspicere, & sæpiùs opus esset, ut densa cortina intercederet, ne populus videat, quomodò hic inflandô tubam vultum transformet; ille cum cheli sua ab una parte in alteram se gyrat & regyrat, ut eò elegantiùs modi musicales exprimantur. Alius præparandô instrumentum suum occupatur penè usque ad finem. Præthereà nonnunquàm contingit, quòd ex negligentia non omnia priùs ordinentur ac disponantur, & quando Regens Chori jam deberet tactum incipere, tunc primùm fiunt contentiones expostulationes, discussiones eò quòd libri musicales, primũ debeãt distribui, & unicuique suũ instrumẽtum porrigi; & ubi cantum jam media ex parte oporteret esse finitum, cantores necdum dispositi, nec-

dum in ordine stant. Subitò deinde chorda rumpitur, & novæ discursiones fiunt pro alio instrumento.

Hic jam auditores hiante ore assistunt, parùm, & indevotè orant, nec verificatur illud: *ut ædificentur audientes*. Timendum insuper, ne etiam musici sæpiùs bonæ intentionis obliviscantur. Cæterùm valde metuo, ne ad talem musicam, quæ cum tam exiguo selectu, & discretione fit, olim fletus & ejulatus consequatur, præsertim quando solùm ex intentione placendi hominibus, aut quasi recreationis gratiâ instituitur. Utinam reperiendi non essent, qui cum tædio chorum accedunt, dum solus cantus choralis adhibetur.

Hæc tamen omnia non ita intelligas, velim, lector benigne, quasi DEUS in majoribus solemnitatibus non etiam laudari & honorari possit ac debeat in clangore tubarum, in Psalterio & cithara, in tympano, in chordis & organo, in cymbalis benesonantibus (prout S. Davit Psal: 150. faciendum hortatur) sed hoc duntaxat insinuo, ut hoc tam providè, discretè, atque decenter fiat, *ut ædificentur audientes*, ut omnis difformitas, confusio, ac distractiones evitentur, præsentes autem ad veram devotionem alliciantur. Huc pertinet etiam historia illa, cujus mentionem faciam infra super caput 66. Regulæ.

Musica benè ordinata planè Angelicum opus

opus est: DEUM siquidem honorat, Angelos lætificat, eorum, qui cum vera devotione assistunt, animas ac sensus exhilarat, & quidam prægustus est gaudiorum æternorum. S. Bernardus ita loquitur: nihil est, quod in hac terra magis propriè repræsentet statum cœlestis tabernaculi, quàm si DEUS cum jubilo cordis laudatur. Serm: 19. in Cant. talis cantus, talis musica duplici orationi æquivalet. Hoc proprium est omnibus bonam intentionem habentibus musicis. Oppositum autem, de quo priùs mentionem feci, ad illos pertinet, qui suis abusibûs dehonestant artem suam. Ergo, *DEO nostro sit jucunda decoráque laudatio*, talémque in hoc exilio musicam instituamus, ut cum SS. Angelis, Electísque omnibûs digni habeamur ad decantandas DEO nostro laudes sempiternas. Amen. Tu ex his collige, quod tibi fructum & utilitatem afferre potest, Reliqua Superioribus & Chorum Regentibus committe.

ANIMADVERSIO
Super Caput decimum nonum.
De disciplina Psallendi.

QUidam Theologi docent, quòd si Persona Religiosa ad horas canonicas obligata in-

in earundem persolutione debitam externam Reverentiam observet, studeatque omnia benè & articulatè pronunciare, quòd, inquàm, talis obligationi suæ jam satisfecerit, nec mortaliter peccet, etiamsi interim cogitationes distractivas deliberatè admitteret. &c. At verò S. Benedictus hôc locô à suis Religiosis exigit, ut non tantùm cum externa reverentia Horas persolvant, sed etiam cum vera interna devotione, ita, ut mens & cogitationes concordent voci, in quantùm humanæ fragilitati possibile est. Ille, cui sub Psalmodia contra voluntatem suam cogitationes impertinentes recurrunt, sicque ipsi laborem faciunt in resistendo, multùm meretur apud DEUM, & non peccat. Sed de hoc pluribûs agam inferiùs in annexo *spirituali cymbalo*, ad solatium scrupulosorum.

ANIMADVERSIO
Super Caput vigesimum.
De Reverentia Orationis.

IN præcedenti capitulo S. Pater majori ex parte locutus fuit de publico divino officio. Hic autem præclarè admodùm docet, quomodò etiam privata oratio, quæ neminem obligat, sed cuilibet libera relinquitur, peragi debeat. Rectè & attentè orare, labor

bor eſt omnî aliô labore major, ad quem omnes animi vires applicari debent: nec poteſt fragilis natura noſtra ordinariè loquendô in hoc exercitio diu perſeverare: & ideò vult S. Benedictus, quòd brevis debeat eſſe, ſed pura & devota oratio. Multa ſinè attentione deblatterare, non placet DEO & Sanctis ejus, exiguámque homini utilitatem affert. Item, ſinè conſilio & aſſenſu ſuperiorum aut Patris Spiritualis multas extraordinarias preces aſſumere, temeritas eſt, juxta Regulæ caput 49.

ANIMADVERSIO
Super Caput vigeſimum primum
De Decanis Monaſterii.

VI hujus Capituli non debent conſtitui Decani, niſi in illis Monaſteriis, ubi major eſt numerus Monachorum. Cùm igitur in Noſtris Provinciis non ſint adeò numeroſæ congregationes aut conventus, ſicut olim, ubi perſæpè in uno Monaſterio pluſquàm ducenti aut trecenti Religioſi vivebant, hinc modò conſtituuntur Priores, quibus incumbit directio & gubernatio fratrum in ſpiritualibus, (iſti Priores in Monaſteriis Principalibus vocantur Decani) item Subpriores, Directores ſeu Magiſtri diſciplinæ, quos adeò benè in virtute fundatos eſſe oportet, ut Abbas partem oneris ſui ſecurè ipſis communicare poſſit.

Hi per verum ſpiritum & zelum Regularis obſervantiæ cæteris Religioſis exemplò ſuô prælucere debent. Maxima ipſis cura ſit, ne ulla ex animabus ſibi commiſſis per ipſorum culpam detrimentum aliquod patiatur. Specialiter autem Paternam exhibeant ſollicitudinem erga tentatos, Paſſionibus deditos, & imperfectos Religioſos, ut iſtos conſervent incolumes, & à periculo, in quo verſantur, liberent. Sani enim non indigent medicô.

Singularî ſtudiô hic inculcat S. Pater, ne Præpoſiti Monaſterii ſint ſuperbi, aut inflati, ſed humiles. Et ab hoc punctô ſalus totius Monaſterii dependet. Superiores humiles aptiſſima vaſa ſunt, quibus DEUS liberaliter infundit ſpiritum ſuum, ut tam ſeipſos, quàm ſubditos per viam pacis ad cœlum dirigere poſſint. Tales ergo ſuum Regimen, diſpoſitiones, adhortationes, correctiones & omnia ſecundùm Spiritum Chriſti cum manſvetudine, diſcretione, & ubi opus fuerit, etiam cum ſeveritate, ſinè ulla tamen amaritudine, aut paſſione perficiunt. Verbô: ubi humilitas, ibi omn bonum adeſt, vel certè aderit: ubi autem hæc deficit, omnia deficiunt.

ANIMADVERSIO
Super Caput vigeſimum ſecundùm.
Quomodô dormiant Monachi?

MAgnam profectò gratitudinem Superioribus

bus exhibere tenemur, quòd cuilibet Religioso privatum cubiculum, seu cellam concedant. Non arbitror hoc esse contra mentem S. Patris Benedicti, cùm ipsemet dispositionem talium rerum externarum tot repetitis vicibûs in potestate Superioris relinquat. Si omnes in uno hypocausto dormire deberent admodùm gravarentur multi Religiosi ob tussim, sternutationes, & alios quorundam defectus naturales, qui nonnunquàm evitari nequeunt; proinde cæteri boni Confratres in suo somno impedirentur non sinè magno tædio ac molestia. At verò in cella separata non modò necessaria quies meliùs obtinetur, sed insuper oratio, lectio spiritualis, & discretæ mortificationes majori tranquillitate exerceri possunt. Nunquàm magis exornata est cella Religiosi, quòd ubi nihil in ea superfluum, sed illa solummodò, quæ pura necessitas & Sancta simplicitas exigit, reperiuntur. Hujusmodi cellæ similes sunt pauperi habitaculo illi, quod JESUS, MARIA, & JOSEPH in Bethlèém & Nazareth incoluerunt.

Primi Patres Ordinis nostri tempore quietis nocturnæ ita vestiti dormiebant, ut mox è lectis suis absque omni ulteriori vestitu chorum & laudes matutinas accedere potuerint. Cùm autem nos frigidiorem Regionem incolamus, ea certè non permitteret, ut similî modô tam tenuiter vestiti chorum nocturnum

fre-

frequentaremus. Sollicitus tamen sit Religiosus, ne vel noctu etiam sinè sacro suo habitu dormiat, siquidem periculo gravis peccati se exponeret, si notabili tempore ex propria incuria habitum non gestaret. Benè attendēdum est Paternum monitum S. Benedicti, ut quilibet studeat alterum prævenire ad opus DEI. Qui enim primus in choro, primus etiam apud eum est.

ANIMADVERSIO
Super Caput vigesimum tertium,
De Excommunicatione culparum.

EA, quæ Sanctus Benedictus in hoc capitulo quasi obiter tantùm tractat, ampliùs declarat in capitulo sequenti.

ANIMADVERSIO
Super Caput vigesimum quartum,
Qualis debeat esse modus excommunicationis?

IN hoc capitulo præscribit Sanctus Benedictus, quomodò leviores culpæ & errores sinè incursione veræ ac Majoris, ut vocant, Excommunicationis puniri debeant: videlicet per sequestrationiem pœnitentis à communi mensa. Et vult S. Pater, ut tali Religioso durante hâc pœnitentia non liceat in choro

Psal-

Psalmum, aut Antiphonam intonare, neque lectionem legere; & ut tunc primùm comedat, quando communis mensa conventualis jam finita est. Pro declaratione & per modum exempli hoc tempus adducit, ut si v. g. Conventus horâ sextâ (quæ apud nos est duodecima meridiana) refectioně sumat, ille frater pœnitens primū horâ nonâ (est apud nos tertia pomeridiana) se reficiat. Et quando conventus primùm horâ tertiâ pomeridianâ reficitur, tûnc pœnitens vespere primùm, id est, circa horam quintam, cibum accipiat. Cæterùm S. Pater & horam & mensuram cibi pro tali pœnitente Superiori relinquit. Cùm igitur horæ refectionis (de quibus infra, cap: 48.) moderno tempore non ita ampliùs serventur, ideò in nostris Provinciis talis ordò cum pœnitentibus observatur, ut quidem unacum aliis ad refectorium admittantur, non autem ad mensam, sed humi sedere debeant: & postquàm reliqui de conventu cibos suos acceperunt, ultimô demùm & ipsis ex licentia Superiorum aliquid porrigitur. Et per hoc satisfit menti Regulæ, quia Sanctus Bendictus hanc pœnitentiam quoad tempus & modum arbitrio Superiorum relinquit. Hæcque separatio à mensa non est excommunicatio propriè dicta, se Regularis duntaxat.

ANI-

ANIMADVERSIO
Super Caput vigesimum quintum.
De gravioribus culpis.

CIrca has ordinat S. Benedictus, ut si fortè Religiosus graviter deliquerit per superbiam, inobedientiam, contemptum Regulæ aut Superiorum, &c. talis primò benignè admoneatur, ut se emendare velit: posteà etiam (si emendatio non fuerit secuta) publicè coràm omnibus increpetur. Si verò in sua malitia perseveraverit, taliter excommunicetur, & à communitate segregetur, ut neque ad divinum officium, neque ad mensam, neque ad ullius hominis consortium admittatur. Et si îstis omnibûs jam adhibitîs adhuc obstinatus manserit, verberibüs castigari debeat. Hîc loquitur S. Pater (ut quidam opinantur) de vero & terribili Anathemate Ecclesiastico. DEUS autem ab omnibus Religiosis tam enorme delictum, támque gravem avertat pœnam, quæ tempore Sancti Benedicti frequentiùs quàm modò infligi consvevit.

ANIMADVERSIO
Super Caput vigesimum sextum.
De hiis, qui sinè jussione (aut licentiâ) Abbatis junguntur Excommunicatis.

TExtus hôc locô quoad litteram clarus est: Sciendum tamen, hujusmodi transgresso-

rem

tem non majori, sed minori Excommunicationi obnoxium fore. Qualis autem utraque harum Excommunicationum sit, necessum non est hîc declarare.

ANIMADVERSIO
Super Caput vigesimum septimum.
Qualiter debeat esse sollicitus Abbas circa Excommunicatos?

IN nostris Monasteriis (DEO sit laus) non adeò scimus contingere tam graves lapsus, ac pœnas. Si tamen ex permissione divina hujusmodi quid fortè accideret, clarè ante oculos & manus habemus salutarem doctrinam & instructionem S. Benedicti, quomodò cum his errantibus oviculis procedendum sit, ne animæ pretioso JESU Sanguine tam carò redemptæ in interitum eant.

ANIMADVERSIO
Super Caput vigesimum octavum.
De iis, qui sæpiùs correcti non emendantur.

PRæsens capitulum non de minoribus Regularibus delictis ac transgressionib⁹ intelligendum venit, quales sunt: violatio silentii, ultrà tempus dormire &c. Sed de gravibus &

 planè

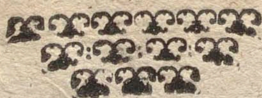
planè intolerabilibus excessibus. Si autem Religiosus in similibus emendare se nollet, non ejiceretur è Monasterio (ut aliàs Regula quoad literam indicat, hodie tamen non ampliùs permissum est) sed talis ovicula de sano grege abscinderetur, & vel temporali, vel perpetuo carcere clauderetur, ut neque in Monasterio, neque in sæculo lapidem offensionis invenire posset.

ANIMADVERSIO

Super Caput vigesimum nonum.

Si debeant iterùm recipi fratres exeuntes de Monasterio?

MAlè viventes, aut inquieti Monachi non expelluntur è Monasterio, ut suprà dictum, si autem perfidus aliquis Religiosus ultrò è Monasterio fugeret, intercipi deberet, & retrahi à fuga, atque exemplariter castigari, vel perpetuo carceri mancipari. Proinde capitulum hoc quoad literam in omnibus servari nequit, cùm canones Ecclesiastici non tolerent, ut Religiosus aliquis in sæculo circumvagetur, aut juxta proprium sensum & gustum aliò migrare permittatur.

ANI-

ANIMADVERSIO
Super Caput trigesimum.
De pueris minori ætate, qualiter corripiantur?

NEmo arbitretur Sanctum Benedictum tam rigidum Patrem, fuisse, ut teneros pueros instructionis gratiâ in Monasteriis susceptos ob quemlibet errorem severis jejuniis aut acribus virgis castigari voluerit; sed istud capitulum de gravibus solummodò defectibus ac delictis intelligi debet, de quibus egit in capitulo præcedenti, & ob quæ Religiosus adultus excommunicari mereretur. Immò expressè ordinat Sanctus Pater, cap: 70. ut si aliquis contra ipsos pueros sinè discretione exarserit, Regulari disciplinæ subjiciatur.

ANIMADVERSIO
Super Caput trigesimum primum.
De cellerario Monasterii, qualis sit?

ILli Religiosi, quibus à Superioribus administratio temporalium commissa est, in maximo periculo versantur, ne aut nimiùm se immergant, aut nimìs parùm satisfaciant suo officio. Sæpè enim impediuntur, ne horas Canonicas, meditationes, examina, lectiones spirituales debito tempore peragere possint. Cum variis insuper hominibus ipsis agendum

est non sinè distractione cordis, & periculó incidendi in malas cogitationes ac desideria hinc facillimè spiritûs fervorem amittere, & tepiditatem DEO tam displicentem possun incurrere. Sed Sanctus Benedictus præcaver volens tanto malo, aliisque gravibus anima rum periculis, ex singulari instinctu Spiritû Sancti hoc præclarum & doctrinis plenum capitulum ipsis servandum proposuit, in qu certè omnia ad ipsos spectantia comprehe duntur. Si cum industria & attentione illud gerint, & pro viribus observaverint, magn gratiæ & gloriæ gradus sibi comparare po runt. Si autem tam insignia Paterna mon neglexerint, timeant, ne per admistratione temporalium infelicem vitæ exitum, cum go gravissimæ rationis reddendæ sibi ult consciscant. Neque hoc capitulum concer solos Cellerarios, Oeconomos, sed eti Præfectos culinæ, item Granarios, & par culares coadministratores cellæ vinariæ co ventualis. Hi omnes sedulò invigilent, ut exercitia sua spiritualia debito tempore no potuerunt persolvere, alio tempore illa peragant, & nunquàm penitùs intermittant; aliàs in magna conscientiæ gravamina incident.

ANI-

ANIMADVERSIO
Super Caput trigesimum secundum.
De ferramentis vel rebus Monasterii.

IN hoc Capitulo S. Pater noster omnes illos instruit, quibus aliquid custodiendum aut tractandum committitur, quales sunt: Sacristanus, Archiviarius, Bibliothecarius, Vestiarius, Hortulanus, Bibliopégus, Distillator, &c. & admonet illos, ut cum diligentia ac sollicitudine invigilent, ne aliqua ex rebus sibi commissis destruatur, frangatur, perdatur, negligatur, aut lædatur. Immò in præcedenti capitulo hortatur, ut omnia vasa, omnémque substantiam Monasterii tam sollicitè custodiant, utì vasa sacrata altaris. Votum paupertatis hujúsmodi officialibus sufficiens stimulus ad diligentiam esse deberet.

ANIMADVERSIO
Super Caput trigesimum tertium.
Si quid debeant Monachi proprium habere?

HIc nihil ultrà mihi notandum occurrit, præter ea, quæ suprà de voto paupertatis asserui. Quamquàm autem tam perfecta paupertas à nobis exigatur, ut nec mortalia corpora nostra in potestate propria habere possimus, admittunt tamen Theologi, Religiosam

Personam sua bona opera & orationes aliq[u]
ex parte habere in propria potestate, ita,
possit illa, quamvis non omnia, ad libitum
etiam pro aliis applicare, quod tamen sine i[n]
ordinato affectu, sed Sanctè fieri debet.

ANIMADVERSIO
Super Caput trigesimum quartum
Si omnes æqualiter debeant necessa- ria accipere?

COnstat, non omnes Religiosos unius co[m]plexionis, aut sanitatis esse, nec æquali[ter]
corporis viribûs pollere; necessum proinde
ut Superiores uni plus indulgeant, quàm
teri. Sed apud imperfectos Religiosos ori[un]tur exinde inquietudines & invidiæ; sic e[nim]
judicant & dicunt: alii infirmiores se sim[u]lant, quàm reverà sint, & plus ipsis à Su[pe]rioribus connivetur, quàm oporteret. Hi[nc]
sæpiùs indignationem & displicentiam su[per]
utrúmque concipiunt, in eaque constanter pe[r]stunt, immò etiam clandestinè hinc inde m[ur]murant, sed non sinè gravi peccato & tra[ns]gressione hujus capituli. Verus Religio[sus]
omnem curam & sollicitudinem harum rer[um]
Superioribus debet relinquere, qui & rati[o]nem DEO reddere obligantur. Tolerabili[us]
est, si fortè ultra necessitatem alicui cond[e]scendatur in mediis temporalibus, quàm

Re

Religiosus in tali displicentia & inquietis cogitationibûs vivat. Quòd S. Pater ad finem hujus capituli omne murmur tam severè, & cum intentatione gravis ac districtioris disciplinæ prohibeat, est juxta doctrinam Spiritûs Sancti, Sap: 1. dicentis: *Qui loquitur iniqua non potest latere, neo prœteriret illum corripiens judicium. In cogitationibus enim impii interrogatio erit, & sermonum illius auditio ad DEVM veniet ad correptionem iniquitatum illius. Quoniam auris zeli audit omnia, & tumultus murmurationum non abscondetur. Custodite ergo vos â murmuratione, quæ nihil prodest, &c.* hucusque S. Scriptura. Si unquàm murmurâsti, detestare hoc per veram pœnitentiam, & cave deinceps. Accommoda te omni eventui, & dispositioni Superiorum, & attende tibi soli, tunc extra periculum versa beris. Qui murmurat, contra obedientiam, contra charitatem, immò contra ipsum DEUM peccat.

ANIMADVERSIO
Super Caput trigesimum quintum:
De Septimanarijs Coquinæ.

CApitulum istud anxias olim cogitationes in me excitavit; siquidem mihi videbatur, nos moderno tempore contra expressam voluntatem Divi Patris Benedicti tam longè ab illius observatione recedere. Cùm autem at-

tentiùs legissem, inveni, non adeò malè rem constitutam esse, sed quòd hìs temporibûs sinè omni displicentia Sancti Patris à litterali sensu hujus capituli recedamus.

Et *primò* quidem, cum tempore S. Benedicti in unoquoque monasterio vix unus sacerdos, cæteri autem Religiosi solummodò fratres Laici, seu conversi fuerint, omninò conveniens erat, ut in culinæ Ministerio mutuas vices subirent. *Secundò*: cùm S. Pater non modò infirmos, debiles, & Cellerarium, sed etiam, omnes alios, qui majoribûs & utilioribûs negotiîs occupantur, à culina excipiant: moderno autem tempore cœnobia majori ex parte Sacerdotibûs, clericìs talibûsque professîs abundent, qui suo tempore ad dignitatem Sacerdotalem assumendi sunt; his autem incumbat persolutio divinorum officiorum, missas legere, concionari, confessiones excipere, curæ animarum invigilare, Philosophiam, Theologiam docere, aut studere, quæ occupationes utique longè majoris momenti sunt, quàm coquum agere; hinc clarè infertur, tales Personas vî hujus capituli à culinæ ministeriis exemptas esse ac liberas. *Tertiò*: Quinimò etiam Fratres conversi non omnes ad culinam destinari possunt, cùm à Superioribus ad magìs necessaria & meliora servitia deputari sint, videlicet ad officium sacristani, pistoris, sartoris, alisaque necessarias

occu-

occupationes domesticas, cum quibus servitia culinæ peragere non possent. *Quartò*, non audeo hîc mentionem facere, quòd Religiosi moderno tempore contenti non ampliùs essent unô vel alterô simpliciter coctô ferculô, sicut aureis illis temporibûs Primorum Ordinis nostri Parentum; sed benè expertos & omnibûs numeris absolutos coquos advocare necessum est. Si omnes secundùm ordinem culinam administrare deberemus, parùm saporis esset in cibis, multùm autem murmuris in ore & corde. His proinde fatemur & prodimus fragilitatem nostram: defectum autem servitii culinaris ex parte supplemus, dum singuli per unam hebdomadam secundùm ordinem ad mensam inservimus, quod summè meritorium opus est, si cum bona voluntate, industriâ, & verâ humilíque charitate fiat.

Publica pedum lotio, de qua in hoc capitulo fit mentio, ex priùs adductis, aliísque notabilibûs rationibûs, & ut speramus, sinè displicentia S. Patris Benedicti hodie communiter intermittitur. Sicut etiam alia hujusmodi externa statuta Regularia sub nullo peccato obligantia propter diuturnitatem temporis & mutationem consuetudinum sinè detrimento Regulæ Principalis possunt, immò quandoque debent intermitti, cùm etiam utiles & Sanctæ ceremoniæ (uti olim præter alia fuit osculum pacis inter Christianos usitatum,

atum, de quo S. Benedictus cap: 53. & hæ ipsa publica pedum lotio) aliquibûs tempo ribûs bonæ & ædificatoriæ, brevì post auten inutiles, immò prohibitæ esse potuerint.

ANIMADVERSIO
Super Caput trigesimum sextum.
De infirmis Fratribus.

TAm dilucidè in hoc capitulo Paternum ſ um animum verámque compassionem (ga infirmos ostendit S. Benedictus, & tam exactam de ipsis curam haberi mandavit, nihil ultra in hac materia notandum occurri Prætereà tam sollicitè instruit infirmos, e rùmque servitores, immò & Abbatem or néſque Officiales, ut penitùs nihil hôc lo intermissum sit. Si suspicio venit, hunc v illum Religiosum plus fortè exaggerare inf mitatem suam, ac in re ipsa est, non malè fi si nihilominùs ipsi fides detur, ne aliquid curam infirmi pertinens negligatur. Infirm autem securè procedet, si factâ manifestatio ne morbi filialiter se relinquat curæ & ordin tioni Superiorum.

Quod concernit punctum de come dendis carnibus, inferiùs discutiemus.

ANI-

ANIMADVERSIO
Super Caput trigeſimum ſeptimum.
De Senibus, vel infantibus.

CApitulum hoc itidem quoad litteram clarum eſt, plenumque affectu paternô, quòd videlicet ſenibus, & pueris ad ſcholam, vel ad victum ſuſceptis ante conſvetum tempus menſæ aliquid refectionis dari poſſit. Quando dubium occurrit an Religioſus aliquis ratione ſenii vel infirmitatis ad jejunia Eccleſiaſtica teneatur, hoc periculum & dubium per diſpenſationem Superiorum amovebitur.

ANIMADVERSIO
Super Caput trigeſimum octavum.
De hebdomadario Lectore.

ISTud capitulum in noſtris Provinciis. DEO ſit laus, ordinatè ſervatur, quòd autem nolit S. Binedictus, ut omnes & ſinguli ſecundùm ordinem legant aut cantent, ratio eſt, quia videlicet Religioſi illo tempore penè omnes erant Laici, ſeu converſi, quorum nonnulli aut malè, aut fortè omninò non potuerunt legere.

ANI-

ANIMADVERSIO

Super Caput trigesimum nonum. *De Mensura ciborum.*

SUper hoc capitulum, (quod in pluribus bonis Religiosis anxias cogitationes excitat) sequentia adverto: *Primò*, quod concernit numerum ciborum, S. Pater duos cibos coctos permittit, & etiam tertium, ex pomis, leguminibûs, & hujusmodi confectum. Hi cibi more veterum Monachorum communiter ex levibus duntaxat terræ fructibus constabant, ita, ut quilibet Monachus (vi Regulæ) illos coquere posset. Ut mihi tamen videtur, etiam pisces, ova, & similia non excluserint, si fortè ex Divina Benedictione, aut liberalitate piorum hominum talia ipsis oblata fuerunt. Non tamen ad quotidianum esum sibi talia comparabant, idque ad imitationem Salvatoris nostri, qui plerùmque pane hordeaceô contentus erat. Quoad numerum autem ciborum in nostris Provinciis in mensa Regulari ab antiquo more nō multùm recedimus; nam ordinariè duo tantummodò fercula cum aliquo intermedio apponuntur. Solum jusculum (cujus non erat usus in Italia, ubi Sanctus Benedictus degebat, nobis autem Germanis ob frigidam locorum naturam admodùm utile, immò necessarium est)

statu-

statutum numerum excedit, & videtur omninò, illud sinè omni transgressione hujus capituli adhiberi posse.

Secundò: S. Pater Superioribus relinquit, ut exigentibûs causîs plures etiam cibos indulgere possint. Hanc Paternam discretionem Superiores nostri usurpant, dum in diebus festivis, & quibûsdam aliîs temporibûs plures cibos apponi permittunt, de quibus singuli Religiosi pro sua necessitate accipere possunt, ita tamen, ut recordentur seriæ admonitionis Sancti Benedicti, nec ultra comedant, quàm necessitas exigit, ut nunquàm subrepat indigeries. Gula Religiosum dedecorat. Quando in refectione cibi & potûs non necessitas, sed sensualis oblectatio quæritur, peccatum est. Qui ob defectum alicujus delicati obsonii murmurare præsumunt, cùm tamen ad satietatem jam comederint, non sunt Religiosi, sed &c.

Tertiò: In libro 1. de Doctrinis & Viris Patrum, (de Prævidentia, num: 35.) narratur, quòd cùm aliquando Sanctus quidam senex Prophetiæ spiritu donatus unacum aliis Religiosis cibum sumeret, in spiritu viderit, alios ex ipsis mel, alios panem, alios autem stercus manducare. Hæsit senex attonitus ob tantam diversitatem, cùm sciret omnibus eundem cibum apponi; postquàm autem DEUM pro intelligentia hujus visionis rogavit,

reve-

revelatum ipsi est, quod illi, qui cibos appositos cum timore, tremore, & gratiarum actione, manducantes intereà cor suum per orationem ad DEUM crebriùs elevabant, melle reficiebantur. Alios autem, qui cum gratitudine cibis sibi à DEO missis fruebantur, pane pastos fuisse. Tertios denique, quia super cibos murmurabant, quasi essent insipidi, & malè cocti, &c. immundam illam materiam devorâsse. Prô pudor! Quid tu comedis?

Quartò: quod concernit esum carnium, non penitùs excludit illas Sanctus Benedictus, sed infirmis omninò debilibus pro reparatione concedit. Sanis autem prohibet illarum comestionem: & hoc in multis nostri ordinis congregationibus diligenter adhucdum observatur. Apud nos autem Benedictinos in Germania hæc consvetudo quoad esum carnium jam à multis retrò temporibus, (quæ nec memorari valent) cum permissione supremæ potestatis ad certos dies introducta fuit. Contra hanc consvetudinem quidam allegare volunt seriam illam DEI comminationem, Isaiæ 22. *Vocabit Dominus DEUS exercituum in die illa* (Religiosos) *ad fletum, & ad planctum, ad calvitium, & ad cingulum sacci, & ecce gaudium & lætitia: occidere vitulos, & jugulare arietes, comedere carnes, & bibere vinum. Comedamus & bibamus, cras enim moriemur. Et revelata est in auribus meis vox Domini Exercituum: si dimittetur*

iniqui-

iniquitas hæc vobis, donec moriamini: dicit Dominus DEUS Exercituum. Profectò metuenda verba: quæ tamen ad nostros Religiosos reduci nequeunt, quia non ex propria voluntate, sed cum rationabili Superiorum consensu certis diebûs carne vescuntur.

Sed ut magìs ad nostrum Scopum veniamus, ita meam mentem declaro quoad hoc punctum: prohibitio carnium in nostro casu Regulare statutum est, quod, sicut & cætera in Regula contenta, (illis exceptis, quæ ad vota Religiosa pertinent) sub nullo mortali obligat: sequitur ergò, Ecclesiam aut Superiores ex urgenti ac notabili causa hac in re, sicut & in cæteris similibus, dispensare posse, quod etiam factum est in nostris Regionibus. Circa quod omninò non convenit, privatum Religiosum disputare secum, aut anxiari, ne fortè Regula quoad litteram hoc in puncto non observetur; quin potiùs octavum humilitatis gradum sibi servandum sciat, neque ex proprii judicii tenacitate aliud sequi velit, quam quod tota communitas ex majorum ordinatione in hac re observat. Id solum ergo manducet, quod in mensa apponitur, quidquid demùm illud sit, de cætero omnem curam superioribus relinques, num licita sit hujusmodi dispensatio, & quomodò olim DEO & Sancto Benedicto rationem reddituri sint. Licebit tamèn intereà optare, Deúmque pre-

cari,

cari, suam ut gratiam largiri dignetur, quatenùs in hoc casu Regula secundùm litteram servari queat.

Addit in hoc capitulo S. Benedictus pauca quædam verba, quæ tamen multis Religiosis adeò observatu difficilia esse videntur, ut ea potiùs è Regula eliminata vellent; videlicet: *servata in omnibus* parcitate. Non displiceant tibi verba hæc, qui paupertatem ad generosè vovisti. Exulta & lætare imminantibûs quandóque occasionibûs pauperem JESUM in rerum penuria imitandi. Officiales tamen Monasterii non ita textum intelligant, quasi nō oporteat ipsos Conventui omnia necessaria sollicitè & ad sufficientiam ministrare.

Demùm, cùm mensura panis à S. Patre præscripta (*panis libra una*) nō satìs cognita sit, benè admodùm agunt Superiores, quandò cuivis suorum Religiosorum eam panis quantitatem, quæ ad necessitatem sufficere potest, attribuunt.

ANIMADVERSIO
Super Caput quadragesimum. *De Mensura potûs.*

Vix, arbitror, ex toto cognosci aut divinari posse, quæ & quanta propriè sit *Hemina* nobis à S. Patre pro mensura potûs præscripta. Quapropter omninò incumbit Superioribus,

bus, ut eam vini quantitatem Religiosis suis permittant, quæ necessitatem expleat, vitatâ omni superfluitate. Et quamvis S. Pater discretioni Superiorum relinquat, quatenùs ex rationabili causa nonnihil amplius super statutam Regularē mensuram indulgere possint, vult tamen insuper, & quidem seriò, *ut non usque ad satietatem bibamus, sed parcius.* Vult præterea, ut filii sui, si fortè non adeò multum vinum, neque tam generosum, ut vellent, inveniri possit, à murmuratione caveant.

Non vulgare donum DEI est temperantia in cibo & potu. Hæc sanitatem hominis conservat, eumque ad vigilias, meditationes, studia, orationem, cæterasque omnes in & externas occupationes aptum efficit, & specialem in cœlo coronam atque mercedem promeretur. Contrarium horum omnium præstat superfluus cibus ac potus. Tibi autem, mi lector, id opto ex animo, ne hoc aliquandò vel hîc, vel ibi actualiter experiri cogaris &c.

ANIMADVERSIO
Super Caput 41.
Quibûs horîs oporteat reficere fratres?

DEclarat hîc Sanctus Benedictus, qundonàm & quotiès Religiosos suos jejunare oporteat. Et primò quidem per totum tem-

pus Paschale nullum præscribit jejunium, vultque, ut ad sextam horam, (quæ apud nos est duodecima meridiana, ut infrà dicetur in distributione diei super caput 48.) reficiant, seu prandium sumant, & ad seram, id est, vespere, cænent. A Pentecoste singulis hebdomadis binos ad jejunandum dies assignat, Relinquens tamen Superioribus, ut etiam hîc, si videbitur, dispensare possint. Ab Idibus, seu 13. die Septembris usque ad quadragesimam quotidie jejunare debebant usque ad nonam, (quæ apud nos est hora tertia pomeridiana, exceptîs procul dubiô diebûs dominicis. Mirum itáque non est, S. Patrem de jejunio adventûs nullam mentionem facere, cùm aliundè eo tempore ipsius discipuli usque ad tertiam post meridiem jejunare consueverint. In jejunio autem quadragesimæ refectionem omninò differebant usque ad vesperam, id est, ad horam quintam vespertinam: prout dicemus inferiùs super cap: 49.

Hîc probè notandum est, Primos Patres Ordinis nostri usque post tempora S. Bernardi multò majori rigore jejunâsse, ac nos moderno tempore solemus: quandoquidem juxta hoc capitulũ in diebus jejunii Regularis horâ tertiâ primùm post meridiẽ refectionẽ sumpserũt, nec ante hoc tempus, nec posteà quidquam cibi aut potûs degustantes, exceptîs solummodò infirmîs sensibûs, & puerîs junioribûs scholæ aut mensæ alumnîs. In-

In nostris quidē Provinciis à Pētecoste usque ad 13. Septembris juxtà tenorem Regulæ omni hebdomadâ bis jejunare consuevimus, à 13. autem Septembris ex Superiorum dispensatione unum tantùm jejunium singulis hebdomadis servamus, nihilominùs sperantes, S. Patrem Benedictum pro paterna sua benevolentia plus à nobis non exigere partim, quia hoc tempore plura nobis occurrunt jejunia tum Ecclesiastica, tum spontè accepta partim, quia officium Divinum nostris temporibûs multò longiùs, quàm olim, durat, uti superiùs insinuatum est. Sed præcipuè, quia S. Pater expresśè in hoc capitulo superiorum discretioni relinquit, ut *sic omnia temperent atque disponant, qualiter & animæ salventur, & quod faciunt fratres, absque ulla murmuratione faciant.*

Præterquàm, quòd hodiè tot jejunia Regularia non obeamus, ut supra dictum, insuper jejunia nostra longè non sunt tanti rigoris, ac olim fuerunt. Tempore siquidem S. Benedicti in diebus jejuniorum Regularium Nona ex officio Canonico, & Missa conventualis primùm post meridiem circà horam tertiam celebrari consueverant, iisque demùm finitis Monachi refectionem sumpserunt. Cùm autem S. Ecclesia moderno tempore haud admittat ampliùs, ut tam serò missæ celebrentur, hinc nona adhuc ante meridiem cantatur, quam in diebus jejunii Ecclesiastici mox subse-

quitur officium conventuale, & prout hodiè consuetudo est, refectio sumitur in diebus jejunii circà horam undecimam, aut seriùs: & insuper ad Vesperum circa horam quintam, aut sextam refocillatio aliqua permittitur; quam communi nomine collationem vocamus, quæ tamen ne quidem cognita, multò minùs in usu erat antiquis Patribus Ordinis nostri, sed potiùs eo tempore: juxta tenorem capituli sequentis, ad Lectionem spiritualem publicam, sive *collationem* convenerunt.

Cùm igitur tam numerus, quàm rigor jejuniorum Regularium hoc nostro tempore adeò notabiliter diminutus sit, ut vix comparatio fieri possit ad priora tempora, & insuper vespertina collatio nobis admittatur, hinc admodùm malè & periculosè agunt nonnulli è junioribus Religiosis, qui etsi cæteroquin sanitate ac robore corporis polleant, nihilominùs quandóque etiam in diebus jejunii Ecclesiastici manè tot dulciaria confortativa sinè necessitate sumunt, séque etiam Vespere absque urgenti causa ità reficiunt, ut molestiam jejunii nullam sentiant. An tales præcepto Ecclesiæ, & obligationi statûs sui satisfaciant, ipsorum conscientiis relictum esto. Religiosi sani corporis sinè vero jejunio hypocritæ est. Quod S. Benedictus ad calcem hujus capituli præscribit, *ut* videlicèt *luce adhuc diei omnia consummentur* id in Regionibus nostris Aquilonaribus

ribus fieri nequit, ſed quandóque lucernîs opus habemus, in hyeme præſertim.

ANIMADVERSIO Super Caput 42.

Vt poſt completorium nemo loquatur.

MUltùm reverà intereſt ſalutis Religioſorum in Monaſterio benè ordinato viventium, ut capitulum hoc ad amuſſim obſervent. Ubi nulla, vel exigua diſciplina, aut bonus ſpiritus. Perfectum ſilentium tunc ſervatur, quando nihil omninò loquimur: ſilentium autem clauſtrale, ſeu diſcreta quies Monaſtica requirit, ut ea, quæ per diem nobis loquenda, aut diſponenda ſunt, eô moderamine ac diſcretione faciamus ut ne ullum inquietemus, cive impedimento ſimus. Silentium clauſtrale non loquendô tantùm, ſed etiam inurbanîs curſibûs, plaudendô pedibûs terram, aperiendô aut claudendô cum ſtrepitu januas, excitandô tumultum in cella, &c. violatur.

Quod jam concernit ſilentium nocturnum, ea S. Benedicti voluntas eſt, ut Monachi omnes, nullô penitùs demptô, exiguâ poſt cœnam morâ interpoſitâ, vel diebûs jejuniorum brevî ſpatiô poſt veſperas, deſtinatô in locô conveniant, ibidémque vitæ, aut collationes ſeu colloquia & doctrinæ Sanctorum Patrum, vel alia ad ædificationem pertinentia

legantur, *quantùm hora permittit*, seu quantùm tempus adhuc reliquum ante completorium patitur. Finitâ lectione incipiendum esse mandat completorium, eoque transactô per totam noctem exactissimum servari silentium districtè præcipit, transgressoribûs illius severè omninò punitis. Sacræ legis hujus observantia in Reformatis cænobiis magnoperè vigere vult insuper S. Pater, ut etiam conversatio cum hospitibus sub hoc tempus magìs moderata sit, majorîque compositione cum iisdem agatur. Quod punctum defactò solertius observandum esset.

ANIMADVERSIO
Super Caput 43.
De iis ad opus DEI, vel ad mensam tardè occurrunt.

ID exigit S. Benedictus à Religiosis suis ut mox auditô signô sinè mora ad Divinum officium festinanter occurrant, cum modestia tamen, & absqe indecenti cursu. Qui ordinariè tardant venire, & primùm post initium divini officii occurrunt, hi clarè demonstrant se negotiorum suorum & occupationum longè majorem habere curam, quàm divinæ laudis ac servitii: cùm tamen S. Pater ità efficaciter jubeat, ut *nihil operi DEI proponatur*. Sed timeo ne ille

ne ille puer Ætiops, qui olim, (teste S. Gregorio) Monachum quendam repetitis vicibûs e choro extraxit, adhuc hodiè se nostris cætib⁹ immisceat, cùm tot Religiosi absque urgēti causa nimiùm facilè à choro se subducunt, exemptiones à divino officio persæpè affectant, sub prætextu, ut cæteris negotiis sibi commissis eò meliùs vacare possint. Ubi tamen experientia probat, quòd, si Religiosus (quantùm est possibile) divino officio unacum aliîs devotè interesse conetur, reliqua deindè negotia, quæ ex officio ipsi incūbunt, multò feliciùs ei succedāt, ac alteri, qui ex quavis causa se indè abstrahit. Ubi non negamus, exemptionem à choro sæpè justam, immò necessariam esse posse.

De cætero capitulum istud in nostris provinciis circà hujùsmodi negligentes rectè servatur, ubi non licet ipsis occupare statim sua loca, sed coràm omnibus in medio chori stare compelluntur, donec datô signô à Superiore ad loca sua accedere permittantur. Verùm his nondum contentus est S. Benedictus, sed vult, *ut satisfaciat reus ex hoc*, sive, ut talis, qui ex mera negligentia seriùs occurrit, insuper aliquâ pœnitentiâ mulctetur.

Quod illos concernit, qui tardiùs ad mensam veniunt, per hoc apud nos sufficienter adimpletur Regula, quòd talis publicè in refectorio se prosternere, & signum, seu licentiam accumbendi ad mensam exspectare debeat.

Quòd autem S. Pater æqualem pœnam & illi dictet, *qui ad illum versum non fuerit præsens, qui post cibum dicitur*, ratio esse potest, quòd jam ipsius tempore quædam monasteria ultrà centum Monachos numeraverint, ex quibus nonnulli parcissimâ refectione contenti erant, quibus tamen è refectorio abire non licuit, donec reliqui pro necessitate sua comedissent, ut ità simul omnes surgentes à mensa debitas Domino DEO gratias junctîs vocibus reddere potuerint.

Non sinè fastidio quandóque videre est, nonnullos, etiam Religiosos, antè & post mensam tam languidè, & ut ita dicam, ore quasi semi apertô, solitas orationes depromere. Hi profectò mererentur, ut nonnisi ore mediô cibum degustarent. Dominicus de S. Geminiano, pro mortali peccato censere videtur, si quis antè & post mensam orare neglexerit. Cajetanus, Sylvester, Angelus, Navarrus id veniale esse judicant. Sit tamen res, utcúmque voluerit, tu sequere Salvatorem, qui *accepit panem*, & Gratias agens, *fregit*: cœnâque absolutâ DEO Patri suo Hymnum dixit.

Salutaris illa constitutio, *ne quisquam præsumat, ante statutam horam vel postea quicquam cibi vel potûs percipere* (absque necessitate & licentiâ) à multis neglectui ducitur, at non sinè damno sanitatis tum corporalis, tum spiritualis.

Ulti-

Ultimò demùm adverte, ordinationem illam S. Benedicti (si cui offertur aliquid) cibi vel potûs à Superiore, & accipere renuerit, talem propterea hujusmodi res aliâ vice non debere accipere, immò etiam puniendum esse, &c.) intelligendam esse de tali recusatione, quæ malô animô, cum pertinacia, sinè debita reverentia, aut absque ulla ratione fit: aliud foret, si subditus rem oblatam sibi non modò non necessariam aut utilem, sed & superfluam, ac nocivam esse, deprehenderet, ubi omninò cum reverentia & gratô animô illam recusare potest, ac debet. In talibus siquidem casibus id solum quærunt Superiores, ut paternum suum affectum subdito exhibeant, non autem, ut superflua aliqua aut nociva eidem procurent.

ANIMADVERSIO
Super Caput 44.
De iis, qui excommunicantur, quomodò satisfaciant?

VIdetur hôc locô S. Pater sermonem instituere de terribili illo Anathemate Ecclesiastico. Avertat Benignissimus DEUS ab omni Religioso tam gravem lapsum ac pœnam. Si autem permittente Justissimô DEO hujusmodi quid contingeret, nôssent omninò Superiores, quâ ratione capitulum hoc ob-

servan-

servandum esset: quamquàm moderno tem-
pore non adeò congruum foret, ut pœniten-
tes ad januam Ecclesiæ, vel simili in loco
prostrati jacerent, cùm etiam sæculares ho-
mines eò conveniant, ac proinde magnum
scandalum & diffamatio non tantum pœni-
tentis, sed & totius congregationis exindè se-
qui posset.

Peractâ autem leviori quâdam pœnitenti
Religiosus cum consveta benedictione Supe-
rioris absolvitur, uti notum ac usitatum est.

ANIMADVERSIO
Super Caput 45.
De iis, qui falluntur in Oratorio.

CApite 58. præscribit Sanctus Benedictus
ut *omninò curiosè attendatur* ad Novitium
si sollicitus est ad opus DEI, hoc est, ut non tan-
tùm alacriter & cum S. Intentione ad laudes
Divinas occurrant, sed etiam antecedenter o-
mnia sollicitè exquirant, relegant, ac prævi-
deant. Quod non modò in pueris scholaribus
aut novitiis, sed in omnibus Religiosis admo-
dùm laudabile atque conveniens est. Quòd
nihilominùs ex infirmitate quandóque hallu-
cinentur aut errent, id longè minùs ipsis im-
putabitur, oportebit tamen, ut conventi in-
clinatione se humilient, ac pro commisso er-
rore

rore secundùm litteram Regulæ satisfaciant. Aliter de illis sentiendum, qui ex mera incuria & negligentiâ (ut hîc præsupponit S. Pater) in hoc puncto exorbitant, quod profectò peccatum haud leve est, talisque Religiosus notabilem omninò pœnitentiam promeretur: pueri autem negligentes ad mentem Regulæ Virgis subjiciantur.

ANIMADVERSIO
Super Caput 46.
De iis, qui in aliis quibuslibet rebus delinquunt.

Religiosus culpam suam humiliter agnoscens, animóque promptô confitens, injunctámque sibi pœnitentiam ferventer exsolvens, actum exercet humilitatis DEO acceptissimæ, nullumquè, aut certè exiguum subibit purgatorium. Econtrà Religiosus, cui grave accidit humiliari, quique injunctas pœnitentias contemnit, aut fortaſsis se excusare, negare, culpámque aliis iniquè imputare præsumit, &c. talis in ipso fundamento nutat, ruinamque minatur, & in altero sæculo terribiles pœnas dabit.

Ad finem capitis hujus S. Pater de Sacramentali Confeſſione loquitur, de qua hôc locô nihil memorandum occurrit, cùm omnibus

bus Religiosis abundè constet, quantum solatium ac fructum afferat hoc Sacramentum debitè susceptum: & quàm econtrà puriculosum sit ac noxium, si dolor supernaturalis cum efficaci propositio deficiat. Si ergò confiteri intendis, aut seriò rem aggredere, aut pœnitùs intermitte.

ANIMADVERSIO
Super Caput 47.
De significanda hora operis DEI.

TEmpore S. Patris Benedicti necdum adinventa erant horologia rotis instructa, & ære campanô sonantia; unde non aliter horæ discerni poterant, nisi à cursu solis, lunæ, atque stellarum, cœlô autem nubilô ab horologiis hydraulicis, aut cantu galli. Quapropter magnum onus ac cura Superioribus incubuit, ut omnia horîs cōpetentibûs fierēt. Hodierno autem tempore satisfit præcepto Regulæ, si Superiores eò diligenter invigilent, ut horologium accuratè directum sit, & signum ad divinum officium, aliásque Religiosas functiones debito tempore fiat; præterquàm, quòd in choro ipsimet Superiores signum faciant ad incipiendas horas canonicas, dumque illîs finitîs â choro discedendum est.

Quod hîc ordinat Sanctus Benedictus, ut

ut non omnes intonent in choro Psalmos aut Antiphonas, ea est ratio, ut sæpiùs jam insinuavimus, quòd videlicèt eo tempore vix ullus Sacerdos aut Clericus, sed à potiori nonnisi conversi seu laici fuerint in Monasteriis, quorum plurimi talem cantandi peritiam non habebant, ut exinde ædificatio aliqua audientium sequi potuisset. Nostro autem tempore nullus è conventu ab hoc munere exceptus est, cùm omnes oporteat in cantu chorali & psalmodiâ ita instructos esse, ut magna DEO gloria exindè resultet. Intonare siquidem Psalmos aut antiphonas in choro, publicè, legere, aut singulatim cantare angelicum munus est, idque vel maximè, si ad mentem S. Benedicti peragatur, primò scilicèt cum humilitate, 2. cum attentione, 3. cum tremore, aut S. timore, 4. cum S. intentione, ad DEI gloriam, ut audientes ædificentur, & ad laudandum DEUM excitentur. Mens & littera Regulæ in hoc hoc puncto perspicua est, nullatenùs igitur oblivioni tradenda.

ANIMADVERSIO
Super Caput 48.
De opere manuum quotidiano.

Religiosus otio deditus in maximo salutis suæ periculo constitutus est, præterea sibi ipsi totique monasterio onerosus est, indignus,

gnus, qui panem fundationis ità goatìs consumat, & denique inter hypocritas numeratur. Oportet, Religiosum omnes diei horas ità ordinare, ut, quid in qualibet sibi agendum sit, noverit: ubi verò agendum nil ampliùs restat, rogandus est Superior, ut opus aliquod perficiendum ipsi determinet. In cœnôbiis ritè ordinatis omnes Monachorum gressus non ex proprio arbitrio, sed ex obedientia fieri oportet. Vult hìc Sanctus Benedictus, omne tempus à suis Discipulis in tribus præcipuè occupationibus transigi; primò in oratione & cantu apud Divinum officium, secundò Lectione librorum spiritualium (ubi & meditatio includitur, velut Ipsemet in præsenti capitulo insinuat, ubi ordinat, ut *Si quis itâ negligens aut desidiosus fuerit, ut non velit, aut non possit meditari, aut legere, injungatur ei opus, quod faciat, ut non vacet*) tertiò labore manuum. Hôc locô igitur in bonum rudium nonnihil ampliùs declarabimus ordinem diei à S. Patre præscriptum. Ubi tam ad hujus, quàm aliorum capitulorum intelligentiam notandum venit, S. Patrem horas diei ac noctis non juxtà modernam Italicam, nec jnxtà nostram Germanicam temporis distributionem ordinâsse, sed juxtà illam formam, quà Salvator noster in Evangelio utitur: prima igitur diei ac noctis hora per Regulam indigitata juxtà nostram temporis ordinationem est hora septima; secunda

hora

hora Regularis est apud nos octava, & sic deinceps, ut in sequenti schemate videre est:

Horæ juxtà Regulam	*Nostra est.*
Hora prima - - -	7ma.
2da. - - - - -	8va.
3tia. - - - - -	9na.
4ta. - - - - -	10ma.
5ta. - - - - -	11ma.
6ta. - - - - -	12ma.
7ma. - - - - -	1ma.
8va. - - - - -	2da.
9na. - - - - -	3tia.
10ma. - - - - -	4ta.
11ma. - - - - -	5ta.
12ma. - - - - -	6ta.

Hæc qui observaverit, non modò Sacram Regulam, sed & historiam Evangelicam clariùs intelligere poterit, illam præsertim parabolam, quæ est de operariis in vinea; item, quandò dicitur, JESUM ab intinere fatigatum circa horam sextam apud fontem in Samaria consedisse, nec non, quòd circá horam sextam Crucifixus, circà Nonam exspiraverit; & quòd Spiritus S. circa horam diei tertiam advenerit. &c.

Deinceps autem ad clariorem intelligen-

tiam, in hac præsertim distributione tempo-
ris explicandâ, horarum intervalla ad morem
nostrum Germanicum computabo.

§. 1.

Regularis distributio temporis in æstate

A Paschate usque ad initium Novembri Religiosi ad Chorum Nocturnum, seu, u nunc vocamus, ad Matutinum, circa horam seuundam post mediam noctem surgebant uti capitulô 8. præscribitur: diebûs autem Dominicis, & in festis duodecim Lectionum maturiùs surgendum erat, & tunc laude (quæ in S.Regula matutini vocantur) immediatè post nocturnos celebrabant, quemadmodùm hodié etiam tota propemodùm Ecclesi observat; reliquis autem diebûs non festiv parvô mediante intervallô inter matutinum laudes necessariis naturæ vacabant, quô el psô mox cantabant vel psallebant laudes su pra dictas ingruente jam die, sicut & Psalm hymnique feriales in laudibus ad auroram s ingruentem diem accomodati sunt.

Quid operis autem reliquo die usque a Primam Canonicam persolverint, non me morat Regula: dubium tamen non est, ipso tunc meditationi, orationi, aut lectioni va câsse. Finitâ Primâ operibus manuum incum bebant usque ad horam 10. circiter (tertiam autem canonicam horâ nonâ vel in oratorio

vel

vel in loco, ubi laborabant, juxta præſcriptum capitis 50. peragebant) ab hora decima verò uſque ad meridianam circiter duodecimam lectioni ſpirituali vacabant, eàque abſolutâ ſextam canonicam celebrabant, hàcque finitâ ſobria prandiô ſe reficiebant.

Finitô prandiô conceſſum erat, in lectis modicam quietem capere, tum, quòd æſtivo tempore minus ſpatii ad ſomnum habuerint, tum quòd eâ horâ maximi in Italia calores ſint: ne ergò hâc occaſione morbum fortè contraherent, ideò, ut dictum æſtivo tempore (non autem per totum annum) hanc ipſis piiſſimus Pater pomeridianã quietem indulſit; qui autem ſub id tempus lectioni ſe volebant impendere, licebat ipſis, cum ſilentio in tantum ſibi vacare, ne, quia omnes tunc in una cella, ſeu conclavi morabantur, alii in ſua quiete impediri poſſent.

Dicta quies nonniſi ad mediam circiter horam ſe extendebat: cùm enim primùm horâ 12mâ vel poſteà ad menſam ſe refecerint, eaque adhuc ante horam primam fuerit finita, hinc mox ad mediam ſecundam nona canonica celebrari debeat, quâ completâ rursùm laborabant uſque ad veſperam, poſteà decantatîs veſperîs (poſt horam quintam circiter) cœnabant, finitâ cœnâ convenerunt ad lectionem ſpiritualem in capitulo, quam collationem vocabant, cap: 42. ac tum demùm ce-

 lebra-

lebratô completoriô cum summo silentio cu bitum concessêre.

§. 2.

Regularis distributio temporis in hyeme

AD matutinum in hyeme surgendum era horâ 2. post mediam noctem (cap: 8. quando incidebat officium duodecim lectio num, laudes sicut in æstate cum nocturni conjungebantur, in officio verò trium lectio num ingruente primùm die laudes celebra consvevêre, & quoniam in hyeme inter ma tutinum & laudes longè majus temporis spa tium, quàm in æstate intercedebat, ideò tu Monachi orationi, lectioni, meditationi, ve ad discẽdæ Psalmodiæ incũbere debebant cap

Post Primam canonicam itidem lectio vacabant usque ad horam octavam, quâ cel brabatur Tertia ex officio, post quam ope manuum ad horam usque tertiam pomeri dianam insudabant, (Sexta autem canoni debito tempore, horâ videlicet duodecima celebrabatur) & tunc primum dabatur signum ad nonam cap: 48. quâ finitâ primùm frugal mensâ reficiebantur. Post mensam vesperas decantabant, & parvô temporis spatiô inter cedente ad publicam lectionem vespertinam conveniebant (cap: 42.) post hanc sequeba tur completorium, &c.

§. 3.

§. 3.

Ordo diei in nostris Regionibus moderno tempore per totum annum servari consvetus.

IN Nostris Germaniæ partibus diversæ ordinis S. Benedicti congregationes ac Monasteria diversum quóque ordinem diei tenent, de quo hic disserere supervacaneum est: unicè duntaxat ac breviter hôc locô agam de illa temporis diurni partione, quam congregatio nostra Helvetica hodiedùm observat:

Ad matutinum mediâ nocte surgitur, (exceptô Principali Monasteriô Einsidlensî ob notam Peregrinationem) matutino immediatè annectuntur laudes: post has concessum Religiosis est, ut vel orare, vel legere, vel ad meditationem se præparare possint usque ad horam secundam: horâ quintâ rursùs à somno excitantur, & peractîs precibûs matutinis, &c. mediâ sextâ in loco destinato conveniunt, & per mediam horam meditantur. Ab hora sexta usque ad septimâ aut legendum est, studendum, aut missæ celebrandæ &c. posteà celebratur Prima, quâ finitâ iterum hora est lectionis spiritualis, studiorum &c. mediâ nonâ cantatur tertia, quam sequitur missa conventualis, & post illam sexta; (diebûs jejunii Ecclesiastici tertia & sexta celebran-

tur horâ octavâ; nona autem cum officio co
ventuali tertio quadrante ad decimam) qua
do non eſt jejunium, poſt ſextam fit exame
particulare ſuper aliquam certam virtutem i
ſingulari, ad eam implantandam, vel ſup
aliquod vitium, ad illud extirpandum, &c. d
in horâ decimâ itur ad prandium, eôque fi
tô ad nonam in choro cantandam. Si d
eſt jejunii Regularis, celebratur nona m
undecimâ, poſteà fit examen prædictum,
horâ undecimâ cænatur.

Poſt comeſtiônem per horam eſt conv
ſatio, aut recreatio aliqua: certis etiam d
bûs deambulatio eſt conceſſa. Poſtea vel
diîs, vel aliîs laboribûs occupamur uſque
veſperas, quæ horâ tertiâ cantantur. P
has rursùm ſequitur hora lectionis uſ
ad quintam, & tunc cœna, vel diebûs j
niorum collatio ſumitur, quod nomen à ſ
dicta lectione publica *collationum Patrum* &
ſuam traxit originem, quæ lectio hic locon
veſpere ad horam ſextam, vel quadrante p
inſtituitur. Finitâ illà cantatur completo
um: ſequitur examen generale conſcientiæ
in quo Religioſus omnes ſuas per totum diei
præteritum actiones, cogitationes &c. explo
rat: horâ octavâ omnes ad ſomnum compo
ſiti eſſe debeant.

Hanc temporis diſtributionem breviter
duntaxat, & in compendio, non autem e
toto

toto hîc apponere placuit, cùm satis constet praxis illius. Aliæ inclytæ congregationes ac Monasteria aliter quóque, ut dictum est, Regulam explicant in illis, quæ de die ac de nocte agenda sunt, omnésque confidunt, se voluntati Sanctissimi Patris Benedicti satisfacere, quamquàm ex gravibus causis de literali sensu Regulæ nonnihil recedant; Siquidem S. Pater cap. 41. providentiæ Superiorum expressè relinquit, *ut sic omnia temperent atque disponant, qualiter & animæ salventur, & quod faciunt fratres, absque ulla murmuratione faciant.* In præsenti autem capite 48. vult, ut *omnia mensuratè fiant propter pusillanimes.* Ubi rursùs notandum, quòd, cùm moderno tempore major pars Religiosorum ad Sacerdotum assumatur, idcircò præscripti à Regula labores manuum à potiori in studia mutati fuerint: quamquàm & in nostris Monasteriis non modò à fratribus conversis, seu laicis, sed & ab aliis conventualibus statutîs horîs diversa opera manuum exerceantur.

§. 4.

Distributio temporis pro S. Quadragesimâ, simulque

ANIMADVERSIO

Super Caput quadragesimum nonum.

Sanctæ Regulæ.

ARcum semper summè intensum esse, haud expedit, & similiter, in summo gradu ri-

 goris

goris semper persistere non omnibus possibil
sed *paucorum est virtus*, ut hic innuit Sancti
Benedictus, nos simul Paternè cohortans,
salte istîs dieb⁹ quadragesimæ omnî possibilî p
ritate vitam nostram custodiamus, eaque mo
tificatione tempus hoc acceptabile transig
mus, quæ veros deceat Religiosos. Sed co
siderandum paulisper, quomodò prisci ordi
nostri parentes quadragesimam observâri
Et quidem juxta Regulam is erat ordo d
hoc sacro tempore: primò; à manè usque
horam nonam lectioni vacabant: dein usq
ad plenam horam quartam pomeridianam
peri manuum insudabant. (Exceptîs horis st
tutis, quibûs officium Canonicum celebrab
Post horam quartam decantabant vespera
sicque primùm horâ quintâ, vel circiter r
fectionem sumebant, nec antè, nec posteà qu
quam degustantes (exceptis iterùm senibû
infirmîs, & pueris scholaribûs ac mensalibû
vî capitis 36ti) cœnam sequebatur lectio v
spertina collationum, posteà completorim,
demum nocturna quies.

2. Præscribit & ordinat Sanctus Bened
ctus, ut *in capite quadragesimæ accipiant omn
singulos codices* (spirituales) *de Bibliothecâ, quo
per ordinem ex integro legant*, quod hodiedum
adhuc in benè regulatis Monasteriis usuveni

De cætero S. Pater in hoc cap: 49. it
penetrantibûs verbîs adeóque eleganter de qua
drage-

dragenario jejunio ſcribit, ut plura addere velle, temerarium eſſe videretur: eſſetque negligentia multùm culpabilis, ne dicam, inexpicabilis, ſi filii ipſius hoc capitulum ſtudiosè non legerent, neque pro viribus obſervarent.

Religioſi juniores, parumque in hiſtoria verſati hîc in inſuper animadvertant, primos Patres Ordinis noſtri magno cum rigore quadrageſimam traduxiſſe; quidam enim eorum integris illis quadraginta diebûs nullum calidum ſumpſêre cibum, alii omnî Vinô ſibi interdixêre, quidam ſecundô primùm, aut tertio die ſe reficiebant, aliqui non utebantur lectô, ſed paucis horis ſuper nudam humum ſomnum capiebant. Nec deerant, qui ab omni hominum conſortio ſequeſtrati eo tempore in deſertis habitârunt, aut anguſtiori cella ſe incluſêrunt. Alii continuô & nunquàm interrupto uſu cilicii membra domabant, aliiſque id genus graviſſimis mortificationibûs corpus ſuum diſcruciabant. Ne autem in hujuſmodi auſteritatibus aut indiſcretio, aut propria voluntas locum habere poſſet, hinc ordinavit S. Pater, nullus ut Religioſus in ſimilibus extraordinariis ſe exercere præſumeret, abſqe præſcitu, conſenſu, ac Benedictione Superioris. Indè ortum ſuum habent ſchedæ, ut vocamus, quadrageſimales, quæ etiamnum in benè regulatis Monaſteris in uſu habentur. Sed jam hoc tempore alia

in medium non afferrimus, nisi paucas oratiunculas & exiguas mortificationes, ubi simul fateri cogimur, nos à rigore primorum Ordinis nostri Parentum longè admodùm deflectere: bonum tamen est, atque salubre, quòd hæc nostra licèt exigua opera extraordinaria Pœnitentiæ tam per decursum quadragesimæ, quàm nonnullis etiam anni diebus cum voluntate ac benedictione Superiorum peragenda suscipiamus: ea siquidem, quæ Religiosus ex proprio facit arbitrio, nullatenus in comparationem veniunt cum illis, quæ ex obedientia fiunt.

Distributio temporis per quadragesimam hodiè apud nos est fermè eadem, quæ per annum in diebus jejunii Ecclesiastici servatur, exceptô, quòd vesperæ adhuc antè meridiem immediatè post officium conventuale celebrentur: cujus hæc potest esse ratio: antiquitùs, immò etiamnùm annô 1160. is erat mos, ut illis diebûs, in quibus per anni decursum nullum incidebat jejunium Ecclesiasticum, finitâ Missâ & sextâ canonicâ prandium horâ duodecima sumeretur. Diebus autem jejunii Regularis Missa conventualis post decantatam nonam primùm ad horam tertiam pomeridianam celebrabatur, quô demùm finitò cœnabant. In quadragesima Summum Officium usque post horam tertiam vespertinam differebatur; posteà decantabat vesperas, & circà

quin-

quintam cœnæ accumbebant, nec priùs, nec postea quidquam deguſtantes: & idcircò hæc erat menſæ benedictio: *Ad cœnam vitæ æternæ perducat nos Rex æternæ gloriæ*: ubi præterea benè notandum, non modò Religioſos, ſed & Clericos cum Laicis in quadrageſima ad veſperam primùm, ut diximus, refeciſſe, idque adhuc tempore Sancti Bernardi, qui Serm. 5. Quadrag. ita ſuos alloquitur Religioſos: hactenùs per annum ad horam uſque nonam duntaxat (quæ apud nos eſt tertia Veſpertina) jejunavimus: nunc autem (in quadrageſima) nobiſcum jejunabunt uſque ad veſperum omnes Reges ac Principes, Clerici cum populo, nobiles & ignobiles, omneſque pariter, divites æque ac pauperes, &c. ita loquitur hic Sanctus Pater. Ubi rursùs obſervanda infirmitas (veriùs dicam: miſeria) noſtrorum temporum; eò uſque enim deventum jam eſt, ut nequidem Religioſi ad refectionem ſumendam plenè exſpectare poſſint (vel certè nonniſi ægerrimè) uſque ad meridiem, ſeu horam 12. & quamquàm diebûs jejunii nunc temporis adeò maturè ad menſam accumbamus, conſveta tamen ciborũ benedictio hæc eſt: *ad cœnam vitæ æternæ &c.* Quod ferè nonnunquàm ruborem inducere deberet ingenuo Religioſo: verumtamèn non multùm hac ſuper re diſputandum eſt, cùm hodiè per totam ferè Eccleſiam hæc conſuetudo obſervetur, quæ

ex eo

ex eo fortè suam duxit originem, quòd Eccl-
sia non ampliùs permittat, post meridiem,
saltem post horam tertiam vespertinam cel-
brari missas: cùm itaque hodiè missa conv-
tualis adhuc antè prandium celebrari debe-
antiquo autem more immediatè post illam v-
speras decantaverint, iisque finitis cœnæ
cubuerint, hinc ea consuetudo ad nos usq-
dimanavit & officio Conventuali mox an-
ctimus vesperas, iisdemque completis cœn-
sumimus. Cùm igitur jejunia nostra etia-
quadragesimali tempore adeò mitigata si-
admodùm benè & laudabiliter illi faciunt R-
ligiosi, qui in collatione, ut vocamus, vesp-
tinâ strictè procedunt, exiguâque refocilla-
one contenti sunt, ne jejunium penitùs e-
levisse videatur.

ANIMADVERSIO
Super Caput 50.
De fratribus, qui longè ab oratori- laborant, aut in via sunt.

PRæter illas rationes, quas hôc locô San-ctus Benedictus insinuat, plures adhuc e-mergunt, ob quas nonnunquàm unus aut al-ter ex Religiosis à choro eximitur. Talis au-tem recitationem Breviarii sui omnibus ali-anteponat negotiis. Præ cunctis enim ali-

suum

suum sibi pensum DEUS exhiberi postulat, utpotè qui primô & maximô ad id jure gaudet: ubi hoc ordinat S. Pater, ut talis *cum tremore divino flectat genua*, & sacræ *servitutis suæ pensum* extra chorum cum vera devotione DEO reddat. Ratio tamen aliqua occurrere posset, ob quam Religiosus hujusmodi standô, aut ex notabili omninò causâ etiam ambulandô horas suas canonicas cum magna tamen Reverentia erga præsentem Divinam Majestatem exsolvere posset. Defatigatis, infirmis, aut Senioribus Religiosis vitio verti nequit, si sedendo breviarium recitent. Antiqui Parentes nostri, quando ex necessitate itineris ad horas canonicas genuflectere non poterant, eum defectum posteà recitandô Psalmum *Miserere* supplebant.

ANIMADVERSIO
Super Caput 51.
De fratribus, qui non satis longè proficiscuntur.

MAgnum piaculum reputat Sanctus Benedictus, & inter notabiliora delicta reputat, si quisquam è suis Religiosis negotii vel deambulationis gratia extra Monasterium constitutus, ibidem absque necessitate aut licentia cibum potumve accipiat: idque etiam DEO magnoperè displicet, in tantum, ut e-

tiam

tiam Sancti Patri occulta hujúſmodi diſcipulorum ſuorum delicta nonnunquam revelarit, ut Sanctus Gregorius Papa lib. 2. Dialog. in Ejus vita commemorat. Quod tamen Religioſi quidam parvi pendunt. Et quamvis domi in Monaſterio ſufficienti ac delicatô cibô & potu nutriantur, exiguum tamen illud quod in locis extra Monaſterium percipiunt multò ſuavius ipſis videtur, conformiter ad illud Proverb: 9. *Aquæ furtivæ dulciores ſunt, & panis abſconditus ſuavior.* Stulta ſanè ac pernicioſa apprehenſio! & certè hoc ſapientis dictum ſæpenumerò verificatur inter Religioſos. Exiſtimamus quandoque, nos gratificari hominibus, ſi ad compotandum &c. ipſis conveniamus; *Et incipimus magis diſplicere e morum improbitate in nobis conſideratâ.* Imit. Chriſti lib. 1. cap. 8. cujus rei multa teſtimonia mihi ſuppeterent. Denique communi proverbio adſtipulandum eſt, quòd nullibi major in oratione devotio, nullibi dulcior in cibo ac potu ſapor, nullibi ſecurior in ſomno quies, ac domi, reperiri poſſit, cùm ibi divina ſit Benedictio, & conſcientia tranquilla: ergò faciamus ſimiliter. &c.

ANIMADVERSIO
Super Caput 52.
De Oratorio Monaſterii.

CApitulum hoc quoad litteram clarum eſt, ſalutaria omninò monita continens: nec

alia animadversione opus est, quàm, ut seriò illud observare conemur.

ANIMADVERSIO
Super Caput 53.
De Hospitibus suscipiendis.

IN hoc capitulo quædam puncta necessariò advertenda, ac declaranda sunt: F. primò quidem notandam, S. Patrem expressè hôc locô cavere, ne conventus Religiosus quoslibet incertis temporibûs advenientes hospites inquietetur (secùs enim nec Divina officia quietè ac commodè celebrari, neque ullus ordo aut distributio temporis constanter servari posset) cùm igitur, ut hîc loquitur S. Pater, ipsaque docet experientia, *hospites nunquàm desint monasterio*, clarum est, non velle S. Patrem, ut cæremoniæ hic præscriptæ cuilibet hospiti exhibeantur. Secundò inter ipsos hospites discernendum est: quidam enim majoris sunt dignitatis, ut Cardinales, Nuntii Apostolici, Episcopi, Visitatores, Principes, Comites, &c. quidam minoris sunt dignitatis, & in medio statu constituti. Tertiæ demùm classis sunt peregrini & pauperes. In his omnibus Christus considerandus & suscipiendus est, non tamen æqualis honor omnibus tribuendus. Cardinales, Nuntii Apostolici, Episcopi, ab Abbate totóque Conventu profunda inclinatione, osculô manuum, alîsque

îsque præscriptis cæremoniis excipiendi, posteà honorificè ad Ecclesiam deducendi, ac de reliquo omni possibilî humanitate tractandi sunt. Lotionem pedum (tempore Sancti Benedicti pro majori hospitum commodo apud Religiosos usitatam) procul dubiò nec isti, nec alii hospites admitterent. Personis medii statûs tantus honor non impenditur, ut jam dictum: sed tamen ab officialibus ad id munus constitutis cum honore ac charitate excipiuntur, eisque pro ratione statûs inservitur. Osculum pacis, cujus usus olim tam Sanctus in primitiva Ecclesia, totaliter jam sublatum est, neque moderno tempore citrà malam interpretationem ac scandalum adhiberi posset. Neque cuilibet hospiti gratum foret aut commodum, si mox in primo adventu ad orationem in Ecclesiam deducerentur: quarè ex gravibus causis hoc intermittitur. Lectio Sacræ Scripturæ coràm hospitibus à principio mensæ variis adhuc in locis laudabiliter viget, & optandum omninò, ut in omnibus nostris Monasteriis hæc consuetudo denuò vigere inciperet. Peregrini ac pauperes, in quibus eò certiùs Christus suscipitur, cùm sint ex fratribus ejus minimis, internô tamen eorum constitutione DEO relictâ) à janitore cum omni charitate ac patientia audiendi sunt: postea verò ipsorum petitio ac necessitas cum omni promptitudine voluntatis ad officiales deferenda,

renda, ipſique pro viribus adjuvandi ſunt. Et tali demùm modô voluntatem S. Benedicti adimpletum iri ſperamus. Præterea ad mentem Regulæ faciunt illi, qui prætereuntes coram ſe hoſpites ſalutant, eiſque inclinatione capitis debitam exhibent reverentiam, prout ad finem hujus capitis præſcribitur. Magna quies eſt Monaſterio, quamdiu deſunt hoſpites: at verò illis cum charitate, patientia, atque obediendi ſtudiô inſervire, res cœlô digna eſt, ſecundùm æternæ veritatis eloquium.

ANIMADVERSIO
Super Caput 54.

Quòd non debeat Monachus litteras vel eulogia accipere ſinè juſſu Abbatis.

ARgumentum hujus capitis ſupra declaravimus, ubi de voto paupertatis. Hic ſolùm advertè, nomine hujus vocabuli: *eulogia*, quô utitur S. Pater, non tantùm intelligi panem benedictum, (qualem olim fideles in ſignum Chriſtianæ unitatis, aut fraterni amoris ſibi invicem mittere conſueverant) ſed etiam alia munuſcula, aut ſalutationes certîs donîs expreſſas. Talia quidem & his ſimilia cum facultate Superiorum mitti & acceptari poſſunt; attamen, ſi amor aut familiaritas his rebus in tantum affixa eſſet, ut iîs ceſſanti-

bûs refrigesceret affectus, & amicitia penitùs sustolleretur, tales homines dementiores pueris essent, majorique periculo obnoxii: neque veram charitatem habentes, nec Religiosi nomine digni. Sed piet, his ineptiis diutiùs immorari.

ANIMADVERSIO
Super Caput 55.
De Vestimentis & calceamentis Fratrum.

CUm Sanctus Benedictus omnem modum disponendi de vestibus necessariis judicio ac voluntati Superiorum expressis verbis relinquat, opus non est, ut Persona Religiosa multùm disputare velit, quidnam sint, aut significent *pedules, caligæ, bracile, &c.* quæ in hoc capitulo nominantur, sed tutè illis omnibus uti poterit, quæ superiores pro necessariis usibus concesserint. Et cùm in frigidis regionibus degamus, hinc pro tunicis villosis in Regula præscriptis pelliceæ vestes nobis conceduntur. Vult hôc locô Sanctus Pater, materiam vestium non debere esse pretiosam, aut ex serico, &c. sed talem, quæ in quibuslibet locis minimô pretio comparari queat. De quo terribilem historiam juvat adducere, ex qua dignosci poterit, quanta transgressores Regulæ hujus pœna maneat.

Præ-

Prælatus quidam in Saxonia, non contentus iis pannis pro vestitu suo, qui in illa Regione inveniri poterant, quotannis sibi ex Flandria rarioris ac pretiosioris materiæ pannos afferri curabat. Eô demùm mortuô, Religiosi v stes ab eo relictas inter se partiuntur, Prior autem Monasterii tunicam unam sibi reservavit, quam cùm in festo aliquo solemniori induisset, mox horrendùm cœpit vociferari ac ejulare, quasi candentibûs ex ære laminis ureretur. Mox verò ut vestem detestabilem procul abjecit, hæc ad instar ferri candentis ignitas scintillas evomuit. Quod cùm cæteri contuerentur, pavore magno exterriti, sinè mora, quidquid de abominandis illis vestibus sibi vendicârant, in unum cumulum projecerunt, unde etiam, tanquàm ex fornace succensa innumerabiles scintillæ prosilierunt, idque tamdiu, quousque vicini Prælati convenientes, terribile hoc DEI judicium suismet oculîs conspexissent. Ex lib. de Viris Illust. Ord. Cisterc. Si vestes istæ usqueadeò conflagrârunt, quantis in ardoribus misera contabescet anima! avertat à nobis DEUS, ne molles hujusmodi vestes appetamus, multô minùs procuremus.

Simili modô & calcei Religiosorum simplici opere, absque omni sæculari fastu convecti sint, oportet, non altîs soleîs, non sericîs ligaturis, aut hujuscemodi vanitatibûs in-

 stru-

structi. Colorem quod attinet, fieri equidem potest, quòd tempore Sancti Benedicti in ipsis etiam externis vestibus diversi colores admissi fuerint, aut tolerati, nunc autem jam ab aliquot sæculis Ecclesia DEI, & sacer Ordo constituit, ut nos Benedictini universim non alio habitu, quàm nigrô utemur, propter quod etiam in Jure Canonico Monachi nigri compellamur. Vestes autem interiores diversi coloris esse possunt, de quibus, uti nec de asperitate vestium, Monachi nullatenùs causari debent. Docet præterea S. Regula, & votum paupertatis exigit, ut Religiosus vestes suas antiquas aut detritas proprio arbitrio pauperibus dare possit; quod jam concernit lotionem vestium, sciendum Monachos nostros antiquos eatenùs in vestibus dormivisse quatenùs de nocte mox surgentes sinè aliis vestibus ad matutinum occurrere potuerint. Illucescente autem die majori parte honestioribûs vestimentis induebantur unde etiam à S. Patre permissæ ipsis erant *duæ tunicæ, & duæ cucullæ, propter noctes, & propter lavare ipsas res &c.* quando præscribit Regula, ut omnia necessaria Religiosis ab Abbate subministrentur, id intelligendum non est, quasi hæc immediatè ab ipsius Abbatis manibus recipienda essent, sed sufficit, si fiat ab officialibus ad hoc constitutis. Tandem quòd S. Benedictus tam seriò præcipiat Abbati, ut

ti, ut lectos Religiosorum sæpiùs perscrutetur, hæc ratio est: quia videlicèt eo tempore Monachi non in separatis cellis, sed in communi loco tam de die, quàm de nocte morabantur: & hinc, si quis furtivè aliquid retinere voluisset, haud ullibi commodiùs, quàm in lectulo suo abscondere poterat. Hinc frequens sollicitudo Superioribus incumbebat, ut suorum lectos iteratis vicibûs excuterent, ne fortè ullus quidquàm absque licentia ibidem reservaret, aut absconderet. Moderno tempore expediret, cellas nonnunquàm visitari à Superioribus, ad explorandum, si fortè res aliquæ prohibitæ, superfluæ, aut furtivæ inibi contineantur.

Quemadmodum igitur omnia necessaria in vestibus, lectorum stramentîs (quæ etiam in frigidis nostris Regionibus paulò plura, quàm in Regula assignantur, esse debent) aliâque supellectilî conceduntur, ita omnis superfluitas paupertatis voto adversatur. Tu paucîs, iisque necessariîs dungaxat, contentus esto, ut pauperem Christi decet. Nec in omni re abundare velis, quod proprium est divitibus sæculi.

ANIMADVERSIO
Super Caput 56.
De Mensa Abbatis.

DUbitant nonnulli, an Sanctus Benedictus in communi refectorio cum fratribus,

vel in Abbatia sua mensam privatam habuerit? sed parùm profectò rei hujus interest, si modò capitulum istud ad litteram benè observetur. Notandum tamen, mensam Abbatis ipsius esse mensam, omnemque hospitalitatem, quæ ibi exhibetur, ad ipsum referri debere, quamquàm in propria persona non semper præsens sit Abbatia, sed alibi, quàm in Refectorio, mensam habeat.

ANIMADVERSIO Super Caput 57. *De Artificibus Monasterii.*

TExtus, & mens SS. Patris in hoc capitulo satìs clara sunt & salubria, fiat itaque, ut per omnes artes, operas, scientias, emptiones, & venditiones Religiosorum nostrorum DEUS glorificetur, & proximus ædificetur.

ANIMADVERSIO Super Caput 58. *De Disciplina suscipiendorum fratrum.*

CUm à susceptione Novitiorum, præsertim ad professionem, salus & incrementum spirituale Monasterii, immò totius Ordinis dependeat, hinc adeò luculenter hâc de re tractat hôc locô Sanctus Benedictus. Et primò

mò quidem vult, ne mox præbeatur aſſenſus illis, qui ſuſcipi rogant in Monaſterio. Si perſona aliqua ob ſpem divitiarum, vel ob talenta naturalia ad Monaſterium allicitur, raró felicem exitum ſortitur: quod triſtibûs exemplîs confirmari poſſet. Secundò vult Sanctus Pater, magnoperè attendendum eſſe, quâ intentione talis ſuſcipi petat, nam ſcilicèt verè DEUM quærat. Experiendas inſuper eſſe inclinationes ipſius, ac ſpiritum, & invigilandum, an promptè accuratè ac ſollicitè ad Divinum officium occurrat, illudque peragat: an velox ad obediendum, an patiens ſit? hæc ſi reperiantur in ſupplicante, abſque periculo ſuſcipi poteſt, etſi cæteroquin adhuc incultus ſit, & ut ita loquar dolabrá indigeat. Imprudentia foret haud exigua, ſi neminem vellemus ſucipere, niſi jam perfectum. Si plurimi ex veteranis adhuc perfecti non ſunt, qua ratione id in novitio deſiderari poterit? Si modò ſit bonæ voluntatis, & ſpes affulgeat, eum aliquandò in bonum Religioſum evadere poſſe, ad ulterirorem probationem tutò admitti poterit. 3. Regula quidem conſtituit, ut Novitii una cum Magiſtro ſuo in cella, ſeu cubiculô ſeparatô degant, ibidémque legant, meditentur, comedant, dormiant, &c. moderno autem tempore, & his in locis non tantùm cum cæteris in Chorum ad Divinum officium, & ad Refectorium, ſed etiam ad omnes

mnes alias communes ordinis functiones ad-
mittuntur, ut sic maturè discant portare oner
communia, & faciliùs ab aliis observari pol
sint. Neque existimandum, nos hoc in pun
cto contraire voluntati Sancti Benedicti. 4.
Tempore Sancti Patris Novitii vestes sua
sæculares ad diem professionis usque retine
bant, (prout patet ex hoc capitulo) hodi
autem ex constitutione ordinis, immò etian
Ecclesiæ, habitu sibi conveniente induuntu
cùm æque, ac cæteri, privilegiorum Canon
& fori participes sint. 5. Cùm tépore S. Benedic
nondum inventa fuerit ars Typographica, vi
detur, quòd à principio Ordinis non
cuilibet novitio traditus fuerit libellus aliqu
Sanctam Regulam continens, unde etiam
S. Patre præscriptum fuit, ut per annum pro
bationis tribûs vicibûs integra ipsis Regul
cum suis septuaginta tribus capitibus prælege
retur, ut scirent, ad quem finem in Mona
sterium venissent. Hodie autem, ubi cuilibe
Novitio libellus aliquis Regulæ traditur, fa
cilè ipsimet ex lectione illius intelligere pos
sunt, quales obligationes in se contineat
Quapropter prælectio illa Regulæ ternis vici
bûs repetenda haud quaquàm ampliùs neces
saria est: non tamen intermittitur in nostris
locis hæc observatio, ut tyronibus durante
Novitiatu sacra Regula ad tres vices succes
sivè tamen, prælegatur & explicetur, quâ ra
tione

tione procul dubiô satisfit voluntati Sancti Patris Benedicti. 6. Cur Sanctus Pater hôc locô in formula professionis nullam paupertatis ac castitatis mentionem faciat, initiô diximus super Caput primum. 7. Nec sacer Ordo, nec Ecclesia permittunt ampliùs, ut vestimenta sæcularia Religiosorum eum in finem asserventur, ut si successu temporis perversos mores induerent, iisdem vestibûs reinduti è Monasterio pellantur. Sed locò hujus tales inquieti ac perversi Monachi carceribus includuntur, ne quemquam vel intrá, vel extrà Monasterium scandalizare aut inquietare possint.

Id denique bonus DEUS efficiat, ut omnes, quotquot ab Ipso in Ordinem nostrum præordinati sunt, tales inveniant Patres spirituales, qui apti sint ad lucrandas ipsorum animas. Res ardua est atque difficilis, susceptio tyronum in Ordinem, æquè enim felicem, ac infelicem exitum sortiri potest. Ejusdem difficultatis atque periculi est, aliquem quacunque ex causa repellere. Si unquàm aliàs, certè hac in re summoperè necessaria est gratia Divina.

ANIMADVERSIO
Super Caput 59.

De filiis nobilium, vel pauperum, qui offeruntur.

IAm ante tempora Sancti Benedicti permissum erat, ut Parentes filios suos adhuc tenellos, septimô videlicèt, aut octavô ætatis annô

Monasteriis offerre possent, non tantùm ad scholas, pro addiscendis artibus, sed etiam ad suscipiendum mox Ordinem, ità, ut tales pueri vel puellæ non ampliùs deinceps ad sæculum regredi potuerint. Déque similibus multa leguntur exempla. His autem nostris temporibûs constituit Ecclesia, ne ullus unquàm ad Novitiatum admittatur: nisi completô ætatis annô decimô quintô, neque ad professionem, nisi completô annô decimô sextô. Hinc nullus ampliùs locus est cæremoniis in hoc Capite præscriptis. Quod concernit bona temporalia, standum est voto paupertatis, vî cujus cuilibet Religiosorum omni proprietariâ etiam unius obuli possessione, & inordinatô ad quamcunq; rem affectu interdum est,

ANIMADVERSIO
Super Caput 60.
De Sacerdotibus, qui voluerint in Monasterio habitare.

PAtet ex hoc Capite, in principio Ordinis nostri complura Monasteria vix unum habuisse Sacerdotem, sed solos inibi Conversos habitâsse: concedit siquidem Sanctus Pater, ut, si quis de Sacerdotibus Ordinem ingrediatur, primô post Abbatē locô honoris gratiâ collocari possit, quod certè incõveniens fuisset,

set, si jam antea plures è Religiosis Sacerdotes inibi extitissent, & tamen advenienti de novo Sacerdoti locum honoratiorẽ cedere debuissent. Videtur etiam colligi, primis temporibûs Ordinis non quovis die, sed Dominicis duntaxat atque festivis Missas fuisse celebratas. Sic enim elucescit ex Capite 35. ubi præcipitur hebdomadariis culinæ, ut concessum jentaculum differant, donec Missa finiatur. Et Capite 48. de opere manuum, & distributione temporis nulla fit mentio missæ quotidianæ, &c. De reliquo, quamvis concessum fuerit Sacerdoti hujusmodi, post Abbatem stare, certîs tamen casibûs locum possessionis suæ tenere debebat. Alias textus hujus Capitis sat clarus est.

ANIMADVERSIO
Super Caput 61.
De Monachis peregrinis, qualiter suscipiantur.

OLim non omnes Monachi, adeò strictè ad locum professionis suæ alligati erant, quò minùs ipsis aliò transire licuerit. Hinc non raro factum, ut quidam ipsorum majoris perfectionis adipiscendæ studió ad alia severioris disciplinæ Monasteria commigrârint, quamquàm non fuerint, qui quadam vertigine Spiritûs acti (ut Gyrovagi) ab uno Monasterio

rio in aliud liberè digrediebantur. Omnibu his saluberrimè hôc locô providit Sanctus Be. nedictus; hodie vix alios peregrinos Religio sos reperire est, præter illos, qui fortè bel lorum incursibûs, incendiis, aliisvè necessita tibûs è suis Monasteriis fugere coacti ali asylum quærunt, vel denique aliàs in itiner constituti sunt. His meritò omne auxilium ac charitas præstanda est, eâ tamen discreti one, quàm Sanctus Pater hic innuit, ac præ scribit.

ANIMADVERSIO
Super Caput 62.
De Sacerdotibus Monasterii.

CUm à principio Ordinis nostri, ut sæp jam insinuavimus in unoquoque Mona sterio vix unus fuerit Sacerdos, hinc magn subjacebant tales periculo, ne ob ipsam st tûs sui eminentiam super alios se extollerent. Unde hôc locô Sanctus Pater tam seriò ipso adhortatur, & humilitatem inculcat; in qu ut persisterent, ordinavit, ut in loco Profes sionis suæ etiam inter conversos seu Laico tamdiu permanerent, quoadusque ab Abbate a altiorem locum eveherentur. Cùm autem mo derno tempore Religiosi si non omnes, sal tem plerique ad Sacerdotium assumantur, mi norem

norem utique causam ob hanc dignitatem superbiendi habent.

De cætero, cùm juxtà Sanctum Joannem Chrysostomum, quo major Sacerdotum dignitas, eò majus sit etiam periculum, hinc optimum omninò Consilium Religiosus ille sequitur, qui totum DEO ac Superioribus committit, an, & quandocunque ad Ordines ipsum mittere voluerint. Qui verò hac in re nimiùm præservidus ultro se insinuat, aut omninò forsitan importunis instantiis quasi extorquet, ut à Superioribus ad Ordines dimittatur, talis suo tempore angores conscientiæ in se experietur. L. 1. Codicis, tit. 3. L. *Si quemquam*. Notabilis hæc reperitur sententia: nullus profectò dignus est Sacerdotiô, quàm qui ad illud suscipiēdū cogi debet S. Hieronymo suum ad Heliodorum scribit: Si Confratres tui ob pietatem & benignitatem suam te Sacerdotiô initiari volunt, congratulabor equidem honori tuo, sed tuam pariter timebo ruinam. Omnia hæc satìs appositè ad rem præsentem dicta sunt. Cætera huc pertinentia pro Sacerdotibus nostris, in hoc Capitulo reperire dabitur.

ANIMADVERSIO
Super Caput 63.
De Ordine Congregationis.

CApitulum hoc nostris in locis satìs exactè servatur, nisi quòd Clerici Laicos sem-

per antecedant. Suus etiam cuilibet Professo locus deputatus est, non computando à die vel horâ primi ingressûs in Monasterium, sed â die Professionis; tunc enim, & non antea inter membra Congregationis numerandus est, juxta Caput 58.

Non permittit Sanctus Pater Benedictus, ut Religiosi ipsius alterutrū se puro nomine compellent; & quid de illis sensurum putamus, qui incuriosis ac fædîs cognominibûs se mutuò dehonestare non dubitant?

Petitio Benedictionis, facienda, dum junior antè seniorem transit, potiùs in humili reverentia per inclinationem exhibendâ, quàm in verbis consistit. Tandem pueri scholares aut mensales à quolibet corrigi & admoneri possunt; sed punire ipsos, nemini, prætérquàm eorum Magistris convenit.

ANIMADVERSIO
Super Caput 64.
De Ordinando (seu eligendo) Abbate.

DUbiô procul quidam hôc locô scire expetetent, utrùm ElectioAbbatis per quālibet, etiam minimā cōventûs Partē facta pro ratâ ac validâ haberi possit? sed cùm hanc materiā pro simpliciorûm duntaxàt bono tractare intenderi, hinc supersedeo tàm huic, quā aliis modis ac for-

mis eligendi Prælatum; id tamen juniores Religiosos velim admonitos, magnum ipsos animarum periculum subire posse, si in simili Electione non digniores sed personam aliquam magis charam: sed minùs dignam, minusque aptam (contrà Sanctum Juramentum) eligerent. Nolo ego ad has nobilissimas atque Sanctissimas doctrinas, quas hoc in Capitulo S. Benedictus cuivis Abbati observandas proponit, quidquam de meo addere, sed magna cum reverentia illas ut donum Spiritûs Sancti exosculor, Deumque animitus precor, suam ut gratiam omnibus nostri Ordinis Præpositis impertiri dignetur, quatenùs hæc saluberrima documenta attētè simul & reverēter legere, suumque Regimen illorum normam conformare queant: quô factô tam ipsorum, quàm subditorum animæ, immò totius S. Ordinis Flos ac Salus in tuto collocabuntur.

ANIMADVERSIO
Super Caput 65.
De Præposito Monasterii.

CUm hîc locorum in Nostris Monasteriis non ampliùs eligi soleant tales Præpositi, quales in hoc Capitulo memorantur, hinc non jam metuenda illa damna ac incommoda, quæ olim fortassis indè sequebātur. Fieri tamen po-

poteſt, ut *invidiæ, rixæ, detractiones, æmulationes, diſſenſiones ac exordinationes*, quæ hic memorantur, ex aliis fontibus, inſtigante dæmone oriantur. Tale autem Monaſterium, in quo hæc dominantur, non jam Monaſterium, ſed infernus eſt, & ex mente Sancti Benedicti, animæ Religioſorum hîs malis infectæ *eunt in perditionem* æternam. Ubi charitas & concordia, ibi DEUS, ibi larga Benedictio Divina; ubi autem invidia, odium, ac diſcordia, ibi plenum dæmon exercet dominium. Vera charitas ac concordia non niſi per patientiam Chriſtianam conſervari poſſunt. Tu cave, ne talibus animorum diſſenſionibus unquam te immiſceas; & ſi jam es implicitus, rumpe laqueos, teque extricare ne differas; ſecùs decipieris, quamquàm te recté ſentire exiſtimes. Sed jam abũdè ſatis dictum de amaritudinibus hiſce amariſſimis.

Nomine Præpoſitorum adhuc quidem inſigniti ſunt Religioſi nonnulli extrà Monaſteria in quibuſdam dominiis, ſeu, ut vocant, Præpoſituris conſtituti. Sed circà hos non eſt tale periculũ, cum ab Abbate promoti, denuò ad nutum in Monaſterium revocari queant. Verba S. Patris ſunt hæc: *ideòque nos prævidemus expedire, propter pacis charitatiſq́; cuſtodiam, in Abbatis pendere arbitrio ordinationem Monaſterij ſui.*

ANI-

ANIMADVERSIO
Super Caput 66.
De Ostiario Monasterii.

OMnia propemodùm cænobia duplicem habent portam: unam exteriorem, alteram interiorem, versùs conventum, à qua incipit clausura. Exteriori portæ nostris in locis non præponitur Religiosus, sed sæcularis, discretus tamen, prudens, promptus, ac sollicitus. Quod, ut speramus, omninò non est contra mentem Sancti Benedicti. Siquidem circa portam exteriorem tales nonnunquàm occupationes, in stabulis, & alibi occurrunt, quæ Religiosum prorsùs dedecerent. Præterquàm, quòd ex utroque sexu incauti homines non rarò ad portam Monasterii satìs importunè accurrant, ut adeò Religiosi in conscientia, vel bonâ famâ periclitari possent. Circà portam interiorem, seu clausuram Regula ad litteram accuratè servari potest. Pretiosum illud: DEO *gratias*, (quod Beatissima VIRGO Deipara jugiter in corde & ore ferebat, ut de illa testantur Sanctus Bonaventura, & Antonius) non tantùm ex cella ostiarii, sed etiam ex cellis Religiosorum auditur, dum aliquis ostium pulsat. Vel etiám ad mentem Regulæ: (DEO *gratias respondeat, aut benedicat*) ab introëunte personâ, si specialibûs instructa sit qualitatibûs,

bûs, benedictio postulari poterit. Si autem is, qui ingreditur, inferioris conditionis sit ipsimet benedictio impertiri poterit.

Cùm S. Benedictus mentionem hîc faciat de structura Monasterii, constituens, ut, si fieri possit, Monasterium ita construatur, ut omnia necessaria, horti, fontes, artes diversæ, &c. intrà Monasterium sint & exerceantur; prætererire non possum, Majores nostros commodè quidem, id est, cum necessariis supradictis exstruxisse sua Monasteria, rudi tamen ac simplici opere, sinè splendore aliquo externo. Ecclesiæ erant tenebrosæ, atria humilia ac depressa, cellæ angustæ: verbô, omnia Sanctam paupertatem ac simplicitatem loquebantur. Hodiè non æstimantur nisi structuræ sublimes, amplæ, perlucidæ, splendidæ, amænæ, pretiosæ, ac commodæ: an autem hac ratione perfectiùs DEO serviamus, ac placeamus, ignoro. Existimarem sanè, operæ pretium facturum illum, qui in uno Catalogo eos omnes Religiosos consignaret, qui ex hujusmodi splendidis ac sumptuosis ædificiis in Sanctorum numerum fortè pervenerunt: timerem autem, ne vel paucos, vel plenè nullos esset reperire. Ubi è contrà multæ centuriæ, imò multa millia eorum recenseri possunt, qui ex paupere, angusta, ac humilî cellâ, imò ex cavernis, & abjectîs angulîs in cœlum, & insuper in Sanctorum numerum canoni-

nonicè relati sunt. Non est necessum, procul digredi in Bethléem ad vile stabulum, non in Nazareth ad parvum illud tugurium, non in Ægyptum ad speluncas solitudinum, nec etiam in Sublacum, ad angustissimam specum Sancti Patris nostri; sed tantùm modò in viciniam convertamus oculos, & dispiciamus, qualia Palatia incoluerint Sancti Patres nostri antiqui, qui Ordinem nostrum in has Provincias, in hæc loca invexerunt, atque plantarunt. De S. Gallo cantatur:

Et Cella Galli parvula
Vicina cœlo jungitur.

De Sancto Martyre Meinrado, & his, qui proximè post illum vixere, pariter constat, quàm exiguas cellulas inhabitaverint; Simile quid legitur etiam depotissimis Monasteriorum nostrorum Fundatoribus, qui ex Eremitoriis, exiguisque tuguriis, Divinæ benedictionis auxiliô tam arduum opus aggressi feliciter consummârunt. Et altero sexu Sanctæ Virgines ac Viragines nostri Ordinis penè omnes ex angustis suis cellulis, (uti S. Wiborada, Itta &c.) ad tantam Sanctitatem pervenerunt.

Non tamen hæc scribens improbare intendo, si ad honorem DEI speciosæ, amplæque construantur Ecclesiæ, splendida ac sumptuosa Monasteria, commodiores ad refrigerationem

cellæ ædificentur, &c. Sed hoc duntaxat intendo, ne juniores Religiosi humiles ac simplices cellas facilè contemnant, neque inordinatè affectent, aut nimiùm æstiment structuras pretiosas, multò minùs alia Monasteria non adeò splendida despiciant.

Huc pertinet historia aliqua, quam in libro illo celebri *de Viris Illust. Ord. Cisterc.* hôc ferè modô descriptam invenies: Cùm Reverendissimus Dominus Abbas Cisterciensis, qui Generalis, & quodammodò Archimandrita est totius hujus celeberrimi Ordinis sub Regula Sancti Benedicti militantis, die quodam Sanctam aliquam Virginem magnæ abstinentiæ ac corporis rigoribus assuetam in visitasset, cùm eâque de rebus spiritualibus sermones varios miscuisset; ultimò demùm multis precibus apud eam institit, quatenùs à DEO impetrare vellet, ut sibi revelaret, qualesnam defectus in Ordinem Cisterciensem ex negligentia vel incuria forsitan subintraverint, magisque perfectioni statûs Religiosi obessent. Petiit S. Virgo inducias, factâque oratione hoc Abbati responsum dedit: Domine, hoc vobis notum sit, tria esse, quæ oculis Supremæ Majestatis in Ordine vestro singulariter displicent, videlicèt copia bonorum temporalium, superfluus splendor ædificiorum, & lascivia vocum in Laude Divina. Hucusque revelatio ista. DEUS omnia nobis necessaria

beni-

benignus impertiatur, & quidquid Divinos ipsius oculos offendere posset, avertat.

Verbis illis, quæ Sanctus Pater hîc adeò notanter, ponit, quòd scilicèt vagari extra Monasterium omninò non expediat animabus Religiosorum, quidam non priùs habere fidem volunt, quàm eorum veritatem damnô suô experiantur. Sæpenumerô enim contingit, quòd Religiosus importunitate sua vel astutiâ à Superioribus extorqueat, ut amicos suos visitare permittatur. Quod ubi factum, & denuò in Monasterium revertitur, læsam & inquietam secum fert conscientiam, ob ea, quæ vidit, audivit, fecit &c. unde longo tempore distractus ac desolatus manet, multîsque opus est, ut quietem pristinam iteratò recuperet. Tunc primùm talis repetitis singultibûs ingeminat: ô! si nunquàm è Monasterio digressus fuissem! magnôque suô detrimentô veritatem horum verborum S. Patris experitur.

Tandem præscribit hôc locô Sanctus Benedictus, Regulam sæpiùs in congregatione legendam esse, *ne quis fratrum de ignorantia se excuset*. Quare conformiter ad mentem Sancti Patris, in his locis nostris quotidie bis legitur aliquid publicè ex Regula, omninò autem congruit, ut Religiosus privatus his non contentus, insuper in cella sua quotidie ad unam vel alteram vicem legat aliquid ex Regula; siquidem Spiritus S. Patris haud a-

 libi

sibi majori plenitudine hauriri poterit, quam ex attenta lectione S. Regulæ ipsius. Cúmque aliquot capitula inibi contineantur, quæ privatos Religiosos aut parùm aut nihil concernunt, selectus fieri poterit in lectione, & quandoq; talia capitula præteriri. Ubi tamen conveniens est, ut Religiosus suîs temporibus integram Regulam de verbo ad verbum perfectè revolvat.

ANIMADVERSIO
Super Caput 67.
De Fratribus in via directis.

SAnctus Pater noster hujus semper memor fuit, Religiosum etiam obedientiæ causa extra Monasterium degentem, in magno semper periculo versari. Indè est, quòd præcipit. 1. Ut itinerantes orationibus Abbatis atque conventûs se commendent. 2. Ut in finem Divinæ Psalmodiæ illorum semper commemoratio fiat. 3. Ut in die reversionis suæ ad omnes horas Canonicas in Choro prostratus humi, à Confratribus pro se orari postulet, ut si fortè vel auditu, vel linguâ, vel quocunque modô in itinere deliquerit, veniam à DEO impetrare mereatur. In hoc puncto multùm à Spiritu Sancti Patris Benedicti deficimus: plerique enim cum gaudio itineri se committunt, & absque præmissa devota

recom-

recommendatione Monasterio digrediuntur, de nullo sibi timentes periculo (cùm tamen haud incognitum nobis sit, piscem extrà aquam non diu vivere posse) videmus prætereà, & audimus sinè ullo discrimine, quæ nobis occurrunt, neque desuper multùm angimur; tandem ubi domum repetimus, ea nobis cura in postremis est, quæ meritò deberet esse prima, ut scilicet DEO nos reconciliemus, &c. majori profectò solertiâ nobis ipsis invigilandum esset.

Cæterùm in his locis nostris tali ratione Capitulum istud observatur: 1. Nulli Religiosorum sinè benedictione Superioris è Monasterio digredi licet. 2. Ad finem Divini Officii semper subnectitur illud: cum fratribus nostris *absentibus*: quamquàm non semper attentè. 3. Domum rediens mox iterùm genuflexus benedictionem à Superiore percipit. Hodie commodum haud ampliùs foret, ut revertentes ex itinere in choro se prosternerent, cùm sæpenumerô præsentes adsint Sæculares. Quando Religiosus negotiorum causâ, & procul dimittitur, ferventiùs commendandus est, pluribûs indiget precibûs, majorique cautelâ.

De reliquo vix credo, ullum punctum S. Regulæ faciliùs observari posse, ac debere, quod tamen minori pretiô habeatur, quàm dum vult Sanctus Benedictus, ut *non præsumat quisquam aliis referre, quæcunque foris Monasterium*

viderit, vel audierit, quia plurima destructio est. Vult insuper, ut transgressor præcepti hujus *disciplinæ regulari subjaceat.* Hâc tam severâ inhibitione non obstante, vix dum aliquis domum rediit, nullô habitô respectu narrare incipit, quæcunque contigisse novit, quæcunque vidit, vel audivit. Hic nullus verborum finis de cibis illis atque conviviis delicatis, quàm pretiosa illis in locis vina reperire sit, & (quod pejus est) quâ ratione inter hunc & illum inimicitiæ vel discordiæ intercedant, quomodò hic aut ille vitam scandalosam ducat, &c.

Si Religiosus domum redux, ea, quæ i- liis in locis bona vidit vel audivit, referat, uti v. g. quòd hic vel illic exacta religiosæ disciplinæ custodia magna concordia ac charitas, accurata statutorum observantia sit &c. non arbitror, talem contrà prohibitionem S. Patris acturum. Si quid referat, quod in- neque bonum sit, neque malum, defectus for- tè aliquis non adeò magnus subesse poterit, sermo tamen inutilis ac otiosus erit. Si quid autem scandalosum referat, id certè omni malô pejus erit, magnæque olim rationis reddendæ onus tali destructori irreligioso incumbet. Tandem hôc locô ordinat Sanctus Benedictus, ut disciplinæ regulari *similiter* & il- le subjaceat; *qui præsumpserit, claustra Monasterii egredi, vel quocunque ire, vel quidpiam, quamvis* par-

parvum, sinè Abbatis jussione (licentiâ) *facere*. Vult nimirùm propriam voluntatem penitùs à suorum animis extirpatum iri.

ANIMADVERSIO
Super Caput 68.
Si Fratri impossibilia injungantur.

CApitulum hoc præstantissimum altè imprimendum est animis nostris cujus utpotè observatio multa impediet inutilia murmura, neque levia peccata. Hic autem advertendum, nomine Prioris, quod in hoc capitulo, & alibi sæpiùs usurpatur, tam Abbatem, quàm alios etiam Præpositos intelligendos esse. Cæterùm hoc præcipuè mens est & doctrina Sancti Patris, quòd si Religioso quidquam præciperetur, cui exequendo vires suas impares aut ineptas esse deprehenderet, talis quidem impotentiam suam cum fiducia & humilitate Superiori manifestare possit, si tamen is, hôc non obstante, in sententiâ suâ ac imperio perstiterit, subditum Divino, fretum auxilio oporteat obedire, remque præceptam quô meliori poteri modô exequi. Si jam defectus aliquis intercurrerit, is non subdito, sed superiori imputabitur, eumque ad rationem aliquandò reddendam DEUS adstringet. Meritò hæc doctrina Religioso obedienti ma-

gnum afferat solatium. Præviderat Salvator noster amantissimus, se grave pondus crucis suæ naturalibûs ac ordinariis corporibûs usque ad summitatem mortis portare non posse, obedivit tamen, sublatâ in humeros suos vulneratos ac debiles cruce, eousque illam bajulans, quousque poterat. Sequere & tu vestigia Salvatoris tui, & in similes ausus generosus assurge.

ANIMADVERSIO
Super Caput 69.
Ut in Monasterio non præsumat alter alterum defendere.

SI quispiam Religiosorum adverteret, qua ratione unus suorum confratrum falsò apud Superiorem delatus fuerit, eaque de causâ in magnam pusillanimitatem, tristitiam, aliúdve damnum inciderit, talis citrà omnem capituli hujus transgressionem, innocentiam confratris sui opportunè ac simpliciter Superiori manifestare posset. Imò id facere tenetur; neque ullô modô hoc prohibet Sanctus Pater, sed quosdam duntaxàt maleferiatos è Religiosis perstringit, qui sua scandalosa familiaritate, & inordinatô erga singulares quasdam personas affectu eò deveniunt, ut tales defendere, & cohonestare, imò etiam defectus illorum

lorum

lorum ac imperfectiones publicè approbare ac justificare non erubescant, non sinè stomacho ac scandalo cæterorum. Tales duplo plus, quàm alii delingventes, puniri merentur (*acriùs còërceantur*) verus Religiosus nullas hujusmodi particulares amicitias, nec singularem quendam affectum ergà certas personas, sed in communi ergà omnes confratres suos veram Sanctam, ac sinceram charitatem prodat, necessum est.

ANIMADVERSIO
Super Caput 70.
Vt non præsumat quisquam, aliquem passim cædere, aut excommunicare.

QUia tempore Sancti Benedicti defectus Religiosorum publici ac notabiles communiter Regulari excommunicatione, vel omninò verberibûs (præcipuè in pueris) mulctari consuêre, noluit tamen Sanctus Pater, quemlibet talem sibi potestatem super delinguentes arrogare posse, sed Superioribus eam esse relinquendam.

Prohibet etiam hôc locô superfluam illam imperiositatem, quam quidam passionati & inquieti Religiosi exercent, dum omnia, quæ fortè in Monasterio non ad amussim fiunt, corrigere, carpere, verbîsque asperis imperte-

re præ-

re præsumunt, cùm tamen id ipsis commissum aut præceptum non sit. Hi tales & seipsos & alios inquietant sinè fructu, imò cum ingenti damno. Prætereà sibi ipsis magnam indignationem aliorum conquirunt; gaudendum foret potiùs omni Religioso, qui tam molesto onere alienis defectibus invigilandi liber est. Tales mastyges illud Christi Domini sibi dictum putent: *Quid ad te? tu me sequere.* Joann. 21. hujusmodi furfuris homines plerumque omnium imperfectissimi sunt in Monasterio, non considerantes trabeam in oculis suis, sed exiguas solùm festucas aliorum.

Si autem Religiosus quispiam sæpè repetitas, & præcipuè occultas transgressiones Regulæ aut statutorum bona intentione ac opportunè Superioribus indicet, benè ac laudabiliter agit neque hoc prohibet præsens capitulum, sicut neque fraternam correctionem, dum scilicet unus Religiosus alterum bonô animô, & in occulto verbis charitativis hortatur ac rogat, quatenùs hoc vel illud emendare, vitam magis Religiosam instituere, a jurgiis &c. cessare velit.

Discretionem in castigandis pueris, quam Sanctus Benedictus hôc locô tam tonanter inculcat, quidam magis sibi cordi ducere, ac observare deberent; recogitent tales seriò ac sæpiùs textum illum Sacræ Scripturæ à S. Patre adductum: *Quod tibi non vis fieri, alii ne feceris.*

ANI-

ANIMADVERSIO
Super Cput 71.
Vt obedientes sint sibi invicem fratres.

SAnctus Pater Benedictus in hoc capitulo viam nobis rectissimam & infallibilem ad Cælum indigitat, veram scilicet non fictam, & humilem charitatem ad invicem. Ubi notandum est, obedientiam, quam unus Confrater alteri exhibet, fraternum potiùs obsequium, quàm formalem obedientiam dici debere. Omne illud obsequium, quod sinè detrimento communis distributionis temporis aut statutorum ex vera charitate confratri tuo præstas, Filius DEI tanquàm sibi in propria personâ factum suscipit, inque illius vicem æternam tibi mercedem dare constituit. An non hoc potens tibi stimulus sit, quô exciteris, ad charitativa fratribus tuis servitia cum gaudio exhibenda? si quæ in præstandis hujusmodi actionibûs molestia se tibi ferendam offerat, tale opus coràm oculis Divinis eò majori pretiô æstimabitur; tunc præsertim, cùm animô promptô, vultu hilarî, conatu impigro illorum te obsequiîs impendes, qui id de te non meriti, aut omninò forsan genio tuo contrarii sunt.

Per vocabulum illud: *Prior*, quod sæpiùs reperitur in hoc capitulo, rursùm intelligen-

dus est quilibet præpositus. Prostrationem corporis in terram coràm irato Superiore tantum æstimat Sanctus Pater, ut Religiosum aliquem hoc negligentem, aut omninò forsitan contemnentem verberibûs castigandum, vel etiam de Monasterio ejiciendum esse decernat: quia autem hodie multos è Religiosis reperire est, qui parùm hoc cordi ducant, apparet etiam indè, raros jam esse nostro tempore, in quibus Spiritus S. Benedicti vivat. Videat Dominus, & judicet!

ANIMADVERSIO
Super Caput 72.
De zelo bono, quem debent habere Monachi.

HOc capitulum totius S. Regulæ compendium est, magnumque miraculum gratiæ Spiritûs Sancti, in quo Sanctus Benedictus ad salutem atque solatium tot millium, imò innumerabilium filiorum suorum paterni cordis sui affectum conclusit. Hunc autem thesaurum, hócque solatium non omnes, qui istud capitulum obiter duntaxàt percurrunt, sed qui verè dignos se exhibent, percipere merentur. Quod si Religiosus bonæ cæteroquin voluntatis, statum animi sui cognoscere cupiat, hæc octo puncta à S. Patre hic recensita, in quibus

bus consistit zelus bonus, sibi ob oculos ponat, uti & octo contraria puncta zeli mali, seu amaritudinis, unde colligere poterit, an gaudere, vel metuere, quidve emendare debeat.

Placet hîc pro simpliciorem bono hæc omnia puncta tam boni, quàm mali zeli nonnihil clarius exponere. In his igitur bonus zelus consistit: 1. Ne Religiosus quemquam, præsertim nullum ex confratribus suis contemnat, sed congruum cuique honorem animô sincerô exhibeat. 2. Ut confratrum suorum fragilitatis, defectus, ac imperfectiones tam corporales & Physicas, quàm morales, ore silentî, & cum Christiana patientia toleret. 3. Aut omnibus se obedientem ac obsequiosum exhibeat. 4. Ut aliis se libenter accomodet & acquiescat, atque ità potiùs omnia agat & ordinet, prout aliis bonum ac utile esse viderit, quàm ut proprium suum in illis commodum quærat. 5. Ut omnes confratres suos castô, purô, fraternô amore prosequatur, omnia ipsis bona ex animo optandô, & quacunque ratione poterit, etiam bona faciendo. 6. Ut omni tempore S. timore DEUM timeat, atque ideò Divinum officium solerter ac ferventer exsolvat, propriæ conscientiæ magnam curam habeat &c. 7. Ut in Superiore potestatem ac Personam Christi considerans, vero illum, & humilî, ac reverentialî amore prosequatur. *Octavò* tandem, ne amorem ullius creaturæ amori

mori Christi anteponat. Gradus isti octo ad modùm salutares sunt, quorum unus sublimior alterô securam ad DEUM scalam constituunt. Vultque Sanctus Benedictus, ut omnes ipsius filii Sanctum hunc *zelum ferventissimô amore exerceant.*

E diametro zelus amaritudinis pessimus est, suamque à dæmone trahit originem, hominem *separat à DEO, & ducit ad infernum.* Hunc non ità describit Sanctus Pater Benedictus, sicuti alterum, neque id necessum fuit cùm per se manifestus sit, ut potè directè oppositus zelo bono. Pro majori autem cautela simpliciorum, adduco hîc breviter abominabiles illius gradus, itidem octo. Ille ergo zelum amaritudinis malum habere convincitur: 1. Qui quosdam ex confratribus suis contemnit, eisque debitum honorem exhibere dedignatur. 2. Qui nihil in & ab aliis tolerare vult, sed defectus illorum, ac fragilitates in malam partem interpretatur. 3. Qui nemini cum promptitudine obedire, vel quidquam obsequi bonô animô præstare potest. 4. Qui omnia ad suum judicium ac commodum habere vult, sive dein hoc in bonum, sive in detrimentum aliorum cedat. 5. Qui aliquem è confratribus odio habet, ad damnum ipsius lætatur, eique prosperos successus invidet. 6. Qui temerariam habet conscientiam, sine timore DEI vivens, qui nullô ad laudes

Divi-

divinas gustu afficitur, Sacramenta Ecclesiæ irreverenter tractat ac suscipit, & regularem disciplinam aversatur. 7. Qui aut parvipendit, aut omninò contemnit Superiores suos, eisdem neque amorem, neque honorem ac gaudium per promptam obedientiam exhibere paratus. 8. Qui cor suum alicujus creaturæ affigit, adeòque DEUM non amat ex toto corde. Hæc utique sunt amarissima zeli diabolici germina, æternæque damationis prodromi; avertat DEUS benignissimus, ne aliquandò in ullo Religioso pullulare incipiant.

Concludit hîc Sanctus Benedictus Regulam suam per finale vocabulum: *Amen*: sequens autem capitulum Epilogi locò se habet. Ubi notatu dignum est, quòd quemadmodùm Salvator Noster Amantissimus septuaginta duos Discipulos antè se præmisit *in omnem locum, quò erat ipse venturus*, ut hominum corda ad exoptatissimum adventum suum præpararent, ità & Sanctus Benedictus imprimis septuaginta duo instrumenta honorum operum (ut habent nonnullæ editiones) capite 4. collocaverit, cum etiam septuaginta duobûs capitibûs Regulam suam absolverit, per quæ certò dispositi ac digni efficeremur visitationis Divinæ hîc per gratiam, ac tandem post ultimam vitæ periodum per lumen gloriæ in beata æternitate. Amen.

ANI-

ANIMADVERSIO
Super Caput 73.
De eo, quòd non omnis observatio justitiæ in hac sit Regula constituta.

NOn aliter Sanctus Benedictus Regulam suam â Spiritu Sancto dictatam terminat nisi magna cum humilitate: & primò quidem fatetur, non omnem perfectionem in illa comprehensam esse, cùm tamen universo Orbi satis constet, quòt millia perfectorum, imò ab Ecclesia Canonizatorum hæc Regula genuerit. Tantæ autem fertilitatis & incrementi radix & causa est profunda Sancti Patris humilitas, quâ illam conscripsit. 2. Ait, *ut eam observantes* non aliud se assecuturos existimet quàm *honestatem morum, aut initium* veræ *conversationis* Religiosæ. 3. Seipsum Divus Pater inter desidiosos, & malè viventes, atque negligentes connumerat. 4. Vocat Regulam suam minimam inchoationem vitæ melioris. Quanta humilitas viri tanti, tot gratiis à Deo dotati, & in universa Ecclesia celeberrimi, verè itaque parvum illud & benedictum granum *sinapis* suas in corde Sanctissimi Patris hujus radices egit, unde & in tam magnam atque frugiferam arborem excrevit. Si in nostris hisce malefaustis temporibus (utpotè, in quibus charitas multorum jamjam refriguit) arbor

arbor hæc Regulæ Benedictinæ tot, támque eximios fructus non ampliùs, ut olim, proferat, alia vix causa mihi assignari posse videtur, quàm, quòd priscæ illius simplicitatis atque humilitatis Benedictinæ nullum ultra appareat vestigium: & quia hodie in tot punctis ab hujus Regulæ observantia recessimus; quô pensatô fateamur necessum est, *nobis desidiosis, & malè viventibus, atque negligentibus* nil præter *ruborem confusionis* relictum esse. Quodsi ut par est, ex intimo corde agnoscimus, jam unum gradum vitæ melioris assecuti sumus.

Demùm Sanctus Pater hîs suam Regulam verbis concludit: *facientibus hæc, Regna patebunt æterna*: ergò illis Religiosis occlusa manent, quibus Regulæ observantia cordi non est.

APPENDIX.

§. I.

Qua ratione Religiosus omne periculum antevertere debeat, ne in tremendo Christi tribunali quoad observantiam S. Regulæ causâ cadat?

AD hanc quæstionem respondeo primò: si Religiosus in tali Monasterio degat, in quo vota solemnia, Regula, statuta, ac disciplina

Regularis Sanctè & accuratè ſervantur, ipſe
que pariter pro viribꝰ ad id collaboret, ſempe
in melius proficere deſiderans, talis, etiamſi
aliquibus adhuc imperfectionibus foret obno
xius, mortem tamen bono in ſtatu conſtitu
tus exciperet, utpotè in vera tendentia ad per
fectionem: non enim Religioſus perfectus jam
eſſe tenetur, (cùm veræ perfectionis culmen
adeò facilè non ſit aſſequibile) ſed ad eam
continuò tendere; quod ſufficienter præſtat il
le, qui pacem conſcientiæ ſuæ ſervare ſtude
qui in vera concordia ac patientia cum ali
converſatur; qui præſcriptam temporis diſtri
butionem pro poſſe ſuo conatur obſervare
quòd ſi aliquandò labi contingat, firmum d
novo propoſitum concipit; nulli unquàm cre
aturæ cor affigit; &c. talis multùm progre
ditur in via perfectionis, quin ipſemet adverta
neque quoad obſervantiam Regulæ ſuæ peri
culoſum timebit judicium, ſed coronam de
coris de manu Domini cum gaudio exſpecta
re poterit.

2. Quòd ſi contingat, Religioſum in
tali degere Monaſterio, ubi Regula cum ſta
tutis, imò ipſamet fortaſſe vota ac Regula
ris diſciplina exiguo in precio ſunt, ipſe au
tem pro ſua parte hæc omnia, quantùm ſcit
ac poteſt, obſervet, talis hôc modô ſatìs bene
conſulet ſaluti ſuæ; ipſius enim non intereſt
quòd Regula in Monaſterio tanto neglectu
ducatur. 3. Si

3. Si Religiosus hujusmodi ita animô comparatus sit, ut lubens ac promptus acceptare vellet, si suo tempore reformatio aliqua fieret, aut exactior Regulæ observantia introduceretur, talis adhuc securiori in statu degit.

Tandem, si præter hæc omnia Religisus ex animo desideret, & ferventibus etiam apud DEUM precibûs instet, ut perfectam in omnibus Regulæ observantiam, etiam quantùm fieri potest, quoad litteram, in congregatione sua, vel Monasterio denuò restituere dignetur, talem post obitum suum benignô prorsùs oculô DEUS respiciet, hancque ipsius bonam voluntatem ità gratanter acceptabit, quasi ipsemet Regulam in omnibus quoad litteram perfectissimè observasset. *Desiderium pauperum exaudivit Dominus; præparationem cordis eorum audivit auris tua.* Psal. 9.

§. 2.

INDULGENTIÆ,

A Paulo V. omnibus & singulis cujuscunq; ordinis ex utroque sexu Religiosis An: 1606. 23. Maji in perpetuũ concessæ: Revocatîs tamen, & abrogatîs quibûsvis aliîs cuicunque Ordini ante hac concessis.

ITaquè Plenariam indulgentiam quivis Religiosus consequitur, imprimis illo die, quô Novitiatum exorditur, si præmisso peccato-

rum dolore ac Exomologesi Sacram Eucharistiam su ceperit.

2. In die Professionis, post suscepta, quæ diximus, SS. Sacramenta.

3. In principali festo Ordinis, si facta confessione ac Communione, preces suas ad DEUM pro concordia Christianorum Principum, extirpatione hæresum, salute & incolumitate Summi Pontificis, & pro Exaltatione S. Matris Ecclesiæ effuderint.

4. In extremo agone, si confessi fuerint, sacrámque Eucharistiam susceperint, vel si hoc non potuerint, saltem contritô corde Sanctissimum Nomen JESU devotè invocaverint.

5. Quandò Religiosus Sacerdotiô initiatus confessione factâ primùm DEO sacrificium offert. Similiter & omnes alii Religiosi, qui factâ confessione & communione eidem præsentes assistunt.

6. Quoties Religiosus Spiritualibus exercitiis (ut vocant) per decem dies vacat, & sub eorundem decursu vel fine sæpe dicta SS. Sacramenta suscipit.

7. Quoties Religiosus Ecclesiã Monasterii sui, vel chorum invisit, ibidemque DEUM precatus eô modô, quô suprà punctô 3. insinuatum est, talis cõsequitur ingulgentias omnium stationum (omninò præstantissimas) haud aliter, quàm si ipsemet Romæ Ecclesias stationales actu & personaliter inviseret.

Quan-

Quandò Religiosus coram altari, quod est in Ecclesia Monasterii, (vel si ex obedientia extrà Monasterium constitutus est, coràm quocunque altari) quinquies *Pater noster*, & *Ave MARIA* recitaverit, omni die, quô hoc præstiterit, quinque annorum indulgentias, & quinque quadragenas consequetur.

9. Quivis Religiosus, si per mensem integrum quotidie ad dimidium horæ meditetur, atque ultimâ Dominicâ mensis præmissa confessione S. Eucharistiam suscipiat, 60. annorum indulgentias cum totidem quadragenis consequitur.

10. Quicunque Religiosi in capitulo de suis defectibus ac imperfectionibus cum pænitudine cordis se publice accusant, (quod vocamus, culpam dicere) & posteà spiritualiter communicant bonumque opus aliquod perficiunt, v. g. injunctam pœnitentiam exsolvendo, trium annorum indulgentias, totidemque quadragenas lucrantur.

11. Ille Religiosus, qui ad convertendos infideles aut hæreticos, vel ad catholicos concionibûs erudiendos mittitur, si ad hoc opus per Confessionem & Communionem, vel per celebrationem Sacrificii Missæ se prævie disposuerit, plenarias consequitur indulgentias, primò, dum ingreditur, & rursùs, quandò in locum illum pertingit, ubi concionari, aut docere debet.

12. Si Viſitator Religioſus in Monaſterio aliquo preces quadraginta horarum inſtituat, ad conſequendum à DEO felicem exitum viſitationis, tunc omnes illi Religioſi plenarias lucrantur indulgentias, qui ad minus duabûs horis (diſtinctis vicibûs) huic devotioni interſunt, ſuasque ad DEUM preces pro confirmanda Regulari diſciplina, & ut ſupra punctô 3. dictum, effuderint.

§. 3.

SPeciales indulgentias plenarias annô 1671 19. Decembris omnibus & ſingulis Christi fidelibus Clemens X. conceſſit, qui in feſtis mox recenſendis cum vera pœnitudine confeſſi, ac Sacrâ Euchariſtia refecti Eccleſiam alicujus Monaſterii Monachorum vel monialium ſub Regula Sancti Patris Benedicti militantium inviſerint, ibidemque, ut ſuprâ punctô 3. dictum, oraverint.

Feſta autem ſunt ſequentia.

15. Januarii in Feſto S. Mauri.
21. Martii. in Feſto S. Patris Benedicti,
10. Februarii. in Feſto Sanctæ Scholaſticæ ejus Sororis.
5. Octobris. in Feſto SS. Placidi & Sociorum Martyrum.
13. Novembris. Omnium Sanctorum Monachorum Ordinis Sancti Benedicti.

§. 4.

§. 4.

Quinque insignes Promissiones Sancto Benedicto à DEO factæ.

MUlti eruditissimi Scriptores, & inter hos Prudentius Sandoval, Arnoldus, Wion, Stengelius, Cornelius à Lapide in c. 35. Jeremiæ, Benedictus Hæfftenus in c. 36. vitæ S. Benedicti, aliique memorant, quòd, cùm S. Benedictus, quodam tempore in aliquo Monasterio degens fervidæ orationi insisteret, apparuisse illi Angelum, lætô nuntiô, præces ipsius à DEO exauditas esse. Peteret itaque gratiam, aut beneficium qualecunque, omnia sibi præstitum iri. Ad quæ Sanctus Benedictus profundè se humilians respondit, se quamquam indignum nihilominùs tot jam favoribûs ac gratiis à DEO cumulatum, de cætero adeò ignorantem, & ad res DEO gratas postulandas adeò ineptum esse, ut eò minùs forsitan exaudiri mereretur: totum se proindè Divino beneplacito ac misericordiæ relinguere; faceret secum DEUS, aut daret sibi, quidquid bonum fuerit in oculis suis, quodque magìs sibi expedire cognoverit. Subdidit dein Angelus: Noveris, Divinam pietatem (quæ *respexit semper in orationem humilium & non sprevit precem eorum*, & exaltat illos, qui minimi sunt in oculis suis) quinque singulares gratias tibi præstare: *Primò*; quòd Ordo tuus ad finem mun-

di usque duraturus sit. 2. Quòd ultimis mundi temporibûs Romanam Ecclesiam fidelissimè tuebitur, multosque in fide corroborabit. 3. Quòd nullus in illo extra statum gratiæ moriturus sit: & si quidem male vivere inceperit, nec destiterit, aut confundetur, aut ex Ordine projicietur, aut ipsemet ultrò egredietur. 4. Quòd omnibus, qui Ordinem tuum persequentur, nisi resipiscant, vita ipsis abbreviabitur, vel etiam mala morte morientur. 5. Quòd omnes Ordini tuo addicti felicem vitæ finem habituri sint.

§. 5.

Sanctus Benedictus auxilium suum agonizantibus promittit.

CUm S. Gertrudis Festô die S. Patris Benedicti sub matutino fervidis precibus plus solitô attentiùs instaret, vidit in spiritu, quam sublimem gloriæ gradum hic S. Pater possideret, ita, ut in conspectu Sanctissimæ TRINITATIS gloria & honore coronatus adinstar suaveolentis ac florentissimæ Rosæ cum exultatione totius cœlestis curiæ appareret. Baculi locô manu tenebat Sceptrum gemmis distinctum, in cujus una parte, quæ versùs S. Patrem respiciebat, refulgere vidit omnium illorum felicitatem, qui per Regularem Ordinis sui discretionem vitam suam emendaverant;

ex qua ipse ineffabili gaudiô perfruebatur ex altera parte Sceptri, quæ DEUM versùs respiciebat, Divina justitia resplenduit, quâ illi, qui vocati licèt ad hunc S. Ordinem, malè tamen vivere non desliterunt, justô DEI judiciô, sic exigentibûs ipsorum demeritis, æternùm damnarentur. Cumque S. Gertrudis eidem Divo Patri per modum strenæ ad diem natalem ipsius, nomine totius congregationis Psalterium unum, quòd in honorem ipsius recitaverat, offerret, sereno vultu illud acceptans, atque ad DEUM conversus obtulit illi bonum odorem operum suorum ac mortificationum pro salute illorum, qui intercessionem suam corde devoto flagitarent, itemque illorum omnium, qui per observantiam Regulæ ipsius sequi vestigia desiderarent.

Post hæc eadem Beata Gertrudis S. Patrem Benedictum rogabat per Gloriosam mortem suam (quòd videlicet non sedens, non jacens, neque præ dolore gemens, sed in Ecclesia antè Sacrum altare stans, & orans obierit) ut omnibus de suo conventu in hora mortis suæ paternum præstare auxilium dignaretur: ad quæ Gloriosus Pater in hæc verba solatii plena respondit: *Quicunque me admonere studuerit illius dignitatis, quòd stans & orans obierim, huic ego in hora mortis suæ tali fidelitate volo adesse, quòd opponam me illi ex omni parte, quâ videbo insidias inimicorum nociviùs contrà ipsum sævire:* Ita, ut ex

præsentia mea confortatus laqueos inimicorum suorum securè sit evasurus, & ad æterna cœli gaudia feliciter transiturus. L. 4. insin. Div. piet. Cap. 21.

Consolatoria planè promissio Sancti Patris. Diversas in hunc finem aptas reperies oraciunculas. Elige tibi, si volueris, istam: Recordare, Sanctissime Pater mi, gloriosæ mortis tuæ, mihique in extremo agone meo Paternè succurre, beatumque de hac vita transitum impetra.

§. 6.
Conclusio opusculi.

Lector Religiose, ac Devote:

NOn modò per decursum totius libelli hujus S. Benedictum Patrem nostrum compellavimus, sed & alias, tam intrà quàm extrà Divinum Officium eôdem verbô constanter utimur, Eundemque modò Sanctissimum, modò amabilem, ac Sanctum Patrem nostrum vocitamus. *An* autem è converso S. Benedictus nos omnes pro filiis suis habeat, id mihi non constat: DEUM habeo testem, quòd, quantùm me concernit, S. Benedictum cum vero timore Patrem meum compellem, cùm non sine causa metuam, ne pro suo filio me non agnoscat, siquidem spiritum suum, verumque erga se filialem affectum in me forsitan non invenit: præterquam, quòd tam exiguum

guum fervorem habeam in observantia S. Regulæ ipsius. Quomodò tibi, mi lector, cordi est? verè piissimus atque amantissimus Pater est Sanctus Benedictus, sed ergà illos duntaxat, qui sunt bonæ voluntatis, & verè filii ipsius esse desiderant.

Cùm quodam die Religiosi cujusdam ordinis mihi cogniti Bononiæ sub Divino officio unanimi voce cantarent, aut orarent: *Ora pro nobis Sancte Pater N.* Hæc inexspectata Responsio audita est: *Vos non mei, & ego non vester.* Quod forsitan stimuli locò fuit Religiosis istis, quô admonerentur quarundam imperfectionum, quæ fortè subrepserant, ut illas emendarent. Non sine fundamento timeo, multos profectus sui incurios Religiosos eodem aliquandò fulmine à Sancto Benedicto percellendos esse. Erubesceret utique gloriosus Pater, Monachos desidiosos, malè viventes, atque hyppocritas filios suos compellare.

Omnes, quotquot Christiano nomine censemur, filii adoptivi DEI sumus, unde & tot mille vicibûs oramus: *Pater noster qui es in Cœlis:* sed non omnes dulcisonam hanc vocem audire meremur: *tu es filius meus dilectus: in te mihi complacui.* Sed plures nostrum fulmen illud tangit: *vos non populus meus, & ego non ero vester.* Oseæ 1. ô repulsam amarissimam!

Quin & ipsa aliàs amabilissima cœlorum Regina, & MATER Misericordiæ MARIA, quam

quamquàm toties invocetur illis verbis *Monstra te esse Matrem*: non omnibus tamen pari affectu materno respondet: *Ecce Mater tua*, quia non omnes illi cum veritate dicere possunt; *Ecce Filius tuus*.

Plura de his non ampliùs dico, quàm hæc; si Sanctus Benedictus post obitum nostrum pro filiis suis non vellet nos agnoscere, haud facilè Patrem nostrum haberemus DEUM, sed terribilis sententia nos maneret. Omni igitur studiô cũ DEI gratia in id nobis incumbendum est, ut Reglæ nostæ lectionem ac observantiam magis cordi ducamus (sinè tamen anxia quadam violentia, sed cum discreto fervore, animôque liberô, quô modô meliori possumus) ut etiam amabilis Pater Benedictus nos filios suos dilectos dignetur agnoscere, nobisq; gratiosas illas promissiones, ac gratias, quas suprà memoravimus, elargiri.

I. M. I. B.

CYM-

CYMBALUM
SPIRITUALE
BENE SONANS:
Id eſt:
NOTABILIA
DOCVMENTA,
Quomodò ſeptem horæ Canonicæ poſsint ac debeant cum devotione recitari?

AVTHORE
Reverendiſsimô Dominô
P. IOACHIMO
Monaſterio Fiſchingenſis
Ordinis Sancti Benedicti
ABBATE.

E Germanico in Latinum idioma tranſlata.

CRACOVIÆ
Typis JACOBI MATIASZKIEWICZ S. R. M. Celſiſſimi & Reverendiſſimi D. Epiſcopi Cracovienſis, Ducis Severiæ Ordinarij Typhograp:
Annô Domini MDCCXXXI.

PRÆFATIO AUTHOGRAPHI.

CUm Clementissimus DEUS nos etsi indignos ad talem statum vocaverit, in quo ipsum omni die per devotam recitationem septem horarum canonicarum laudare & glorificare possimus ac debeamus, necessum omninò est, ut quandoque per congrua media spiritualia ad fervorem nos exitemus, quatenùs felicissimæ servitutis nostræ pensum eò perfectiùs Domino DEO reddere valeamus. Hunc in finê nonnulla motiva hîc adferam, meô judiciô valdè utilia ad devotionem, animique attentionem aut conservandam, aut excitandam, cùmque confidam, illa etiam tibi, lector Religiose, grata fore, atque proficua, hinc eadem per Typum tibi communicare volui. Dominus DEUS exercituum Paternam suam benedictionem adjiciat, quatenùs preces nostras ex obligatione debitas ita persolvamus, ut comparari queant *cymbalo benè sonanti*, de quo S. David Psalmo 150. *Laudate Dominum in cymbalis benê sonantibus: laudate eum in cymbalis jubilationis.*

Inspice, si placet, sequentes §§. non pœnitebit, ut spero, exiguæ hujus operæ. Interim vale in Domino, meique memor esto in precibus tuis, quod idem & ego pro te, præcipuè apud Sacrum altare, fideliter præstabo.

§. 1.

§. I.

Quem ob finem septem horæ canonicæ institutæ sint?

SAncta Mater, Ecclesia Catholica, tamquàm fidelis ac sollicita sponsa, id ardentibûs votis desiderat, ut sponsus suus cælestis à fidelibus suis cum omni possibili devotione, ac constanti jubilo in terris laudetur, quemadmodùm in cœlo à beatis tam Angelis, quàm hominibûs incessabiliter laudatur. Cùm autem possibile non sit, ut omnes Christi fideles Divinæ laudi atque servitio per præces, cantum, &c. sinè cessatione incûbant, ob necessitates ac miserias vitæ hujus, ideò Ecclesia in hunc finem certas personas elegit ac determinavit, quibus hoc Sanctum munus principaliter incumberet, ut in nomine & persona omnium fidelium diu noctuque DEO serviant, eique pro viribus, cantando, psallendô, meditandô, &c. laudes dicant. Et tales personæ sunt Clerici ac Religiosi diversorum statuum ac Ordinum, sicut & Sancti Angeli in cœlo in diversos choros ac ordines dispertiti sunt.

Quemadmodùm verò Alaudæ non possunt continuò altum volantes cantare, sed vel ex lassitudine, vel alia ex necessitate coguntur iteratis vicibûs se in terram demittere; sic neque Clerici aut Religiosi incessanter medita-

ri,

ri, cantare, aut psallere possunt, sed vel ob corporalem refectionem, vel necessariam quietem nonnunquàm ab hisce remittere coguntur: unde et Sancta Ecclesia certas ipsis horas constituit, in quibus Domino DEO Exercituum consuetum Sacrificium laudis offerre debeant.

Et hæ sunt septem illæ horæ canonicæ, de quibus Sanctus Benedictus antè mille ducentos circiter annos, ita scripsit cap. 16. Regulæ: *Ut ait Propheta: septies in die laudem dixi tibi. Qui Septenarius sacratus numerus à nobis sic implebitur, si Matutinæ, Primæ, Tertiæ, Sextæ, Nonæ, Vesperæ, Completoriique tempore nostræ servitutis officia persolvamus. &c.*

Sunt ergo septem horæ canonicæ oratio ab Ecclesia ordinata, quotidie à certis personis ad id constitutis corde & ore persolvendæ.

§. 2.

Magna dignitas est, officio canonico vacare.

HOræ canonicæ mirabilis adinventio sunt Spiritûs Sancti: ad illas recitandas obligatum esse, magnus honor, magna gratia, ac dignitas est, non verò contemptibilis quædam servitus, aut onus. Non infelices, sed beati, imò milles *beati, qui habitant in Domo Domini in sæcula sæculorum laudabunt* illum Psalmo. 83.

ipsemet æterni Patris Unigenitus cum dilecta sibi sponsa Catharina Senensi horas canonicas recitare dignatus est. Sanctam suam Lutgardem ipsemet ad matutinum excitavit. Cùm enim tenerioris complexionis esset, contigit aliquandò, ut noctu vechementi quodam sudore perplùra cœptam somni quietem continuare vellet, ne fortè ad laudes nocturnas si surgeret, detrimenti quidpiam in sanitate pateretur, sed deinceps ad Divinum servitium eò aptior evaderet. Verùm dum his cogitationibus immoratur, vocem audit: surge! quid hic jaces? jam amodò pœnitentiam agere te oportet pro peccatoribus in cœno suo jacentibus. Percelluit vox hæc Lutgardem, unde mox surgens ad Ecclesiam festinavit, Matutinô jam inceptô & Ecce! dum ad januam chori appropinguat, JESUM Crucifixum penes se videt, totum sanguine perfusum, Qui brachio uno de Cruce soluto eam complexus os ejus aperto lateri suo admovit; unde ipsa cœlesti dulcedine recreata, per totum, quod reliquum erat, vitæ suæ tempus longè majus robur ac gaudium in Divina laude ac servitio persensit.

Refert Cardinalis Bona, Beatum Christianum ex Ordine Cisterciensi à Beatissima Virgine Deipara ad preces nocturnas excitatum fuisse; cùmque ob debilitatem corporis Abbas à choro nocturno ipsum exemisset, noluit ipse

hac facultate uti, ne admirabili illo ac cælesti solatiô privaretur, quô animam suam durante sacrâ Psalmodiâ inebriari sentiebat. Testabatur insuper, sæpenumerò vidisse se non modò S. Angelos sub matutino chorum circumivisse, sed & ipsum Angelorum Regem Christum JESUM (cujus *deliciæ* sunt *esse cum filiis hominum*) præsentiâ suâ visibili chorum nocturnum condecorâsse. De Divina Psalmodia cap: 20.

Vidit quoque beatus Abundus Monachus Sanctissimam cæli Reginam Virginem MARIAM elegatî ac splendidô habitu chorali indutam, & candidissimô velô caput tectam, Religiosis Monasterii sui Villariensis in choro se associantem, & cum iisdem horas canentem, adeò benignô ac serenô vultu, ut virginalî suâ præsentiâ omnes ad laudandum DEUM excitaret. Videbatur in omnibus cæremoniis se conformare Religiosis: ad versiculum: *Gloria tibi Domine*, &c. magna cum reverentia se inclinabat, finitoque tandem officiô disparuit. Ex chronico Villariensi.

Sanctos Angelos cum summo jubilo Psallentium choris interesse, longè magis constat, quàm ut historiis probari debeat. Ita enim S. David Psal. 67. pronunciat: præveneruntPrincipes (cælestes spiritus) *conjuncti psallentibus in medio juvencularũ tympanistriarũ*. Quæ ultima verba R. S. Georgi⁹ Wittwiler pereleganter ac-

com-

commodat Sanctimonialibus, quæ DEUM puro corde laudantes, sua etiam corpora juxtà exigentiam vocationis suæ mortificant. Ait præterea Regius citharædus: *in conspectu Angelorum psallam tibi.* Psal. 37.

Si igitur JESUS ipse, si sacratissima Ejus Mater, si cælestes spiritus horis Canonicis quandoque visibiliter, semper autem invisibiliter adesse dignantur, eisdemque lætas aures præbent, imò etiam pro decenti illarum persolutione voces suas psallentium vocibus adjungunt, conclusum manet, quòd obligatio ad horás canonicas earumque persolutio nō sit servile quoddam opus multò minùs molestum onus, sed verè Angelica occupatio, & magna coram DEO dignitas. Pulchrè S. Benedictus: nihil ait in mundo est, quod statum cælestis habitationis adeò propriè nobis repræsentet, ut si cum Sancto jubilo DEUS laudatur. Serm. 9. in cantica. Hinc fervidi Religiosi ac Clerici meritò terrestres seraphini compellantur, qui gloriosum illud trisagion: *Sanctus, Sanctus, Sanctus* ardentibûs animis ac lætis cantibûs psalmorum Davidicorum, *alter ad alterum* in choris suis devotè reciprocant. Audi etiam Doctorem Seraphicum S. Bonaventuram: laudes inquit & Psalmos cōcinere viris spiritualibus propriè convenit, quibus congaudent Angeli, qui DEUM in cœlis laudant sinè fine ac requie.

Quosdam tamen reperiri, quibus oratio ca nonica non solatium ac gaudium, sed disgu stum, gravamen, ac fastidium parit, & mod ca quam illis impendunt, hora nimiùm mol sa videtur, id meritò quidem dolendum, n adeò tamen mirandum est; cùm etiam Israë tis Manna illud Angelicum ob quotidianu sui esum nauseam attulerit. Sed beatus p fectò Religiosus ille, qui palatum animæ ab omni terrenarum deliciarum infectione servavit immune, ut sanctum saporem, stumque cælestem officii canonici sentire reatur, illudque non cum tædio, sed cu solatio ac Sancto jubilo quotidiè exsolvat, hac ratione aliquando dignus sit, DEUM æternum laudare.

§. 3.

Quibûs temporibûs Diei horæ cano nicæ sint persolvendæ?

OLim Matutinum media nocte, vel p lò post cantabant, aut psallebant; lau autem ingruente die. Primam deinde h sextâ, vel septimâ; Tertiam horâ nonâ; S tam horâ 12. Nonam horâ 1. pomeridia Vesperas post horam 4. ac demùm Com torium antè somnum. Hodiè statutis acc suetudinibus uniuscujusque loci aut Ord acquiescendum est.

Scien-

Sciendum præterea, magnoperè DEO displicere, si chorus nocturnus, sivè Matutinum debito tempore non celebretur. Ad quod demonstrandum sequentem adduco terribilem historiam, quam legere est in *Vinea Carmeli*, cap. 36. n. 576. sic autem contigit: Cùm circà annum Christi 1587. in quodam Monasterio Ordinis Carmelitani Regularis disciplina ac mortificatio sensim defecisset, Religiosi illi Matutinum non jam ampliùs media nocte, sed vespere præcedenti persolverunt: noctu tamen secundum antiquam consuetudinem ære campano pulsarunt. Cùm ergo sacristanus loci illius nocte quadam surgens, campanâ insonuisset, audiit in choro cantari invitatorium. Ingreditur chorum attonitus, videtque ibi multitudinem Religiosorum psallentium. Erant hi omnes albis vestiti, sed facies, manusque non nisi ex ossibus mortuorum constabant: quod magnam ipsi pavorem incussit. Tum is, qui videbatur illorum præcipuus, sacristanum verbis acerrimis sic allocutus est: nos olim Religiosi hujus Conventûs haudquaquàm tale vobis exemplum reliquimus; jucundum nobis accidit, nocturnis horis psallere, Deumque precari, & si vires nostræ id permisissent, gaudium magnum nobis fuisset, tota nocte huic sancto muneri vacare. His dictis sacristanus virgis ferreis tam atrociter vapulavit, ut sequenti mane tamquàm

mortuus fuerit repertus. At ubi in valetudinarium deportatus, ibique recreatus fuit, denuó sibi restitutus, totũ, quod contigisset, narravit, ac triduô post vitam finiît. Non omnes negligentes Religiosos DEUS hîc in terris plectit, ut huic factum est: sed plerumque tremendam suam sententiam ad decretorium illum diem extremi judicii differt; tunc ingeminabit: *hæc fecisti, & tacui.* Sic Sanctus Benedictus in primo gradu humilitatis ex 49. Psalmo nos præmonet.

Dicere solebat Saancta & admirabilis Virgo Catharina Bononiensis, Religiosos sinè omni exceptione constanter ad matutinas laudes surgentes, olim cũ MM. cõnumerandos esse. Card. Bona in Psalmodia Divina cap. 20. n. 23. Si Religiosus à choro exemptus horas suas non nihil antè tempus recitet, providus habetur; si statuto tempore illas persolvat, obediens est; si verò citrà urgentem causam longè ultrà præscriptum tempus illas differat, ità ut fortè ad seram vesperam, ubi dicere deberet: *Noctem quietam*, &c. primùm incipiat: *Iam lucis orto sydere*, &c. servus piger ac negligens est, exiguumque Divinæ Majestati obsequium præstat, quin potiùs habet, quòd timeat, ne Divinam ultionem experiatur. Serò nimis, aut maturè nimis recitare horas, bonum non est. Refero notam historiam, quam scribit Sanctus Petrus Damiani, L. 2. Epist. 15. ad Desiderium:

um: quòd cùm aliquando Canonicus quidam Coloniensis iter agens per flumen aliquod transiret, apparuerit illi in flumine Beatus Severinus, (Baronins Peregrinum dici debere, existimat) Coloniensis Ecclesiæ Archiepiscopus, non ità pridem mortuus. Hic equum canonici frænô apprehensum in vado fluminis stitit. Ille hôc factô attonitus sciscitatur, quidnam eò loci agetur, tanti Nominis Episcopus, & vir integerrimæ vitæ? ad hæc Severinus (sive Peregrinus) expetiit suam ut sibi manuum porrigeret, experturus, quid illo in alveo pateretur. Extendit manum Canonicus; quam ut Episcopus in aquam intinxit, mox tanta vis ardoris corripuit, ut caro cum cute difflueret, ærgè remanentibûs ossibûs. Tunc Canonicus institit, qui fieri posset, virum adeò sanctum, totaque in Ecclesia celeberrimum in abysso tam horribilis incendii detineri? reposuit Episcopus: post obitum meum nil aliud reprehensione ac pœna dignum in me repertum est, quàm istud, cùm in Aula Cæsarea comitiis imperii interesse debuerim, nõ singulas horas canonicas præfinito tẽpore, sed manè omnes simul persolvi, quò sic per reliquum diem liberior ac expeditior essem ad vacandum negotiis imperialibus: & hanc ob negligentiam terribiles has pœnas luo. Dein hortatus est canonicum, ut DEUM pro convalescentia manûs suæ precaretur: quod ubi

factum, & manus pristino vigori restituta est, ait ampliùs ad illum Archiepiscopus: vade fili, & meo nomine precare fratres meos, Clerum Coloniensem, aliosque viros Religiosos, ut pro me ad DEUM intercedant, eumque mihi per eleëmosynas ac Sacrificia propitium reddant, quibûs præstitis â vinculo pœnæ hujus infallibiliter liberabor, chorisque Sanctorũ me exspectantium associabor. Hucusque S. Petrus Damiani, exclamans demùm; quò si vir tam Sanctus ob unicam labem tam horribile sustinuit purgatorium, profectò væ! & iterùm væ! mihi, meique similibus, qui tot ac tantis culparum sarcinis onusti sumus.

Si quis ad horas Canonicas obstrictus, ob inevitabilia negotia, aliásve rationabiles causas tota die impeditus, easdem primùm ad seram vesperam cùm omni possibili reverentia ac devotione persolvat, is servum se fidelem atque sollicitum supremo Domino suo exhibet, gratiamque Divinam meretur. Si ob præsentiam boni alicujus amici â recitatione horarum te impediri credas, cogita, DEUM longè majorem tuique amantiorem amicum esse. Nemo prudentiûm tibi vitio dabit, si ab eodem modicam expectationem tibi efflagites, quoad usque hanc vel illam horam dixeris. Ut verbô rem absolvam: illa debiti solutio creditori acceptissima est, quando moneta genuini ponderis atque valoris ad destinatum

tum diem ac horam bonô animô exsolvitur.

§. 4.

Quòd horæ Canonicæ integrè, id est, sinè verborum mutilatione persolvi debeant.

QUi notabilem partem officii canoninici, v. g. integram horam, deliberatè, & sinè urgenti causa omittit, peccat mortaliter, si ad horas recitandas obstrictus sit. Qui autem horas suas imperfectè ac luridè recitat, omittendo, mutilandô, syncopandô, ac intra dentes aut labia coarctandô aliquot verba, sive versiculos, &c. item, qui occupationes non necessarias, vel omninò jocos aut risus immiscet magno se periculo committit, exiguamque orationis suæ mercedem feret. Si verò cum socio horas recites, & solerter attendas, omninò satisfacis, quamvis fortè non omnia ritè percipias, quæ ille nimìs tacitè festinanter; aut aliàs imperfectè pronunciat. Superioribus tamen incumbit, hujusmodi incurios corrigere.

Sanctus Annon Archiepiscopus Coloniensis horas suas cum Diacono quodam recitare solebat. Hic adeò in orando properabat, ut denique turpem consuetudinem contraxerit, mutilandi etiam sacrum illum Versiculum: *Gloria Patri*, ità, ut solùm diceret:

Gloria

Gloria Patri & Spiritui Sancto. Hanc incuriam sui Diaconi Episcopus nec advertit, nec correxit. Cùm autem vespere quodam ad quietem concessisset, nec plenè adhuc obdormiisset, vocem audit ad lecti cervical, quæ bis cum festinatione verba illa immurmurabat; *Gloria Patri, & Spiritui Sancto*, moxque extasim passus, Filium DEI magna cum Majestate versùs se stantem videt, sibique exprobrantem, quòd Diaconum suum ob hanc Sacrilegam negligentiam, (quâ sibi Filio DEI æqualis cum Patre ac Spiritu Sancto Gloria non exhiberetur) non correxisset. Sequenti dein die docuit Episcopus clericum suum, quomodò majori cum devotione ac integritate Sanctum illum Versiculum pronuntiare deberet, ut fusè refert Surius 4. Decembris, in Vita S. Annonis.

Qui recitat de feria, ubi officium de Sancto recitare debuisset, venialiter peccat; Si autem inconsideratè, ex oblivione, aut ex defectu Breviarii id factum, culpâ caret, neque necessum est, aliud officium recitare. Benè tamen & laudabiliter talis aget, si factâ opportunitate suppleat orationem, lectiones, Responsoria, aliasque partes notabiliores. Si verò commodè id fieri nequeat, liberè poterit omittere, ut dictum.

Qui ideò solùm horas suas persolvit, quia timet, ne ob illarum intermissionem damnetur,

tur, frigidum se habere affectum monstrat, versaturque in statu periculoso, cùm sit potiùs servus vi adactus ad præstanda obsequia, quàm filius ex amore Patris, eidemque placendi studiô operans, qui ore medio duntaxat, (ut loqui solemus) horas suas decantat, is medio etiam ore quotidiano pane vesci meretur. *Hilarem datorem diligit DEVS*: hinc si forsan naturali quodam mentis gravamine afflictus es, ne patiaris tristitiam hujusmodi sub Divino officio tibi dominari; utquid enim Dominus DEUS tuus hoc meretur? Sed excita temetipsum, & quantâ potes, mentis ac vocis hilaritate Sacram hymnodiam perfice, & duplicatum inde coronam reportabis. S. Bonaventura inquit: ille dulce canticum DEO modulatur, qui eundem etiam in tribulatione laudat. Pendebat JESUS in cruce sub ineffabilibus tormentis, extremaque derelictione, & nihilominùs Psalmos orabat Davidicos, unicum *DEO Gratias* tempore desolationis pretiosius est coràm DEO, quàm integrum *Te DEVM laudamus* durante consolatione dictum.

§. 5.

Quòd attentè recitari debeant horæ canonicæ.

SI quis horis canonicis adstrictus, easdem sinè omni attentione aut devotione, imò cum

cum voluntariis distractionibus recitet, talis utique obligationi suæ non satisfacit, sed graviter peccat. Est siquidem officium canonicum, & semper esse debet oratio; jam verò ad omnem orationem essentiale, sive necessarium requisitum est devotio, seu attentio: sequitur ergo, quòd psallere sinè omni attentione non sit oratio, sed inanis garritus, de quo etiam DEUS Isaiæ 29. conquestus est? *Populus hic labiîs me honorat: cor autem eorum longè est à me.*

Adverte hîc, triplicē esse attentionem, quæ ad horas canonicas concurrere potest: Primi generis, & optima est, quando orans ad sensum Psalmorum aliarumve precum aut lectionum attendit, suosque affectus eisdem conformat, itâ, ut cum Davide DEUM laudante Eundem & ipse laudet, cum orante oret, cum pœnitente pœniteat, &c. idem dicendum etiam de hymnis, orationibus, Antiphonis, &c.

Secundi generis attentio est, quando orans non attendit quidem ad sensum verborum, quæ cantat, aut recitat, sed vel revolvit animô necessitatem illam, pro qua orat, vel quidpiam de DEO, sive ex vita & passione Christi, aut de Beatissima VIRGINE, vel Sanctis, meditatur; idque non merè speculativè, sed cum Sanctis affectibus: simul tamen sollicitè curandô, ut omnia perfectè pronunciet, quæ in breviario præscripta sunt. Hæc atten-

attentio satis bona est, illis præprimis, qui aut linguam latinam, aut arcanos Psalmorum sensus non intelligunt.

Tertii demùm generis illa est, quando quis horas suas recitat, præmissa antecedenter intentione bona ac Sanctâ, DEUM, scilicèt per illas laudandi, & non quidem attendit ad sensum illorum, quæ pronunciat, neque aliud quid interim meditatur, sed simpliciter conatur, ut illa sacra verba ad honorem DEI cum reverentia perfectè ac integrè pronunciet, non tamen voluntariè divertendô cogitationes suas ad aliquid illicitum, sive quod ad præsens intentum esset impertinens, hæc attentio omnium quidem minima, sed tamen sufficiens est. Hinc si v. g. antè Tertiam cogites, te velle illam cantare aut psallere ad honorem DEI, illamque dein cum debita reverentia persolvas, satisfecisti tuo muneri. Quòd si insuper addas, velle te illam orare aut canere in honorem ac memoriam missionis Sancti Spiritûs, quæ circà Tertiam contigit: simulque petas, ut Spiritus Sanctus in tuum quoque cor venire dignetur, hoc adhuc melius est, & tunc Sacer ille hymnus: *nunc Sancte nobis Spiritus*, eò sapidiorem tibi devotionem subministrabit.

Nota hîc etiam, duplicem esse attentionem, quarum una est *Actualis*, quando quis scilicèt deliberatè cum Sancta intentione horam aliquam canonicam recitare incipit: altera

tera eſt *Virtualis*, quæ oritur ex *Actuali* quando nimirùm ille, qui ità deliberatè, ut dictum, horam aliquam incepit, poſteà ex humana infirmitate ſui ipſius oblitus, nihilominùs tamen in oratione pergit. Unde bonum quidem foret, & optandum, ut ſub horis canonicis perpetuam actualem attentionē continuare poſſemus; cùm autem in Sanctis quoque viris hæc gratia rara ſit, conandum ſaltem nobis eſt, & faciendum, quantum poſſumus. Tu aſſueſce, ne ullam horam canonicam ſinè actuali attentione incipias: quòd ſi deinde præter voluntatem tuam alias cogitationes tibi diſplicentes patiaris, exute, illas, nec quidquam repete, ſed perge, ità docet Spiritus S. Eccl. 7. v. 15. *non iteres verbum in oratione tua.*

Quando ad chorum vadis, ſepone nonnihil, & foris relinque cogitationes tuas de quotidianis negotiis. Refert Cardinalis Bona
182. Locô ſuprà citatô, quòd cùm aliquandò Prior cujuſdam Monaſterii immediatè antè januam chori adhuc aliqua negotia tractaſſet, & hiſce cogitationibus inhærens chorum ingrederetur, Beatus Hermannus Ordinis Ciſtercienſis diabolum viderit, qui Eundem Priorem tanquàm vitæ dux anteceſſerit. Tantū nocumenti affert, ſi quis ſinè Sanctis cogitationibus ad recitandas horas ſe conferat.

Innocentius XI. Pontifex maximus 50. dierum indulgentias illis conceſſit, qui antè

Miſ-

Missam vel communionem, item ante horas canonicas, nec non antè cursum Beatæ VIRGINIS MARIÆ per aliquam devotionem se præparaverint.

§. 6.

Quòd ad recitandas horas Canonicas aliqua discretio applicatio virium animi ac corporis requiratur.

QUod fieri debet, fiat benè. Si ad tot preces quotidiè obligatus es, ità illas perfice, ut taliter orasse æternùm te delectet. Sanctus, sed difficilis labor est, benè orare, siquidem præcipuæ hominis vires ac potentiæ ad hoc negotium requiruntur. Qui cum debita sollicitudine ac devotione horas suas exsolvit, is Sanctissimæ TRINITATIS debitũ exhibet cultum atque obsequium: is totam cœli curiam glorificat; Sanctam Matrem Ecclesiam suffulcit; defunctorum animas magnô solatiò replet; sibi ipsis suisque magnam gratiam obtinet; in beata æternitate coronam decoris promeretur; antè omnia autem Angelicos Spiritus, qui ad laudes Divinas semper præsentes assistunt, mirè lætificat. Quem in finem hanc visionem solatio plenam in medium adduco:

Cùm Sanctus Pater Bernardus ardenti affectu, animique devotione Choro nocturno ad tempus quoddam valdè prolixo una cùm

fra-

fratribus ſuis intereſſet, vidit ad latus cuju
que Religioſi Angelum ſtantem, & verb
Pſallentis accuratiſſimè in charta conſigna
tem; non omnes tamen eodem modô cha
cteres ſuos efformabant: illorum ſiquidem
Monachorum preces, qui Sancto zelo, m
gnaque cordis attentione ad ſenſum Pſalm
rum orabant, aureîs ſcribebant literis: i
lorum autem verba, qui minori quidem ze
quàm priores, ſed tamen cum pura devotio
pſallebant litteris argenteis: aliorum verò pr
ces atramentô notabant, quòd hi matutin
laudes ex bona pſallendi conſuetudine cum
prompta quidem voluntate, ſed cum exig
devotione recitarent, alii characteres ex aq
ſolùm formabant, quia nonnulli ex Religio
illis pigri, ſomnolenti, vel aliis cogitatio
bûs diſtenti ibidem aſſiſtebant: & quamqu
ore pſalmos depromerent, mente tamen
minùs, quàm laudes Divinas tractabant. Ta
dem vidit quoſdam Angelos mellifluus Pat
omninò nihil notantes eò quòd Monachi
li, quibus aſſiſtebant, DEI ac ſui penitùs
bliti, ac miſeranda cordis duritie laboran
ſomno profundo indulgerent: vel etſi no
dormirent, os tamen ad laudes Divinas ap
rire nolebant, imò etiam cogitationes no
vas, ac mala deſideria &c. animô non dub
tabant revolvere. Videns hæc Sanctus Be
nardus, uti ex profectu bonorum Diſcipulo

rum

rum mirè lætabatur, ità tepiditas ac periculum deficientium magno ipsum dolore affecit. Tu visionem hanc doctrinalem tibimet applica: scio & ego, quid documenti exinde hauriam.

§. 7.

Quòd in recitandis horis Canonicis non oporteat scrupulosum, aut nimis anxium esse.

QUando ob conscientias aliquorum nimìs laxas ac temerarias majori rigore loquuntur Authores de horis Canonicis persolvendis, reperire quosdam est, adeò anxios, (non audeo dicere scrupulosos) ut tantùm nõ despetent. homines isti exotici semetipsos quandoque ità torquent in recitando suo breviario, ut hæc ipsorum miseria quemvis ad commiserationem movere posset. Dum enim horam aliquam cum optima intentione, omnique possibili devotione inchoarunt, sed deinde advertunt, se in uno alterove versiculo errasse, distractos fuisse, unum aut duo verba non perfectè pronunciasse, vel etiam Versiculum aliquem omisisse, &c. ut humana fragilitas non rarò secumfert, mox totum perditum esse existimant, & statim se resolvunt: hæc hora, hic Psalmus non valeat; recitabo aliter itaque secunda vice orant, sed iterùm hallucinantur. Hoc ipsum displicet, & tertiâ quoque vice

repetunt, sed nec obulô melius orant, ac p
ùs, sicque ad sudorem usque laborant, re
tendo ac orando, nec tamen tranquilli fiu
Hi tales sui ipsorum tortores nisi à viris
ctis se maunduci sinant, animi æquè ac cor
ris damna incurrunt. Siquidem ob perti
ciam sui proprii judicii, ac pusillanimita
DEUM offendunt, vires nobilissimas ani
suæ debilitant, tempusque inutiliter ac con
obedientiam consumunt.

Nolim hîc vituperare discretam illa
sollicitudinem, qua Religiosi timoratæ con
entiæ accuratè attendunt, ne vel minimu
versiculum omittant. Sed illam duntaxa
discretam anxietatem carpo, quâ nonn
scrupulosi laborant, dum sibi imaginan
posse se, ac debere horas suas Canonicas
que omni defectu aut distractione, cum
constanti attentione, zelo, ac devotion
citare, ut fortè fecerunt Sancti Patres B
nedictus, Bernardus, Franciscus, aliique
DEI magnis privilegiîs insigniti. nequaq
mi scrupulose; ne tantam te habere gra
existimes, sed longè minorem; huic ergo
perare, & spem tuam Divinæ bonitati c
mitte. Quemadmodùm enim in aliis qui
vis rebus, ita & in orando unus præ altero
mine majori gratiâ gaudet.

Nolim tamen etiam hôc locô approb
laxitatem quorundam verè temerariam,

medi-

medios & integros Psalmos, imò dimidias horas absque omni scrupulo intermittunt, seu, ut ajunt, *Romam mittunt*: hi nimiùm declinant ad alterum extremum. Tu cautus si fueris, mediô tutissimus ibis. quòd si adhuc scrupulorum molestias pateris, indeque liberari cupis, ita rem tuam (meô quidem consiliô) institue: Priusquàm incipias horam aliquam, hanc facito intentionem: volo nunc ad gloriam DEI, & ad satisfaciendum obligationi meæ horam istam recitare, ad impetrandum hoc vel illud à DEO beneficium. Si jam per decursum inciderit mihi quidquam mali, aut quod esset contra scopum, velim id amodò esse irritum. Dein perge reverenter orare, & quamvis postea impertinentissimæ cogitationes tibi inciderint, quamvis etiam erraveris, unum alterúmve verbum omiseris, aut ex ruditate, vel defectu linguæ non benè pronuntiaveris &c. caveas tamen omni modô ne cogites intrà te, hic Psalmus, hic versiculus &c. non valeat, sed perge, ac si errorem nullum admisisses. Sic certus esto, orationem tuam DEO acceptam fore. Non enim talem à nobis exigit orationem, quæ omni defectu careat, (nostræ siquidem infirmitati talis vix foret possibilis) sed discretam solummodo applicationem industriam, bonamque voluntatam à nobis requirit. Ne repetas quidquam; subnexa enim oratio *Sacrosancta* vim habet abolendi hujusmo

di involuntarias imperfectiones. Quòd si ve-rò ob necessarias occupationes unum vel al-rum Psalmum cum reliquis non dixisses, b facies, si posteà suppleveris. Si hoc tibi c silium meum non arridet, aliter jam te juv non possum. Vale! si tamen valere potes, quietus vivere cum hisce inanibus scrupul & non necessariis repetitionibus.

§. 8.

Officium Canonicum est efficax & necessaria oratio.

TOtius Sanctæ Matris Ecclesiæ, totius I triæ & cujusvis Congregationis seu M nasterii permultùm interest, ut horæ Cano cæ à personis ad id Officium obligatis solem ac devotè persolvantur. Multas enim m gnásque pœnas ac mala avertere, & è cont rio pacem, fertilitatem, tranquillitatem & à DEO impetrare possunt. Quòd si verò his negligentes sint personæ Religiosæ ac E clesiasticæ, sæpenumerò tota Patria aut M nasteriū illorū causâ punitur; talésque frig Oratores gravissimè olim ante tribunal Ch accusabuntur, atque plectentur, utpotè qui re ditus ac bona fundationum gratis consump rint, dum obligationi suæ omnium præcip satisfacere neglexerunt. Quamprimùm pig tia ac negligentia ope diaboli choro inve

fue-

fuerit, mox agri ac fructus Benedictione Divina carebunt, totaque Eccelsiæ sive Monasterii felicitas paulatim deficiet. Quod exemplis demonstrari posset.

Sedulò conatur dæmonum invidia, fulcrum hoc Sanctæ Ecclesiæ subruere, & fervidam horum recitationem impedire. Hinc, quamvis Sancti Angeli Divino Officio præsentes assistant, nihilominùs & maligni spiritus horis psallentium se immiscent. Scriptum enim est Job. cap. 1. *quodam autem die, cùm venissent filii DEI, ut assisterent coràm Domino, adfuit inter eos etiam Satan.* Ad quod ulteriùs confirmandum sequentem fide dignissimam adduco historiam ex Vitis & Doctrinis Patrum, *Lib. Sententiarum & Apophtegmatum PP.* §. 39. Venit nocte quadam Diabolus formam Monachi indutus ad cellam S. Macharii, cujus ostium cum pulsasset, ait: Surge, Abba Machari! eamus ad chorum: jam enim fratres ad laudes nocturnas conveniunt. Cognovit mox Divino lumine collustratus vir Sanctus, fictum hunc Monachum esse cacodæmonem. Eum igitur intuitus, ait: ô mendax & veritatis inimice spiritus! quid tibi cum Oratione? quid ad te Congregatio Sanctorum? respondit Sathanas: an nescis ergo, quòd nunquàm Fratres ad Orationem conveniant, quin & nos quoque illic præsentes simus? veni, & vide, quid ibi habeamus negotii. Cui Beatus Macharius: impe-

peret tibi Dominus, immunde Spiritus! sim-
que DEUM rogavit, ut sibi dignaretur ost-
dere, si vera essent, quæ dæmon jactavera
Cumque venisset ad locum, ubi fratres ad D
vinum Officium se congregaverant, rursùs D
UM precatus est, sibi ut veritatem revelar
Et ecce! vidit, pueros quosdam æthiopes p
totam Ecclesiam ultrò citroque currentes,
modò ad hunc, modò illum Monachum co
volantes. Hi parvuli varia cum Religiosis i
lis dum psallerent, exercebant ludibria. Q
busdam siquidem duobûs digitîs oculos co
primebant: & isti mox somnô se obrui pa
sunt. Aliis verò digitos suos in os immitt
bant, ità, ut oscitare cogerentur, (in q
casu bonum est, devotè efformare signum Cr
cis super os) cùm Monachi ad finem uni
Psalmi in terram ad orandum procumberen
mox iterùm nequissimi illi puerulì ab uno a
alterum cursitabant. Ante quosdam se in mu
lieres transfigurabant; antè alios ludicra æd
ficia formabant, & nescio quid in medium
comportabant. Denique apud alios alias nu
gas pertractabant. Et quidquid dæmones e
teriùs tractare videbantur, id monachis ill
orantibus in mentem ac phantasiam veni
Quidam è Religiosis illis tanto cum fervo
animique attentione psallebant, ut parvulo
illos vix accedentes ad se, mox fulguris in
star dejecerint, atque in fugam egerint, ita
ut non

ut non modò nō ampliùs appropinquare, ſed ne quidem tranſire penès illos præſumerent. Aliorum verò etiam colla inſidebant ſuasque fabulas pertractabant. Videns hæc Sanctus Macharius, ex intimo corde duxit ſuſpiria, multiſque lachrymîs DEUM precatus eſt, ut hoſtes illos malignos à fratribus repelleret. Ad veritatem tamen clariùs indagandam, finitâ pſalmodiâ quemlibet è ſuis Monachis ſigillatim interrogavit, quibûsnam cogitationibûs durante chorô occupatus fuerit? & cognovit, unumquemque illas nugas animô revolviſſe, quas dæmones exteriùs ipſis obiicere videbantur. Sed quonam in ſtatu nos verſamur, amice lector? num & nos fortè ſub Pſalmodia liberum dæmonibus aditum præbemus?

Unum adhuc juvat adducere. Refert Cardinalis Bona locô cit. Sæpè vidiſſe Beatum Hermannum dæmones in choro huc illuc diſcurrentes. Cumque aliquando ad Matutinū inhoâſſet Monachi Pſalm: *Domine quid multiplicati ſunt,* &c. tantô numerô multiplicarunt ſe dæmones, tamque importunè circumvagati ſunt, ut Religioſi illi turbati, quid agerent, penitùs neſcirent. Poſtquàm autem pſalmum hunc brevem magno cum labore ac difficultate finiêrunt, ceſſêre tandem immundi ſpiritus, & Monachi tranquillô animô Matutinas laudes proſecuti ſunt. Sic ergo & in Eccleſia

pugnandum nobis est, imò magis, quàm extra illam constitutis: nunquàm enim insolentiùs infestat hominem cacodæmon, quàm dum ex toto corde ad DEUM se vult convertere.

§. 9.

Externa quòque reverentia ad horas Canonicas requiritur.

NOn sola sufficit interna devotio ad decentem horarum persolutionem, (quamquàm necessaria sit) sed opus est insuper externâ reverentiâ ac modesta corporis compositione. Si cum aliis in choro quidem consisteres, ac psalleres, sed interim notabili tempore alteri cuidam amicè colloqui, corridere, aut jocari velles, ex mente Theologorum, non satisfecisses obligationi tuæ, sed tenereris, horam illam ita neglectim persolutam repetere. Mirum sanè non esset, si JESUS, nunc quoque, ut olim, flagellum faceret, cum eoque tales indevotos oratores. (veriùs dixissem illusores) ex Ecclesia eiiceret.

An verò probari mereatur, si homo sanus ac robustus horas suas sedendo, vel omninò in lecto jacendo persolvat, te ipsum appello. Ad rem facit, quod narrat Sanctus Petrus Damiani; Monachum quendam Cluniacensem, virum cæteroquin probum, bonæque conversationis, cùm vespere quodam fatigatus ex itinere, in

lectulo

ctulo suo membra defessa composuisset, in eoque situ horas suas Canonicas, quæ adhuc sibi restabant, persolvisset, sequenti die obvium sibi habuisse peregrinum aliquem crispatis cornibûs, palmamque manu tenentem, haud aliter, ac si redux ab Hierosolymis veniret. Cumque unus alterum præteriret, dixisse peregrinum: completorium in lecto, nec salus est, nec profectus. Obstupuit ad hæc verba Monachus: at ubi retrorsùm oculos convertit, peregrinus ille, (veriùs Angelus, ut conjectare licet) jam evanuerat.

Hortantur nos Sancti Patres, & præcipuè Sanctus Benedictus cap. 50. Regulæ, ut cùm horas Canonicas privatim exsolvimus, *cum tremore Divino flectamus genua*, vel etiam cum reverentia *in conspectu Divinitatis stemus*. Cap. 19. illi, qui in stando, genuflectendo, inclinando, &c. cæremoniis Ecclesiæ se conformant, dum privatim orant, admodùm laudabiliter, ac meritoriè operantur.

Refert Sanctus Bonaventura de Sancto Francisco, quòd licèt diversis affectus esset infirmitatibûs, nunqàm tamen in Ecclesia sub horis Canonicis ad sedile aut parietem se acclinaverit, sed cum mira reverentia, Sanctàque lætitiâ erectus steterit. In itinere autem constitutus, cùm tempus adesset, unam alterámve horam dicendi, nec æstu solis,

nec

nec pluviâ aut frigore, nec aliâ tempestate impediri se passus est, quin mox in via sisteret, suasque horas cum devotione persolveret. Dignum notatu est hoc exemplum, illis præsertim delicatulis, qui adeò indecenter adhærent sedilibus Ecclesiæ, quasi non apud Divinum Officium, sed domi in lecto suo versarentur.

Si causam te habere existimas, ut horas tuas ambulando persolvas, (quod nonnunquàm sine irreverentia fieri potest) mentem piis cogitationibus occupatam teneto: & imaginare DEUM hisce verbis te alloqui: Genesis 17. *Ego DEVS Omnipotens: ambula coràm me, & esto perfectus*, perfectámque mihi oratioem offer. Horas suas ex obligatione debitas recitare, dum quis se induit, exuit, manus faciémque lavat, manducat, aliis sua obsequia præstat, aut labore quopiam occupatur, prorsùs irrationabile est, præterquàm, si necessitas id exigat, aut illud, quod tunc de horis recitas, non sit in notabili quantitate. Aliud est de Orationibus spontaneis ac peculiaribus, quæ in talibus occasionibus optimè ac fructuosè persolvi possunt.

§. 10.

Accuratè servandæ sunt cæremoniæ sub horis Canonicis.

PRæscriptæ inclinationes, genuflexiones, aliæque cæremoniæ sub Sacra Psalmodia,

solli-

sollicitè observari debent. Has qui transgrediuntur, aut neglectim tantùm persolvunt, præsentibus ibidem Angelis fastidium creant, Divinum Officium inhonorant, & grave sibimet ipsis purgatorium conquirunt. Quod ultimum ut eò certius fiat, testem adduco suprà dictum Sanctum Cardinalem Petrum Damiani; refert ille de Religioso quodam, qui solitam inclinationem ad *Gloria Patri* communiter intermittere, aut certè non nisi obiter tantùm observare consveverat; quòd propter hanc negligentiam sequenti pœnâ post obitùm suum mulctatus fuerit: columnæ cuidam altæ, sed exiguæ latitudinis, è mari surgenti insistere coactus fuit, in eaque die ac nocte ducentis vicibûs profundissimè se inclinare, idque toties ac tamdiu, quoadusque omnes olim neglectas, aut obiter tantùm factas inclinationes supplêsset. Idem personæ cuidam alteri Religiosæ, cui apparuit, testatus est, se in hisce pœnalibus inclinationibus tantùm horrorem ac cruciatum pati, ac si toties capite deorsùm versô in furentes maris fluctus præceps ageretur. Instantissimis dein precibûs institit, ut sibi per Sanctam Orationem, &c. succurreretur.

Omninò cum profundissima reverentia adoranda est Sanctissima TRINITAS, sed & cum externa demisissima inclinatione à nobis vilissimis terræ vermiculis colenda: siquidem

dem tota cœlestium civium hirarchia idipsum præstat. Hactenùs benevolô animô percepisti, dum ad confirmationem dictorum historias fide dignas adduxi. Unde hôc locô prætenire non possum exemplum aliquòd, uti suave, ad ita præsens intentum peraccommodum, referre, quod fusiùs legere est in libro *de Viris illust: Ord: Cisterc.* Ubi illa tantùm excerpsi, quæ ad rem præsentem faciunt: Religiosus quidam prædicti Ordinis longo tempore sub gravi cruce ac persecutione ingemuit. Hic cùm aliquando tempore Matutini cum confratribus suis in choro consisteret, suasque animô revolveret ærumnas, exin tantas cordis angustias persensit, ut neque orare, neque cum aliis in choro perseverare posset. Itaque secedens paulisper, & ante altare quoddam Ecclesiæ genuflexus ibidem coram DEO ac Deiparâ cor suum multis cum lachrymis effudit. Et adeò quidem filialis hæc confidentia MATREM Misericordiæ movit, ut statim videre sibi visus sit Religiosus ille Virginem decoram à latere dextro altaris egredientem, & ad se approximantem. Illam verò sequebatur cælestis aliquis juvenis. Inter hæc psallebant, sive cantabant in choro Versiculum *Gloria Patri*, cum consueta inclinatione: tunc virgo illa fixo gradu constitit, miráque reverentiâ caput inclinavit, donec chorus versiculum illum absolvit: ubi rursùm se erigens progressa est ad Religio-

sum

sum illum afflictum, quem hisce affata est: cessent jam lachrymæ tuæ, ô Vir DEI, & abscedat amaritudo tristitiæ, quæ adeò hactenùs cor tuum afflixit: reddet quippe DEUS mercedem tibi pro laboribus tuis. scias itaque, quòd ego intuitu devotionis tuæ atque fiduciæ, tibi quidem æternam gloriam; persecutori autem tuo veniam à Domino impetravi. Religiosus ille hâc visione nil perterritus, cum magna confidentia interrogat: precor te Domina, edissere, quod Nomen tibi, quia animam servi tui verbis hisce suavissimis alloqui dignaris? & quis iste, qui sequitur te, adolescens? ad hæc ipsa: Ego sum MARIA, MATER Filii DEI: iste autem est Joannes Evangelista, in cujus me Virgineam curam Filius meus in Cruce commendavit. institit ampliùs Religiosus: Quòd si tu illa es: per quam salus humano Generi facta est quamque creaturæ omnes venerari debent, atque laudare, quæ causa, quòd paulò priùs tanta cum reverentia caput tuum inclinaveris, tanquàm si unus esses Beatorum Spirituum? reposuit piissima VIRGO: noveris, quia quoties mortales in terra cum tremore ac Reverentia honorẽ Sanctissimæ TRINITATI exhibent, toties omnes virtutes cœlorum commoveantur, atque ad laudem Creatoris sui excitentur. his dictis Regina cæli disparuit, nec modò servum suum abundanti perfusum solatiò, sed

&

& ipſum locum, in quo ſteterat, ſuaviſſimô, ac planè cæleſti odore fragrantē reliquit, quem non modò Religioſi tunc in choro præſentes cum ſumma cordium oblectatione hauſerunt, ſed ſequenti adhuc die Prælatus Cœnobii cum aliis de Conventu non ſinè ineffabili ſolatio perſenſerunt.

An non hæc hiſtoria incitamentum tibi præbeat, ut non modò ſolitas ad *Gloria Patri* inclinationes, ſed & alias omnes Divini Officii cæremonias ſolerti induſtriâ verôque internô Spiritu obſervare proponas?

§. II.

Alia neceſſariò requiſita ad hoc, ut horæ Canonicæ cymbalo benè ſonanti comparari queant.

TRia præcipuè ad hoc requiruntur: Primò ut hi, qui pſallunt, cum DEO concordes ſint per bonam conſcientiam, inter ſe autem unanimes per charitatem non fictam; deniquè cum proximo per Sanctum vitæ perfectioris exemplum. Quippe ſi aut peccatis gravibûs infecti eſſent, aut mutuas inter ſeſe æmulationes, odia, ac diſcordias foverent, vel aliô quocunquè modô vitā ducerent ſcandaloſā, omnis ipſorum cantus, oratio, muſica quamquàm ad omnes artis regulas concinnata, abominatio foret in auribus Divinis.

Re-

Refert Boverius ad annum Christi 1547. Virum quendam Sanctum in Ecclesiam aliquam venisse, sub ipsum initium Divinæ Psalmodiæ. Ibi cantabant, psallebant, atque orabant. Sed ecce tibi! non alium auribûs suîs sonum hausit, ac si totidem canes ulularent. Attonitus hôc portentô Vir Sanctus, conversus ad DEUM ingemuit: ah! Domine mihi, quis hîc auribus meis sonus illabitur? Respondit DEUS: mirari desine: hi etenim homines verba quidem Sancta pronuntiant, sed quia vitã malam ducunt, & quasi eis hoc nõ sufficeret, insuper alios piè vivere volentes persequuntur, õnis ipsorũ cantus haud aliter in auribus meis sonat, ac ululatus canum, & grunnitus porcorum, omniaque ipsorum verba blasphemiarum locô mihi sunt. Profectò non laudabant hi Dominum in cymbalis benè sonantibus. Avertat à nobis benignissimus DEUS, ne tam discordem symphoniam antè thronum Divinæ Majestatis suæ intonemus.

Secundò oportet, ut voces etiam naturales psallentium ad invicem concordent; v.g. ne unus cantet, vel oret altiùs, alter profundiùs, unus festinè, alter lentè psallat, &c. ubi persæpè magnâ discretione, imò & mortificatione opus est, ut quis cum patientia aliis cedat, seque accommodet. Cæsarius Heisterbacensis Lib. 5. cap. 5. scribit, contigisse aliquando in Monasterio quodam sui Ordinis,

quòd

quòd cùm Cantor in Matutino Invitatorium una cum Psalmo: *Venite exultemus* &c. voce nonnihil demissiorî ac mediocri inchoâsset, Seniores ex Religiosis mox eundem æquali voce prosecuti sint. id verò Monachum quendam juniorem adeò ægrè habuisse, ut quinque fermè gradibûs altiùs cecinerit. cùm verò Seniores temeritati ejus obnitentes in cæpto tono pergerent, ille pertinaciter restitit, & in eadem, quâ cæperat, altitudine vocis perduravit, inque suam partem alterum chorum pertraxit. (non erat hoc utique cymbalum benè sonans?) cesserunt denique seniores ob scandalum, ac fœdam dissonantiam: Sed vidit mox Beatus Hermannus sub id temporis Prior, diabolum cum gaudio è latebris prosilientem, atque illa chori parte magna gratulatione ac jubilô gestientem, quòd tandem vocibûs suîs alteri choro prævaluerint. Nollem ego gratulationem hujusmodi. melius certè est in tali casu, & suauissima coram DEO musica, si quis cedat, aliosque patienter sufferat.

Tertiò, ut hoc cymbalum honoris ac jubilationis ex omni parte perfectum sit, sollicitus quis debet esse ac providus, ne sub Sacra hymnodia errores aut confusiones contingant, unde oportet, ut juniores Religiosi omnia ad Divinum Officium spectantia solerter addiscant, & antè chorum prævideant ac exquirant. &c. vult Sanctus Benedictus, ad incipientes

entes Religiosos *omninò curiosè intendi, si sollici-ti sint ad opus DEI*, seu ad Divinum Officium. Sunt tamen nonnulli Religiosi hac in parte satis incurii, similes denticulo inordinatè di-sposito in rota horologii. Hi tales, dum or-do ad ipsos devolvitur, ut aliquid intonent, cā-tent, aut psallant, jam sibi præsentes non sunt, ità, ut totus chorus non sinè molestia ipsos exspectare cogatur; quæ certè consuetudo valdè indecens Religioso, & vituperiô pænâ-que digna est. Quòd si fortè Religiosus ex hu-mana infirmitate errorem publicum in Divi-no Officio committat, seque propterea de mo-re humiliet, defectus iste non adeò crassus aut culpabilis est. Vidit Beatus Hermannus, quòd cùm Religiosi errore quodam commisso ita se humiliâssent, diabolus quasi turbine a-ctus ab ipsis aufugerit: nequit enim superbissi-mus Spiritus ejusmodi humiliationes sufferre. Bona Locô cit. quod si observaverimus, ma-gnum inde fructum hauriemus.

§. 12.

Quòd etiam Officium, seu cursus Bea-tissimæ Virg. aliæque preces Ecclesi-asticæ non sint negligendæ.

SUnt ex Religiosis ac Clericis nonnulli, debitam quidem adhibentes sollicitudinem, ut horas suas Canonicas ritè persolvant, mo-

dicùm tamen, aut nihil curant, sinè omni etiam causa intermittere cursum Beatissimæ VIRGINIS, Officium defunctorum, Psalmos Pœnitentiales ac graduales, &c. eò quòd hujusmodi preces non obligent sub mortali. Unde ingratum ipsis est Officium de Feria, & longissima ipsis videtur illa mora temporis, quà unà cum aliis in choro has preces recitant: estque ipsis perinde, sive bonas interea sive vanas mente cogitationes revolvant. Nolim quidem his obligationem aut periculum majus proponere, ac est in se; dico tamen, & præmoneo, ex hujusmodi crassa negligentia ingens damnum atque periculum oriri posse. Talem si quis interrogaret, quare cursum Marianum cum aliis orare nolit, cùm tamen tempus & occasio ipsi suppetat? cur neque gustum, neque devotionem sentiat, imò vix non exhorrescat, dum Officium de Feria, aut Defunctorum, vel Psalmi Pœnitentiales aut Graduales dicendi sunt? aut quarè cum tam exigua attentione illa persolvat? Respondebit, se non teneri, non esse obligationem sub mortali, quòd si autem talis aliquando in periculum vitæ, magnos dolores, tribulationes, necessitates & angustias, imò in terribilem mortis agonem inciderit, ibique Matrem Misericordiæ, Deiparam in auxilium vocaverit, an non fortassis & ipsa tunc retorquebit, non esse se obligatam ad ferendum ipsi auxilium.

Aver-

Avertat DEUS, ne in extrema necessitate mea tam acerbam à Matre Misericordissima repulsam habeã. Amodò igitur, ô MARIA, admirabilis Mater Redemptoris mei, agnosco me Tibi obligatum, ut ex totis viribus laudem ac amem te, tibique fideliter serviam. Specialiter autem propono, cursum tuum, aliasque à Sancta Ecclesia ordinatas preces, quamquàm sub nullo mortali obligantes studiosè ac devotissimè ex filiali ergà te affectu persolvere, ut & tu vicissim mihi in necessitatibus meis, & in illo præsertim extremo articulo, materno affectu succurras.

Novâ prætereà sollicitudine ac metu afficior, quando notam illam visionem S. Edmundi recogito; hic Sanctus laudabili more, præter quotidianum pensum Canonicum, etiam cursum Beatæ VIRGINIS, Officium defunctorum, & pulchram illam orationem *O Intemerata*, omni die recitare consueverat. Cùm autem die quodam ob labores scholasticos prædictæ orationis oblitus fuisset, sequenti nocte apparuit ipsi Sanctus Apostolus & Evangelista Joannes, baculum manu gestans, vultuque minacî Edmundum intuitus, manum suam ut porrigeret jussit: elevavit dein baculum, quasi validum ictum impacturus. Sed mox positâ irâ, ictuque suspenso, verbîs illum paternis hortatus est, ne consuetam illam, sibique tam acceptam orationem unquàm ampliùs intermitteret. O quòd

Quòd si amabilissimus alias Joannes hu[illegible] pium, imò Sanctum adolescentem tanta ac[illegible] bitate corripere minatus est, ideó tantùm qu[illegible] orationem aliquam spontaneã, & nullô mo[illegible] obligantem ex fervore studiorum recitare [illegible] erit oblitus, meritò & nobis timendum e[illegible] DEUM, Beatissimam VIRGINEM, ac B[illegible] atos Cœlites non impunè laturos, si preces[illegible] Ecclesia ordinatas, esto, non obligantes [illegible] mortali, ex mera negligentia aut penitùs [illegible] mittamus, aut cum voluntariis distractioni[illegible] bus persolvamus.

§. 13.

Quænam requiratur Intentio ad Hora[s] Canonicas ritè persolvendas?

NOn benè ageret Religiosus aut cleric[us] quispiam, si ità suis suorumque commodi[s] intentus esset, ut horas Canonicas semper a[ut] pro se solo, aut pro consanguineis & amicis aliisque privatis necessitatibus applicaret. O[p]portet nonnunquam, (imò potiori ex parte altiorem finem respicere, & horas Canonica[s] etiam pro salute & incolumitate Ecclesiæ, pr[o] concordia Christianorum Principum, pro e[x]tirpatione Hæresum, pro Patria, pro Commu[ni]nitate aut Congregatione, in qua quis degi[t] aliisque communibûs necessitatibus offerre. I[ta] docet nos, atque hortatur S. Paulus 1. Tim. 2. v. 1. his verbis: *Obsecro igitur, primùm omni[um]*

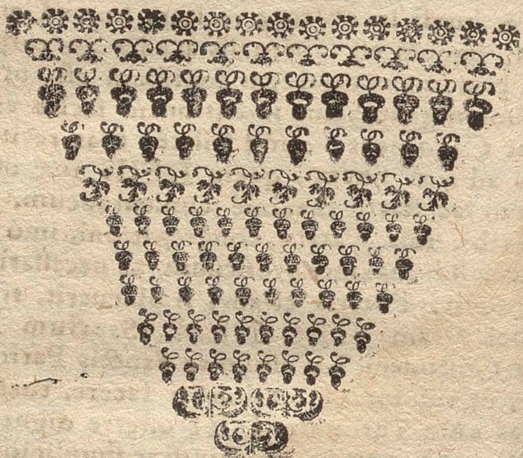
um fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus, pro Regibus, & omnibus, qui in sublimitate sunt, ut quietam & tranquillam vitam agamus, in omni pietate & castitate. Hoc enim bonum est, & acceptum coram Salvatore Nostro DEO, qui omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Hucusque Sanctus Apostolus.

Nullam facere intentionē, sed simpliciter tantùm & quasi in obscuro recitare horas Canonicas, signum est spiritualis acediæ aut torporis. Hinc meum quidem consilium est, ut ad minimum generalem intentionem facias ante horas Canonicas, quòd scilicèt illas recitare velis ad eum finem, quem DEUS tuæ obligationi ac statui maximè consentaneum, nec non tibi, tuis, Patriæ, congregationi, imò toti Ecclesiæ maximè proficuum ac necessarium esse novit. Poteris etiam, si placuerit, rogare Dei-Param VIRGINEM, Sanctum Angelū Custodem, aut alium ex Sanctis Patronis tuis, ut tui locô intentionem facere, tuasque horas ante Thronum DEI offerre dignetur.

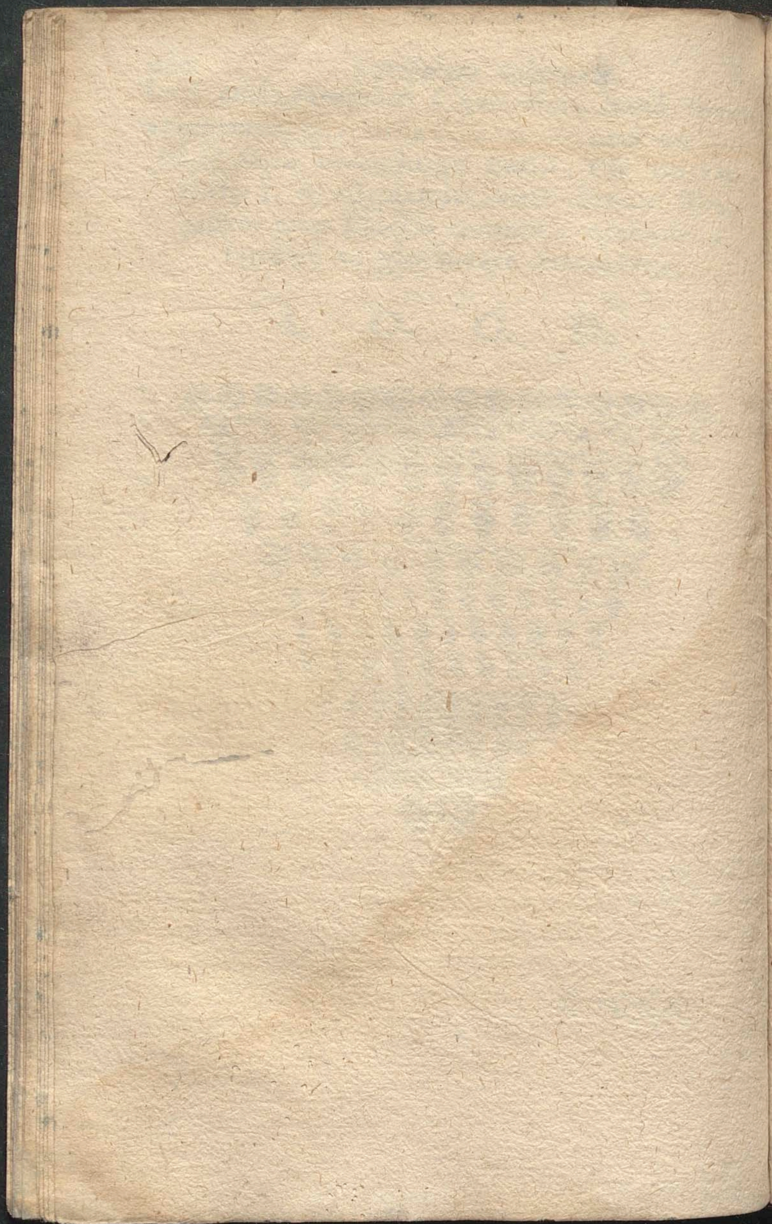
Olim in bonum incipientium ac simpliciorum præsertim Religiosorum in lucem edidi varia exempla bonarum intentionum pro vivis ac defunctis, & præcipuè pro communibus necessitatibus, ad quas pro interim Lectorem Benevolum remitto; animitùs optans, ut persolutio officij nostri Canonici à DEO totaque cœ-

lesti curia tanquam Cymbalum benè sonans accepretur, quatenùs sic *cantemus canticum Domini in terra aliena* hujus exilii, Psalmo 136. versu 5. ut aliquando Sanctissimam Triadem cum Electis omnibus æternùm laudare ac glorificare mereamur.

I. O. G. D.

Sacer-

SACERDOS
BENEDICTINVS
Sacræ Regulæ, & vitæ Christi
Conformis.

SAnctissimus Legislator noster BENEDICTUS in Regulâ Divino Spiritu â se scriptâ, Caput 62. Ejusdem S. Regulæ inscribit *De Sacerdotibus Monasterij*, in quo magistraliter docet omnes conditiones promoti ad dignitatem Sacerdotalem in suo Ordine, planè per omnia conformes Sanctissimis Exemplis & Doctrinis Summi Sacerdotis Christi JESU, quas vt bene perpendant & observent Sacerdotes Benedictini, easdem pauculis quæstiunculis considerationi subjicio.

Textus S. Regulæ sic sonat:

Si quis Abbas sibi Presbyterum, vel Diaconum ordinare petierit, de suis eligat, qui dignus sit Sacerdotio fungi. Ordinatus autem, caveat elationem aut superbiam. Nec quicquam præsumat, nisi quod ei ab Abbate præcipitur,, sciens se multò magis disciplinæ Regulari subditum. Nec occasione Sacerdotij obliviscatur Regulæ obedientiam & disciplinam, sed magis ac magis in Domino proficiat.

Locum verò illum semper attendat, quo ingressus est Monasterium præter Officium Altaris, et si fortè electio Congregationis & voluntas Abbatis pro vitæ merito eum promovere voluerit. Qui tamen Regulam à Decanis, vel Præpositis constitutam sibi servandam sciat: quod si aliter præsumpserit, non vt Sacerdos, sed vt rebellis judicetur. Et sæpè admonitus si non correxerit, etiam Episcopus adhibeatur in testimonium. Quod si nec sic emendaverit, clarescentibus culpis, projiciatur de Monasterio: si tamen talis fuerit ejus contumacia, ut subdi aut obedire Regulæ nolit.

Q. 1. Cur dicatur; ut Abbas de suis eligat?

℟. Juberi Abbatem de suis eligere, vt potè quorum vitam & mores tanquam Pastor ovium suarum, qui singulas vocat nominatim, magis perspectam habere censetur, quàm extraneorum. Valdè autem notanda est particula *Eligat*, quâ innuitur *Primò* subditos non debere se ipsis affectare tam sublimem promotionem, multò minùs importunis modis & vijs se ingerere, aut tristari de negatâ, vel dilatâ ejusmodi promotione. *Secundò*, Abbati incumbere, ut suorum vitam & mores intimè scrutetur, & sic demùm ad electionem pro tanto Ministerio procedat &c. *Tertiò*, etiam in illis Monasterijs, ubi omnes post legitimam ætatem ad Sacerdotium promoveri solent,

præfa-

præfatam vitæ & morum considerationem non esse omittendam, quia ejusmodi consvetudinis vel statuti finis non est, ut omnes promiscuè nullo habito delectu & respectu ad vitam &c. etiam indigni promoveantur, sed eò principaliter tendit, ut in talibus Monasterijs tam Abbas quàm subditi in id majore studio incumbant, ut quivis post legitimam ætatem dignus inveniatur, qui ad Sacerdotium promoveatur. Consvetudo igitur & statutum hujusmodi majorem tam Abbati, quàm subditis imponit obligationem, ut qvivis pro suo posse totis viribus allaboret, ea devitare, quæ ejusmodi promotioni impedimento esse, & ea agere, quæ coram DEO eâ dignum efficere possunt.

Videndum nunc, quem modum in promovendis ad Sacerdotium tenuit Summus Pontifex noster Christus, quasvè doctrinas hâc de re nobis reliquerit. Toto triennio antequam primos novæ legis Sacerdotes ordinaret, eos summâ curâ & sollicitudine instruxit, & varijs modis eorundem aptitudinem probavit, uti palam est omnibus SS. Evangelia legentibus: immediatè verò ante institutionem hujus Sacramenti & Eorum Consecrationem, expressis verbis protestatus est dicens: *Ego scio, quos elegerim*, Joan. 13. quibus certè aliud indicare noluit, quàm delectu opus esse in promovendis ad tantam dignitatem. De non affectandâ, nec se intrudendo ad hanc dignitatem, præ-

clarissimus extat Textus ad Hebr. 5. v. 4. *Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à DEO tanquam Aaron.* Sic & Christus non semet ipsum clarificavit, ut Pontifex fieret, sed qui locutus est ad Eum: *Filius meus es tu, ego hodie genui te;* quemadmodùm & in alio loco dicit: *Tu es Sacerdos in æternum secundùm Ordinem Melchisedech;* perpende singula hujus Textûs verba, mi Religiose, & vide, an tu sis melior Christo?

Q. 2. Quisnam dignus censeri debeat fungi Sacerdotio?

℟. Absque speciali revelatione non posse haberi certitudinem evidentem, aut infallibilem de cujusquam dignitate ad recipiendum Sacerdotium: loquendô itaque, de morali ejusmodi certitudine, præscindendo ab ijs, quæ Spiritum non concernunt (nam hîc solùm de Spirituali dispositione sermo est) ille conformiter ad mentem Sanctissimi Legislatoris nostri dignus esse videtur, ut ad Sacerdotium promoveatur, qui sequentibus conditionibus instructus esse dignoscitur.

Prima Conditio est, *ut DEUM verè quærat.* Ille DEVM verè quærit, cujus tota cordis intentio fertur in DEVM, & ad Ejus SS. voluntatem & legem in omnibus adimplendam, abnegatâ & devictâ omni propria voluntate, quæ huic contrariatur. Quod intelligendum est de adimpletione Divinæ Voluntatis non solùm in rebus magnis & gravibus

bus, ſed etiam in rebus parvis, quin & minimis. Æternæ Veritatis effatum eſt Luc. 16. *Qui fidelis eſt in minimo, & in majori fidelis eſt, & qui in modico iniquus eſt, & in majori iniquus eſt.* Ex quo legitimè infertur, eum qui fidelis eſt in adimplenda voluntate Divina in minimis, etiam ad majora Eidem Divinæ voluntati conformiter petractanda aptum fore: e contra verò illum, qui in modico iniquus eſt, indignum fore, qui ad majora admittatur, ne etiam hæc iniquitate ſuâ contaminet. Inter hæc autem *majora* ſine dubio jure merito computatur Sacerdotium, quo proinde ille dignus erit, qui priùs in minimo ſe fidelem probaverit. Talis certè fuit Summus Pontifex noſter Chriſtus JESUS, qui de ſe ipſo Matth. 5. ait: *Nolite putare, quoniam veni ſolvere legem aut Prophetas: non veni Solvere ſed adimplere. Amen quippe dico vobis, donec tranſeat Cœlum & Terra, jota unum, aut unus apex non præteribit â lege, donec omnia fiant.* Quibus verbis ad Diſcipulos ſuos directis, Nos quoque erudivit, quid Eos agere oporteat, ut ad magna, quæ in Eisdem operaturus erat, ſe adaptent.

Ad hanc conditionem ſpectat verè pura & ſincera intentio ex parte promovendi ad Sacerdotium. Qui per hanc ſummam dignitatem aliud quærit quàm DEUM, ea hòc ipſô indigniſſimus eſt. Porrò fines, qui maximè apud Religioſos vitiare poſſunt prædictam

inten-

intentionis puritatem, ferè sunt isti: si quis desideret Sacerdotium, ut deinceps liberiùs vivat, suisque commoditatibus magis indulgeat; ut sit in majori æstimatione hominum, ut indulgentiùs imposterùm tractetur &c. Hi & similes fortè etiam, quod absit, pejores fines, licèt fortè in exterioribus non appareant, certè coram DEO, qui scit cogitationes hominum, talem Religiosum reddunt planè indignum Sacerdotio. Cùm enim Sacerdotes sint de primariâ classe Servorum Christi, quomodo hi, amoris & honoris proprij mancipia apti erunt Servitio Christi, cùm ipsomet Teste Luc. 16. *Nemo possit duobus Dominis servire*, & S. Apostolus expressis verbis Gal. 5. dicat: *Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs*. Item ad Gal. 1. de se ipso loquens ait: *An quæro hominibus placere? si adhuc hominibus placerem, Christi servus non essem.* Præterea, si quis ad Thronum Regium aspiraret, ut tempus captandis muscis, alijsque puerilibus, ne dicam sordidis occupationibus falleret, quis quæso talem regali diademate dignum censeret? Quid verò aliud est Sacerdotium novæ legis, nisi Regalis dignitas, ita pronuntiante Apostolorum Principe 1. Pet. 2. *Vos autem genus electum, Regale Sacerdotium, gens Sancta &c.* Quomodo igitur eâdem dignus erit, qui hâc tanquam medio aut conditione ad fines tam abjectos, vanos, noxios,

xios, ac DEO displicentes uti peroptat? Aliter omninò procedendum esse suo præclarissimo exemplo nos edocuit Divinus Magister qui, vt quanta intentionis puritate ad Sacerdotium suscipiendum quisque se disponere debeat, nobis palam faceret, Ordinationi Apostolorum celebratissimam illam pedum lotionem præmittere voluit, in quâ speciali notâ dignissima sunt verba ad Petrum, hanc pedum mundationem recusare volentem, directa: *nisi lavero te, non habebis partem mecum.* Quasi diceret; tametsi Petre cæteroquin mundus sis, quia tamen inquinatos adhuc pedes habes (NB. per pedes intelligunt SS. PP. affectus animi) nisi ab his quoque munderis sordibus non habebis partem mecum. Quæ verba exponens Menochius ait: non habebis partem in familiâ meâ, in mensâ meâ, præsertim Eucharistica, & consequenter nec in Ordinatione Sacerdotali, quæ tunc erat peragenda. Si igitur Divinus Magister Petrum, quibusdam inordinatis affectibus maculatum, à Sacerdotio excludere voluit, nisi antecedenter ab his mundaretur: quomodo Judicio Divino Sacerdotio digni habebuntur illi, qui non solos pedes, sed & manus, & caput inquinatum habent, & non tantùm priùs non mundantur, sed ideò accedunt, ut impunè magis magisque sordescant &c.

Secunda, Conditio est, *ut sit sollicitus ad*

opus

opus DEI. Nomine Operis DEI intelligo, quidquid ad cultum DEI immediatum pertinet. Hoc est opus proprium Servorum DEI, & qui in hoc fidelis & sollicitus non est, neque dignus est, vt ad interiora servitia Domini sui admittatur. Porrò in specie loquendo de personâ Religiosâ, necesse est *Primò*, vt Deo fideliter reddat vota sua, quibus DEus ab ipsâ coli vult & desiderat. Hunc cultum omni jure debitum qui negat Optimo DEO suo, non est dignus, qui ab Eodem summo honore Sacerdotij afficiatur. Unde Regius Propheta in eod. Psalm. 115. dum oblationis Sacrificij, quod est officium proprium Sacerdotum, mentionem facit, præmittit & mox subjungit, *se redditurum vota sua*, vt ostendat, exactam votorum redditionem præcedere, & subsequi oportere Sacerdotij susceptionem. *Secundò*, vt summè æstimet & diligat cultum Divinum præsertim publicum, qui DEO exhibetur in Choro & Psalmodiâ. Cultus iste proximè accedit ad illum alterum qui DEO nostro exhibetur per Sacrificia, imò in Psalmis nuncupatur Sacrificium: *Sacrificium laudis honorificabit me.* Psa. 49. Qui igitur in hoc cultu DEO exhibendo negligens est & incurius, is manifestum præbet indicium, quòd promotus ad Sacerdotium, in cultu Eidem Domino exhibendo per Sacrificia & alias Sacerdotales functiones, æquè sit futurus negligens & incurius

& consc-

& conſequenter indignus ſit, qui ad eas deputetur, ne maledictionem Divinam noviter incurrat, cúm ſcriptum ſit: *maledictus, qui facit opus DEI negligenter.* Ierem. 48. *Tertiò*, vt non perfunctoriè, ſed cum magna applicatione & ſollicitudine obeat exercitia Spiritualia reliqua, nimirum orationem mentalem, & vocalem, Lectiones Spirituales, Examina &c. nam ſine his paulatim marceſcit, ac penitùs emoritur bonus Spiritus, quo factô, quomodo, qui ejusmodi eſt, dignus erit fungi Sacerdotio? Cùm DEUS eos, quos ad Sacerdotium eligit, velit eſſe totos floridos & plenos fructibus bonorum operum, uti patet ex Virgâ, quam voluit eſſe ſignum ejus, quem Ipſe in Sacerdotem elegiſſet, quæ non erat Virga arida & exſucca, ſed gemmulas germinans, ac inſuper flores, folia & fructus producens.

Exempla Chriſti Summi Sacerdotis in hoc genere ſunt notiſſima, quibus non ſolos Diſcipulos, ſed omnes, quotquot eorum, præſertim in Sacerdotali gradu, futuri erant Sectatores, mirificè erudivit, quantùm eis cordi eſſe debeat opus Divinum omni ſollicitudine perficere. Lubet vnicum textum Joan. 4. penſicu latiùs conſiderare: *Meus cibus eſt*, ait Divinus Magiſter ad Diſcipulos ſuos, *ut faciam voluntatem Ejus, qui miſit me, vt perficiam opus Ejus.* Quaſi diceret: tantam gero ſollicitudinem perficiendi opus Patris mei, quantam homines ge-

runt

runt de cibo corpori necessario, hæc mea quotidiana occupatio, hâc vegetor, hâc vivo. Nam quemadmodùm homo ille, qui de cibo corporali nullam gerit curam & sollicitudinem, paulatim viribûs omnibûs ac vitâ ipsâ destituatur, necesse est, ita diu Spiritu vivere non potest, qui hoc necessarium alimentum ei præbere omittit. Hoc suo exemplo tacitè monebat Christus Discipulos suos, ut ea, quæ DEI sunt, summè cordi haberent, si Ejus imitatores, & in Sacerdotio, ac animarum ad DEUM reductione, quod est officium proprium Sacerdotum, Successores esse velint.

Tertia Conditio est, *ut sit sollicitus ad Obedientiam*. Certè ingens foret audacia, inobedientem & refractarium Servum accedere ad tractanda illa Mysteria, ubi Ipse rerum omnium Dominus & Creator sese creaturæ suæ lubens subdit imperio, ac pro libitu secum agi patitur. O quanta in Summo Sacerdote nostro hujus virtutis resplendent exempla! quid enim erat Ejus tota Sanctissima vita, nisi continuum perfectissimæ Obedientiæ exercitium, cùm scriptum sit de illo: *erat subditus Illis* Luc. 2. item: *Factus Obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis.*

Notum est omnibus Crucem Altaris vicem subiisse, in quo Pontifex Christus JESUs semet ipsum pro salute nostrâ Æterno Patri cruentam

entam Hostiam immolavit; voluit ergo huic cruento Sacrificio, quod est ejusdem speciej cum nostro incruento, tanquam præparationem inter alias præcipuam præmittere Obedientiam, non unius vel alterius anni, sed â primo Conceptionis instanti usque ad ultimum vitæ inclusivè, eamque omnibus numeris absolutissimam, quô facto omnes suos in Sacerdotio Successores monitos voluit, quanti momenti sit ad dignè Sacrificandum, sese per continuatum & perfectum hujus virtutis exercitium præparare.

Quarta Conditio est *Humilitas.* S. August. Serm. 10. de Verb. Dom. *Cogitas*, inquit, *magnam fabricam construere celsitudinis, de fundamento priùs cogita humilitatis.* O quàm excelsa res est Sacerdotio fungi! ergo quemadmodùm fabrica ante celsitudinem humiliatur, ita nemo securè, nisi post humiliationem profundissimam fastigium Sacerdotale conscendit. Hanc veritatem ut intimè cordibus Discipulorum suorum, primorum novæ legis Sacerdotum, imprimeret Dominus noster, usque eò inauditæ humilitatis exemplum eorundem Ordinationi præmittere voluit, dum referente S. Joan. Evang. Cap. 13. Surrexit â Cœna, posuit vestimenta sua, accepit linteum, præcinxit se, misit aquam in pelvim, & cœpit lavare pedes Discipulorum suorum, & extergere linteo, quo erat præcinctus. Taceo alios miros modos,

quibus

quibus in hac virtute Discipulos suos frequentissimè exercuit, eosque ut á se hanc virtutem discerent, est cohortatus.

Dices. has Conditiones â Sanctissimo Legislatore præscriptas fuisse Novitijs, vt per has ad profitendum Statum Religiosum se præpararent, non autem Professis, vt earundem exercitatione dignos se redderent, qui ad Sacerdotium eligantur.

℞. Sanctissimum Legislatorem non ea mente præscripsisse Novitijs has conditiones, vt emissâ professione ab earundem exercitatione desisterent, sed vt indies magis in ejs proficerent; & hoc tantò ampliùs, qvantò ad subliniorem statum essent evehendi. Cujus rei necessitas inde comprobari potest, quòd nullus in Ordine nostro deficiat, nisi qui ab unâ vel pluribus istarum conditionum recedit: & quòd status Sacerdotalis ijs non solùm non prosit, sed maximè damnosus existat, qui hisce conditionibus destituti inveniuntur, vt in fine exemplô Judæ proditoris declarabitur.

Q. 3. Quænam actualiter Ordinato Presbytero præscribat SS. Legislator?

℞. Sequentia. *Primò*, vt caveat elationem aut superbiam. *Secundò*, vt nihil præsumat, nisi quod ei ab Abbate præcipitur, sciens se multò magis disciplinæ Regulari subditum. *Tertiò*, vt occasione Sacerdotij non obliviscatur Regulæ Obedientiam & Disciplinam, sed

magis

magis ac magis in Domino proficiat. *Quartò* ut locum semper illum attendat, quo ingressus est Monasterium. *Quintò*, ut etiam inferiorum Officialium Regulari ordinationi se subdat. Nunc singula expendamus. Sit igitur.

Q. 4. In quibus rebus, & quâ de causâ primariò elationem & superbiam fugere jubeatur promotus ad Sacerdotium?

℟. In tribus præcipuè cavendam esse elationem aut superbiam ei, qui ad Sacerdotium promotus fuit. *Primò*, Ne hanc promotionem suis meritis ullâ ratione adscribat, sed oculos potiùs continuò ad suum nihilum & indignitatem reflectat, cum profundissimâ humilitate perpendens suam vilitatem & peccata, ob quæ meritó repelli debuisset, ne Sacerdotio fungeretur, nec sibi vanè complaceat, aut quidquam sibi de illo honore arroget, qui huic gradui Sacerdotali deferri solet, dicat verò cum Psalmista DEO: *Non nobis Domine, non nobis, sed Nomini tuo da Gloriam*. *Secundò*, Ne occasione Sacerdotij minùs circumspectus sit, ac de suis viribus præsumens, sese periculis labendi exponat, quin potius suam fragilitatem semper suspectam habeat, magisque orationi & vigilantiæ incumbat. *Tertiò*, Ne ob sublimitatem hujus statûs cuiquam se in animo præferat, sed magis exempla humilitatis omnibus det, semperque sit memor illius doctrinæ S. Basil. Serm. de abdic. Rel. dicentis: *Non te gradus*

Cleri

Cleri extollat, sed potiùs humiliet: progressui enim animæ progressum humilitatis facere debet: quantò magis ad Sacros gradus te accedere contigerit, tantò magis humilia te ipsum.

Porrò causa, ob quam SS. Pater primô locô promotis ad Sacerdotium superbiæ fugam commendat, desumi potest â proclivitate lapsûs in hoc vitium, & necessitate virtutis oppositæ: nam vt S. Greg. Pap. Past. p. 3. c. 6. ait: *Humana mens plerumque extollitur, etiam cùm nulla potestate fulcitur, quantò magis in altum se erigit, cùm se etiam potestas adjungit.* Experti sunt hoc Apostoli, qui vix Sacerdotiô initiati, teste S. Luca cap. 22. quæstionem de majoritate inter se movere cæperunt: *Facta est autem & contentio inter Eos, quis eorum videretur esse major.* Quapropter humilitatis Magister Christus JEsus, vt hanc Humilitatis doctrinam, quam ante eorundem Ordinationem exemplô & verbô proposuerat, ejsdem penitùs imprimeret, iteratò pulcherrimâ instructione ac adductis rationibus confirmavit dicens: *Reges gentium dominantur eorum, & qui potestatem habent super eos, benefici vocantur. Vos autem non sic, sed qui major est in vobis, fiat sicut minor, & qui præcessor est, sicut ministrator. Nam quis major est, qui recumbit, an qui ministrat? nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrûm sum sicut qui ministrat.* In quæ verba Barradius *Tom. 3. Lib. 6. c. 10.* apud Ethnicos, inquit, quibus Divina Lux non affulsit

fulsit, solent Principes Ethnici dominari hominibus sibi subiectis, & qui majores inter eos sunt, potestatem in inferiores exercere. At vos longè ab Ethnicis distare debetis; Ethnicis relinquite ambitionem & superbiam; aliam animo concipite existimationem. Quicunque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister, & qui voluerit inter vos primus esse, erit vester Servus. Inter Ethnicos major est, qui superbè dominatur, inter vos qui voluerit esse major, minister omnium erit &c. Non sunt nostra, inquit Chrysostomus, externis similia. Nam apud gentes, qui Principes sunt, ipsi dominantur; apud me autem, qui ultimus est, summa tenet &c. Hieronymus: ad summitatem virtutum non potentiâ, sed humilitate venitur. Exemplo dein suo humilitatis documentum probat Dominus: nonne Christus Dominus erat Orbis totius; nonne potestate Divinâ præcellebat? nihilominùs ad ministrandum venit humiliter, & moriendum, non ad dominandum arroganter. Hæc ille. Duplici ergo motivo suos Christus ad humilitatis continuæ exercitium cohortatur *Primò*, ne fiant similes Ethnicis, qui quo ad majorem gradum dignitatis evehuntur, eò plùs superbiunt. *Secundò*, suo proprio exemplo, qui licèt esset omnium Supremus Dominus, non tamen venit in terram ministrari, sed ministrare. Præterea aliud quoque insigne humilitatis

docu-

documentum reliquit Divinus Magister Discipulis suis jam à se Sacerdotali dignitate decoratis, cùm enim videret eos, & præ omnibus Petrum, nimiùm de suis viribus præsumentes, nec satis solicitos ad se se muniendum contra ingruentia à suo Magistro deficiendi pericula; seriò eosdem suæ fragilitatis admonuit, prædicendo omnes eâdem nocte scandalum passuros ac dispergendos, simulque commonendo, vt orationi & vigilantiæ insistant, ne in tentationem incidere contingat. Nominatim verò Petro, qui præ reliquis omnibus præsumptuosus videbatur, non contentus semel prædixisse sui negationem, ex mente S. August. *Lib. 3. de Cons. Evang. Cap. 2.* ter eandem negationem ei prædixit. Hoc, inquit, esse credibilibus, quòd ter ostenderit præsumptionem suam Petrus, & de trinâ suâ negatione ter à Domino audierit, ex ipsis Evangelistarum verbis probatur. Sic ille. Insuper dum hâc trinâ prædictione necdum satis emendatus esset Petrus, vt suam ei fragilitatem ad oculum demonstraret, ac necessitatis orandi & vigilandi admoneret, postquam in hortum egressus orationi aliquamdiu incubuisset, reversusque ad Discipulos, eosdem dormientes invenisset, ad Petrum sermonem dirigens ajebat: *Simon dormis? non potuistis unâ horâ vigilare? vigilate & orate, ut non intretis in tentationem.* Quasi diceret: siccine ô Petre, qui trinâ asser-

tione

tione te inter omnes fore constantissimum, paratumque mecum & in mortem ire præsumptuosè nimis jactâsti, non potuisti tu unâ horâ vigilare mecum? ergo ex hac tuâ inconstantiâ vel nunc tandem imbecillitatem tuam intellige, ac tuis viribus diffisus, ne in graviora pericula ruas, orationi ac vigilijs insiste, quantumvis enim Spiritus tuus, & tuorum Condiscipulorum promptus, caro tamen infirma est & imbecillis, ideòque necessariò omni conatu vigili oratione corroboranda &c.

Ex quibus omnibus patet, quàm sapienter & Christi exemplis conformiter SS. Pater Benedictus primo loco promotis ad Sacerdotium Humilitatem commendet, cùm Ipsa Divina Sapientia tantoperè laborârit, vt Discipulos suos jam Sacerdotes novæ legis à se creatos hanc virtutem probé edoceret. Discant etiam Sacerdotes, quanti momenti sit hæc virtus ad in omni bono persistendum; si enim Discipuli, & nominatim Petrus, qui tot jam specimina sui in Christum amoris edidêre, quia tamen adhuc nimiùm in se ipsis confidebant, & conformiter monitis sui Magistri satis sollicitè contra instantia pericula non semuniêre, turpiter prolapsi sunt; quid fiet illis, qui multa alia elationis & superbiæ indicia præbent, ac forsan nullius jam se egere auxilio existimant, atque ultrò se periculis objiciunt &c.

Q. 5. Quid circa secundum punctum q. 3.

 descri-

descriptum, observandum sit promoto ad Sacerdotium.

R. Jacto solidissimo humilitatis fundamento, studiosè curandum, ne sub quocunque colore aut prætextu Obedientia Superioribus debita intermittatur, avt saltem minuatur. Solet astutissimus humani generis hostis, qui optimè novit, quantùm veri obedientes ad ejus machinationes evertendas roboris habeant, omnibus modis procurare, vt hujus virtutis necessitatem ac æstimabilitatem abscondat, imò si fieri possit, etiam varijs propositis Sophismatibus persvadeat, vivere in continuâ subjectione, ac omnimodâ dependentiâ rem esse prorsus puerilem, vilem & despectam, ac proinde illis minimè convenire, qui sibi ipsis sufficiunt, nec pueri, nec abjectæ conditionis, sed sapientes, ac ad sublimem dignitatis, præsertim Sacerdotalis gradum evecti sunt &c.

Contra has & similes antiqui hostis insidias vt suos filios communiret pius Pater, secundo loco promotis ad Sacerdotium præscribit, vt ab Obedientiâ, subjectione majoribus debitâ, nec latum vngvem recedant, firmiterque sibi persvadeant, se defacto non minùs, sed multò magis disciplinæ regulari subditos: quibus verbis insuper innuitur, Sacerdotij dignitatem non solùm neminem liberare aut absolvere â lege & observatione Regulæ, imò Sacerdotij causâ diligentiùs atque perfectiùs

Regu-

Regulæ præcepta esse servanda, verùm etiam transgressores Sacerdotes non liberari â castigatione, sed acriùs etiam corripiendos. Quò enim gradus est altior, eò casus gravior: tum ratione scandali & mali exempli, quod magis noxium est â Sacerdote, quàm â minore; tum ob violationem majoris dignitatis, & Ordinis, quem gerit. Malè ergo ageretur cum illo Sacerdote, qui licet frequentes transgressiones Regulares admittere parùm pensi haberet, nihilominùs corripi aut puniri propterea nollet, existimans hunc procedendi modum erga juniores quidem rectè observari, at respectu Sacerdotum aut irreverentiam, aut indiscretionem esse. Verùm aliter sentit & præscribit Sanctissimus Legislator, aliter docuit Christus, quorum vterque intimè novit pensare Sacerdotalis gradûs dignitatem.

Nam primò, loquendo de Obedientiâ & subjectione majoribus debitâ, quæ excellentior & perfectior excogitari potest, quam fuerit illa Christi summi Sacerdotis, DEI Hominis? audiatur de hac Apostolus ad Hebr. 5. *Et quidem cùm esset Filius* DEI, *didicit ex ijs, quæ passus est, Obedientiam.* Quæ verba hunc in modum exponit Menoch. sensus est, inquit, cum esset Filius DEI, cui proptèrèa immortalitas, & gloria Corporis, & exaltatio Nominis sui debebatur, pati voluit, & per passionem didicit Obedientiam, id est, experimento cogno-

vit vim & præstantiam Obedientiæ, quàm grata DEO sit, & quanta bona conciliet, nam quod ut Filio debebatur, per Obedientiam passionis meruit & obtinuit. Hæc ille. Quis igitur Obedientiam ut rem vilem, contemptam, ac solis pueris convenientem accusabit, cùm Ipse DEI Filius, ac Sacerdos in æternum tanti æstimârit, & practicârit.

Reflectendo dein ad alterum hujus puncti membrum, certè minimè dissimulavit Divinus Magister Discipulorum defectus, etiam post adeptam Sacerdotij dignitatem admissos; vt enim nihil dicam de ijs, quæ in præcedenti quæst. circa contentionem, præsumptionem, & somnolentiam allata sunt, vbi condescendens eorum infirmitati mitibus solùm verbis errorem ostendit, post resurrectionem tamen non omisit Eos liberiùs reprehendere; vnde Discipulis euntibus in Emaus dixit: O *Stulti & tardi corde ad credendum &c.* Petro curiosè sciscitanti, quid de Joanne futurum esset? respondit, *quid ad te, tu me sequere*, non obstante, quòd Eum paulò ante pro sui summo in terris Vicario declaraverit. Iterum interrogantibus de Regno restituendo dixit: *non est vestrûm nôsse tempora & momenta &c.* & tandem novissimè recumbentibus illis undecim apparuit, & exprobravit incredulitatem Eorum, & duritiam cordis &c.

Q. 6. Qualiter in praxim deducenda sint

verba

verba: *ut occasione Sacerdotij non obliviscatur Regulæ Obedientiam & Disciplinam, sed magis ac magis in Domino proficiat?*

℟. His verbis exstimulari Sacerdotes ad continuum profectum, etsi nullus esset, qui Eosdem ad hunc extrinsecùs adigeret. Non est ergo contentus SS. Legislator solùm Superiori expressè quidpiam præcipienti aut prohibenti parere, uti præcedenti puncto dictum est, sed insuper requirit in ipso subdito continuum studium & conatum ad perfectionem Religiosam & conformationem morum cum suâ S. Regulâ, etiamsi ad hoc nullus Superior adigat: & licèt conatus iste etiam in non Sacerdotibus inveniri debeat, speciali tamen titulo id Sacerdotibus præscribitur: tantò enim perfectiorem esse oportet Sacerdotem Monachum, quantò perfectiùs Sacerdos ad Altare non tam imitari tenetur, quàm referre Christum, & Christum quidem vsque ad mortem (nullo cogente) obedientem, Agniculum factum pro nobis omnibus holocaustum & Sacrificium, inquit Gerardus Belga. Unde etiam Christus, postquam Apostolos Sacerdotio initiavit, prolixum ad Eos sermonem habuit, in quo Eis omnimodæ perfectionis documenta tradidit, atque ad eorundem executionem est exhortatus.

Quod verò modum hoc practicè exequendi attinet, sanè præclarissimus erui potest ex illis

illis ipsis, quæ Christus Dominus Noster absolutâ Cænâ, in quá Discipulos novæ legis Sacerdotes, vt sæpè dictum est, ordinavit, Eosdem docere dignatus est, quæ nostræ S. Regulæ accommodata Sacerdotibus nostris Pharinstar lumen præbebunt, quo securi ad perfectionis portum pertingant. Sopita contentione Discipulorum, & traditis solidissimis humilitatis documentis. de emendis gladijs Sermonem subinfert divinus Magister: patet autem ex alio Evangelio Matth. 10. per gladium indigitari abnegationem, ait enim: *non veni pacem mittere, sed gladium, veni enim separare hominem adversùs patrem suum &c.* quasi diceret: nunc Charissimi Discipuli novæ legis Sacerdotes â me constituti, si unquam aliàs, nunc certè gladijs vobis opus esse sciatis velim, nunc ampliùs amputanda omnis affectuum inordinatio, nunc perfectiorî modô practicanda doctrina olim vobis a me tradita: *qui vult venire post me, abneget semet ipsum*: hæc Christus: hæc ipsa S. P. Benedictus suis sectanda proponit: quid enim aliud abrenuntiatio, de quâ in *principio Prologi*, & abnegatio, de quâ *instru.* 10. nisi gladius, quo omnem inordinationem, voluntatem propriam &c. â suis in semet ipsis amputari vult SS. Legislator? quod commune omnibus mandatum, ob rationes suprà allatas magis tangit promotos ad Sacerdotium, cùm isti ob insidias dæmonis majores, ac fortè etiam occasiones periculosiores, majore quoque

que vigilantiâ & cautelâ opus habeant.

Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Hoc alterum est Christi Discipulos suos Neo Sacerdotes instruentis monitum. Vocatur autem novum Interprete Bar-radio *Tom. 4. Lib. 3. Cap. 20.* quia volebat Christus tunc illos noviter incipere illud observare. Continebat hoc mandatum magnam perfectionem, æquum ergo erat tunc de novo exigere ejus exactam observantiam, quando se videbant ad tam sublimem Sacerdotij gradum evectos.

De hoc dilectionis mandato varijs in locis variapræscribit SS. Legislator; huc enim referuntur omnia, quæ de amore fraterno, de honore omnibus exhibendo, de tolerandis defectibus, de mutuâ subventione, de circumspectâ & cautâ conversatione hinc inde solidissimè in S. Regulâ commemorantur, quorum observationi promoti ad Sacerdotium novo Spiritûs fervore & sollicitudine incumbere debent, dictum sibi ab ipsomet Christo existimantes: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.*

Ex reliquis, quæ Christus in prolixo sermone suis commendavit Discipulis, discat Sacerdos Benedictinus *primò* non turbari & dejici animo etiam inter quaslibet adversitates & injurias, aut solatiorum mundanorum defectum, sed quovis tempore spem suam DEO com-

sommittere *Instr.* 41. & securus de spe retributionis Divinæ in ipsâ Obedientiâ & observantiâ regulari, duris & contrarijs rebus, vel etiam quibuslibet irrogatis injurijs tacitâ conscientiâ patientiam amplecti gr. 4. &c. *Secundò* dilectioni Divinæ nihil præferre, quæ tamen præceptorum Divinorum & S. Regulæ observatione comprobari debet. *Tertiò*, ne mundanorum judicio, principiis, odio, â Doctrinâ Christi & Spiritu suæ S. Regulæ ullâ ratione abduci se sinat, sed his omnibus contemptis aspiciat in Auctorem fidei & Consumatorem Jesum, qui proposito sibi gaudio sustinuit Crucem, confusione contemptâ, eligatque potiùs Christi passionibus per patientiam participare, quàm cum mundo & mundanis, pro quibus Christus ne quidem Patrem suum Cœlestem rogare dignatur, temporaliter lætari & honoratum esse &c. Hæc pauca sic ex multis, quibus sermo Christi, & nostra S. Regula abundat, proficiendi magis magisque instrumentis seligere placuit, ut horum observationi cum possibili Spiritûs fervore insistentes NeoSacerdotes magis ac magis in Domino proficiant.

Q. 7. Cur S. P. Sacerdotibus præscribat, ut locum suæ professionis semper attendant, ac etiam inferiorum Officialium regulari ordinationi se subjiciant?

R. Rationem primi assignari posse *primò*

humi-

humilitatis custodiam, quæ, ut supra dictum est, in eminenti Sacerdotalis gradûs fastigio majoribus periculis est exposita. *Secundò*, ut hac ratione continuam suæ professionis, & contractarum per eandem obligationum memoriam conservet, sciatque sibi vivendum esse non ut qualemcunque Sacerdotem, sed ut Sacerdotem Monachum. *Tertiò*, ut videns se plures in Religione jam annos exegisse, modicum tamen in perfectione profecisse, juniorum etiam necdum Sacerdotum exemplis & fervore confundatur, & ad perfectionis Studium indefessum excitetur.

Ratio secundi esse videtur *primò* conservatio debitæ subordinationis, summè necessariæ ad quodcunque regimen. *Secundò*, exercitium continuæ, & magis meritoriæ Obedientiæ, dum propter Deum etiam inferioribus, & fortè professione junioribus nos subjicimus. *Tertiò*, ut hæc ipsa virtus Obedientiæ, quam tantoperè suis inculcat SS. P. efficiatur magis solida, cùm contingere posset, ut, si solis Superioribus præstanda esset, id fieret solúm ex humano vel politico motivo, quod omnem soliditatem hujus virtutis enervat &c.

Ne autem quis existimet, hæc non convenire dignitati status Sacerdotalis, continuò præ oculis, habenda sunt exempla Ejus, cui dictum est: Tu es Sacerdos in æternum secundùm Ordinem Melchisedech;

Is quam-

Is quamvis toto vitæ suæ sanctissimæ tempore perfectissima dederit hujus virtutis exempla, ea tamen vel maximè in suâ SS. Passione resplendere fecit, dum non solis Pontificibus & Magistratibus, verùm etiam Carnificibus, & sceleratis ac vilissimis servis promptè obedivit idque, vti credibile est, præter alios etiam eo fine, vt Discipulos suos (quos jam novæ legis Sacerdotes constituerat) omnesque Eorum in Sacerdotio Successores exemplo suo doceret, Humilitatis & Obedientiæ etiam inferioribus exhibitæ actibus non minui, sed plurimùm augeri & exornari Sacerdotium, & harum virtutum studiosos maximam sibi apud DEUM promereri gloriam, vti de Eodem Salvatore testatur Apostolus ad Phil. 2. *Humiliavit semet ipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem Crucis. Propter quod & Deus exaltavit illum, & donavit Illi nomen, quod est super omne nomen, vt in Nomine IESV omne genu flectatur Cælestium, terrestrium & infernorum, & omnis lingva confiteatur, quia Dominus IESVS est in gloria DEI Patris.*

Occasione vltimorum verborum hujus Cap. 62. *quòdsi aliter præsumpserit, non Sacerdos sed Rebellis judicetur &c.* quæri potest, quæ sint causæ potissimæ deficientiæ Religiosorum Sacerdotum?

Antequam respondeam, lubet præmittere descriptionem horrendi lapsûs Judæ Iscariotis, quo palam fient omnes Scopuli, quos evi-

tare

tare debent Religiosi Sacerdotes, ni ê statu suo sublimi in extremam perniciem decidere velint. Judas, quo tempore electus fuit à Domino in Apostolum, ex mente Barradij *Tom. 2. Cap. 14. pag. 422.* & aliorum, quos ibi citat, non erat improbus, sed sanctæ voluntatis, paulatim tamen per negligentiam & pigritiam decidit, & vt loquitur S. Chrysost. *Homil. 10. de pœnit. Pigritans factus est proditor.* Noverat initio aptè palliare malitiam, in quam culpâ sua prolapsus est: unde avaritiam & murmur suum occasione ungventi pretiosi, quo Magdalena Domini pedes unxerat, veste charitatis in pauperes tam bellè contexit, ut etiam reliquos Discipulos in suam pertraxerit sententiam; quin & ipsum proditionis scelus usque adeò occultare novit, vt usque ad actualem executionem nemo Condiscipulorum suorum quidquàm tale de eo fuerit suspicatus, excepto solo Joanne, qui ex revelatione Divini Magistri id cognoverat. Porrò occasio prodendi Christum Principibus erat effusio ungventi pretiosi, quæ cùm ejus avaritiæ plurimùm repugnaret, usque adeò, concitatus est animò, vt pessimis interpretationibus Magistrum suum aggrederetur, quin & famam Ejus coram Principibus discinderet, nempe quòd ipse hucusque eum vt Virum Sanctum & austerum reputaverat; at verò quòd modò Eum agnoscebat tanquam deliciosum, quòd blan-

dimen-

dimentis ac lenocinijs gauderet, cùm passus fuisset se ungi ungvento pretioso, quod si esset venditum, ex ejus pretio multæ eleemosynæ in pauperes expenderentur. vid. Sylve. *L. 7. c. 3. q. 8. n. 46.* Verùm non sistit hîc Judæ malitia sed de hypocrisi in hypocrisin, de scelere in scelus prolabitur: conceptâ siquidem vili æstimatione & odio sui Divini Magistri, ut verbis D. Chrysost. *Homil. de Iuda Prod.* utar, beneficia respuit, conversationis mensæ, Discipulatûs, monitionis ac suasionis oblitus est. Nec tantùm oblitus, sed ostensione omnipotentiæ, humilitatis & benignitatis Domini magìs exagitatus, eòusque in ambitione & impudentiâ processit, ut Petro se præferre, & solus cum Christo, quod alij Discipuli præsumere non sunt ausi, in eodem paropside manum impudenter mittere non extimuerit. Primi facti testem adduco D. Chrysost. *Hom. 69. in Ioan:* credibile est, inquit, Proditorem stultum existentem ante Petrum recubuisse. Omnes Apostoli, verba sunt Sylveir. *Lib. 7. Cap. 5. q.* 27. Judâ exceptô, Sanctitate ac puritate conspicui, post Petrum sederunt, at verò Judas rusticus ac stultus ambitione primum locum insolenter & arroganter occupat. Alterum dissertis Verbis pronuntiat Euthym. adeò, inquit, Præceptorem despexerat Judas, ut jam Eum non vereretur, sed cum eo intingeret. Quam Judæ petulantiam & impudentiam ele-

ganter

ganter arguit D. Leo *Serm. 7. de Pasch.* Tu Juda, ait, in trepidatione Sanctorum abuteris Domini patientiâ, & abſcondi te credis tuâ audaciâ; Addis impudentiam ſceleri, nec ſigno evidentiori terreris. Cùmque ſe à cibo alij, in quo judicium Dominus poſuerat, continerent, tu manum non retrahis à paropſide, quia animam non avertis à crimine. Quod expendens Sylv. *Cap. 6. q. 7.* ait: tanta iniquitate plenus erat Judas, ut non contentus proditione, illi etiam impudentiam accumularet, grave illud crimen, quod Magiſtrum ſuum tradere machinaretur, gravius verò, quòd effrons & impudens manum mittens cum Eo in catino ad ipſum accedere auderet: hæc ille. Et quamvis tanta malitia ineſſet Judæ, juſtus tamen & innocens videri volebat; atque inde impudens ſimulator Chriſtum Ipſum interrogare non reformidat, num ipſe futurus eſſet proditor? cui interrogationi, ut magìs ſuam palliaret nequitiam, addit blandientis affectum; cùm enim cæteri Apoſtoli Chriſtum de hoc ipſo interrogarent, Dominum vocant, Judas ſolus mutato ſtylo vocat Eum Rabbi, quod advertens D. Hieron. apud Sylv. Blandientis, ait, jungit affectum, ſive incredulitatis ſignum. Et Carthuſ. ut cæteris Judas ſe innocentiorem ac ſecuriorem demonſtret, non Dominum ſed Magiſtrum vocat JEſum, tanquam magnum blandientis affectum, ac eximiam

dilecti-

dilectionem & docilem subiectionem erga Eum ostendens. Solent siquidem simulatores & callidi sic loqui, & singularibus nominibus uti, ne quid mali existimetur de illis. Atque hic ferè fuit vivendi modus, quem Judas tenuit, antequam ad summam Sacerdotij dignitatem â Christo eveheretur. Et quamvis hæc omnia intimè perspecta haberet Divinus Magister, noluit tamen malam ejus vitam exclusione ab hac dignitate, suique Sanctissimi Corporis communione evulgare, ut suæ eximiæ charitatis daret exemplum, & per eam Judam ad pænitentiam adduceret. Nec quidquam tamen hîs omnibûs permotus jam in profundum peccatorum demersus proditor, ausu prorsus temerario sacrilegè suscipit Sacramentum Ordinis & Eucharistiæ; quo horrendo facinore perpetrato ad eam malitiæ abyssum est devolutus, ut quæ priùs in occulto moliebatur, jam toto orbe inspectante haud sit veritus perpetrare: subducens siquidem se, instigante dæmone, qui cor ejus jam totum possederat, ab amabilissimo consortio, alloquio, & conversatione Christi ac Condiscipulorum suorum, abijt ad Principes Sacerdotum scelus jam antè animô conceptum executioni daturus; nec mora: venit comitante turbâ militum, cum gladijs, fustibus, & laternis in hortum, ibique mansuetissimum Agnum osculi signo rapacibus lupis rapiendum ac mactandum tradit,

conte-

contemnens insuper omnipotentiæ Christi manifestationem, dum omnes retrorsum abire fecit, ac amabilissimam, quâ se amicum vocàrat, compellationem, tandem gravissimò desperationis, ac suîcidij scelere sceleribus antéactis finem funestissimum imponit. Hæc tragica scena est Sacerdotis novæ legis ab Ipsomet summo omnium Pontifice Christo JESU ad id munus promoti, nec tamen per suam culpam & malitiam se ad hoc dignè recipiendum præparantis, aut vitam tanto honore dignam viventis, quin potiùs omnia alia ante & post illius susceptionem agitantis. Prolixiorem hanc miserandi interitûs descriptionem responsioni ad quæstionem supra propositam præmittere volui, non quòd existimem, aliquos Religiosorum ad tantum malitiæ profundum descendere solere, sed ut hoc exemplo territi omnes, etiam remotiora pericula tam horrendi prolapsûs totis viribus præcavere satagant, & si qui fortè, quod absit, vitijs illis, mox in proditore Judâ recensitis, se laborare, aut initijs quibusdam eorundem se pulsari animadverterent, celeriter & seriò, si interitum evadere velint, resipiscant. Nunc ad Quæstionem

℟. Potissima causa deficientiæ Religiosorum Sacerdotum est defectus debitæ præparationis ad susceptionem Sacerdotij, & sollicitudinis vitam tam sublimi gradui convenientem

instituendi. Subjungam hîc præcipua, quæ cavenda sunt ante susceptionem Sacerdotii, desumpta ex jam præmissis, & descriptione interitûs Judæ, ut faciliùs memoriæ commendentur.

Primò caveat Religiosus, ne se ipsum importunis sollicitationibus ad hanc dignitatem quasi intrudat.

Secundò caveat habere finem minùs rectum ob quem ad Sacerdotium promoveri desiderat.

Tertiò caveat teporem & neglectum minimorum, quia Judas pigritans factus est proditor.

Quartò caveat omissionem, aut perfunctoriam persolutionem exercitiorum Spiritualium, ac negligentem usum Sacramentorum pœnitentiæ & Eucharistiæ.

Quintò caveat proprij judicij & voluntatis tenacitatem, & omnem inobedientiam, & irreverentiam erga suos Superiores.

Sextò caveat nimiam erga quamcunque rem creatam affectûs adhæsionem; nam hæc de facili magnorum malorum, etiam antehac nunquam cogitatorum, occasio esse potest.

Septimò caveat malam interpretationem, & impatientem observationem factorum proximi, & præsertim Superiorum, ac omnem murmur & detractionem.

Octavò caveat omnem duplicitatem, hypocrisin, & simulationem.

Nonò caveat omnem sui super alios quosque elationem.

Decimò caveat omnem in correctionibus passivis impatientiam.

Vndecimò caveat ingratitudinis vitium. His si Judas cavisset, nunquam ad tantam malitiam devenisset.

Cavenda post susceptum Sacerdotium.

Primò caveat omnem elationem & superbiam.

Secundò caveat oblivionem hujus summi sibi collati beneficij.

Tertiò caveat quidquid veram supernaturalem Obedientiam labefactare potest.

Quartò caveat, ne se unquam â Superiorum & Confratrum ferventium admonitionibus aut correctione subducat, aut ægrè talia suscipiat.

Quintò caveat Spiritualium exercitiorum neglectum, ac præsertim tepidam & perfunctoriam, ac quasi consuetudinariam SS. Sacrificij oblationem.

Sextò caveat occasiones periculosas, nunquàm suæ virtuti nimium fidat.

Septimò caveat se conformare dictaminibus mundanorum, tepidorum, & nullo respectu aut metu se â solido proficiendi studio deterreri permittat.

Octavò caveat, ne post lapsum quemcunque doloris ac pœnitentiæ remedium differat, ne fictam, aut nullam agens pœnitentiam, tan-

dem permittente DEO cum Judâ abeat in locum suum.

Ex his facilè quisque colliget, quid ei â contrario agendum sit, qui à deficiendi periculis in hoc SS. Statu immunis esse desiderat.

Pro complemento dictorum unum adhuc addendum videtur, ut videlicet ad Sacerdotium promovendi, præter præparationem remotam, de quâ in præmissis actum fuit, ferventissimam quoque præmittant præparationem proximam actuali susceptioni Sacerdotij: illi verò, qui actu ad Sacerdotij gradum sunt evecti, præter vitam & mores boni Sacerdotis supra descriptos, ad SS. Missæ Sacrificij oblationem ingenti fervore & devotione sese proximè disponere, illud actu offerre, & post illud cum Divino Hospite se occupare non omittant.

De hoc posteriore modo, præter alios plures, nominatim R. P. Ignatius Clavenau Celeberrimi Monasterij Admontensis Professus in Tractatu suo de Sacrificio Missæ, qui habetur Tomo 2. operum ejusdem novissimè Salisburgi impressorum, tam præclara proponit documenta & praxes, vt nihil ijs hîc addendum videatur, præterquam quòd eorum devotum usum Lectoribus, præsertim Benedictinis, impensè commendare debeam. Lubet proinde pauca solùm notare de priore, id est proximâ præparatione ad actualem Sacerdotij susceptionem requisitâ.

Medi-

Medium præcipuum hanc præparationem ferventissimè instituendi, sunt Exercitia Spiritualia saltem octo dierum, in omnibus feré benè ordinatis Monasterijs susceptioni Sacerdotij præmitti solita; hæc enim, siijs conditionibus, quibus oportet, & res tanti momenti requirit, peragantur, mirum est, quantùm habeant efficaciæ ad animam taliter disponendam vt in subsecutâ susceptione sacratissimi Ordinis, præter gratiam sanctificantem, virtutes & dona Spiritûs Sancti, alijs insignibus proprijs & specialibus gratijs, etiam extraordinarijs, exornetur, quarum infra ex P. Lancicio, ad earundem desiderio magis inflammandos animos, catalogum subnectam.

Appropinquante igitur Ordinationis Sacerdotalis tempore, Monachus Benedictus Sacerdotio initiandus, aurem cordis accommodet, verbis sui Sanctissimi Legislatoris in Prol. dicentis: *in primis vt quidquid agendum inchoas bonum perfici instantissimâ oratione deposcas.* Cùm enim omnia ad hoc ministerium pertinentia vires naturæ excedant, necesse planè est, vt ante omnia rogemus Dominum, vt quod minùs habet natura possibile, jubeat Ipse gratiæ suæ adjutorio ministrari. Frequentanda itaque sunt hoc potissimùm tempore ardentia ad Deum suspiria, quatenus suâ infinitâ Bonitate corpus & animam, ad suscipiendum tam mirum & Ecclesiæ S. adeò necessarium ac utilem Sacer-

dotalem characterem, omnibus modis sibi gratissimis præparare dignetur.

Quia tamen præter orationem humilem & ferventem, opera insuper à Deo desiderantur, quibus Gratiæ Divinæ cooperemur, subjungo hic aliqua, in quibus hoc Spiritualium exercitiorum tempore potissimùm sese exercere, & solidè fundare debeat ad Sacerdotium promovendus.

Primò benè perpendat vitam suam ad præsens usque tempus in Religione transactam, in specie se reflectendo, num in se inveniat conditiones supra enumeratas, maximè quo fine ad Sacerdotium aspiret? fine siquidem ritè constituto, cætera haud difficulter sequentur; cùm è contrario, hoc sinistrà quâdam intentione aut affectu infecto, reliqua etiam suâ soliditate destituantur. Hoc punctum est summi momenti, â quo tota ferè vita bona vel mala post Sacerdotium dependet: cùm certum sit, eos, qui inquinatâ intentione Sacerdotium suscipiunt, nisi eam efficaciter retractent, paulatim justô DEI Judicio ita deficere, ut præter Religiosum habitum vix quidquam Religiositatis in moribus sit reperire. Porrò finis iste nunquam, ut oportet, stabilietur, nisi animus expurgetur ab omni affectu ad quodvis peccatum veniale, & â pravis dictaminibus, in prudentiâ humanâ, & politicâ mundanâ fundatis. Hæc quippe mentem ita obscurare, & depres-

sam

ſam tenere ſolent, ut terrenis potius, quàm ſupernaturalibus rationibus moveatur, & conſequenter nunquam pertingat ad illam intentionis puritatem, quæ ad tam ſublime miniſterium adferenda foret.

Secundò conſideratâ vitâ præteritâ, & efficaciter correcto fine, ſi quis fortaſsè minùs rectus aut purus interveniſſet, de cæterò ab omni nævo, & contractis quibuscunque maculis, etiam venialium peccatorum, per media ab Eccleſiâ ordinata ita expurgandus eſt animus, vt quantum, DEO adjuvante, in ipſo eſt, inſtar nitidiſſimi Chryſtalli (cujus puritatem accedentes ad Sacerdotium adæquare debere, Seraphico S. Franciſco in viſione quâdam monſtratum fuit) refulgeat.

Tertiò, ſolicitè proſpiciendum, vt animus firmiſſimè muniatur contra futura poſt ſuſceptum Sacerdotium deficiendi pericula, præſertim in virtutibus & materijs ſuprà ex Textu S. Regulæ expenſis. In hunc finem particulares cujusque propenſiones, habitus, externæ quoquè circumſtantiæ & occaſiones non obiter ſunt conſiderandæ, & circa ſingula apta & efficacia remedia ſtatuenda. Ejusmodi occaſiones ſolent eſſe v. g. reſpectus humani, & judicia hominum, converſationes liberiores, affectus aliquis prædominans &c. contra hæc & ſimilia fortiter ſe obarmet, quis quis gratiam, quam per impoſitionem manuum accipiet, conſervare & augere deſiderat.

Quar-

Quartò, concipienda est ingens æstima
Sancti & Regalis Statûs Sacerdotalis, non qu
dē eô fine, quod absit, vt quis exinde hon
rem & æstimationem personalem sectetur, p
terque se statui huic esse injurium, si honori
amori proprio adversa, â quocunque irroga
æquo animo sustineat; sed ut hujus, & tam s
blimium functionum huic statui annexarum
præsertim quotidiani Sacrificij memoriâ, su
omnimodam indignitatem intimè agnosc
nec quidquam tanto ministerio indignum v
vnquam futuro tempore admittere præsum

Cæterùm hoc sacro recessûs tempore pr
ter illa, quæ passim ab Anthoribus ad exerci
spiritualia cum fructu peragenda præscribu
tur, intensissimos & ferventissimos superna
ralium virtutum actus, præsertim vivæ fid
spei, charitatis, contritionis, humilitatis,
desiderij &c. eliciat, sicque comparatus ad S
Ordinis susceptionem cum actuali & ferven
devotionis affectu, toto Ordinationis tem
pore continuando, accedat.

Sacro demùm Ordine initiatus in humilli
mos grati & amantis animi affectus profusu
totum se Divinæ Bonitati consecret, & omn
possibili devotione ad primum Missæ Sacri
cium DEO offerendum se disponat, vitamq
suâ vocatione Sacerdotali & Monachali
gnam juxta normam sacræ Regulæ jam su
declaratam, instituere curet.

Ut

Ut autem hæc omnia exactiùs & ferventiùs in effectum deducantur, adjungo pro coronide insignes planè gratias & favores, quæ Divina Bonitas ijs elargiri consuevit, qui singulari fervore se se ad susceptionem Sacramenti Ordinis disponunt, & è contra maledicta horrenda in eos fulminata, qui exemplô Judæ Sacerdotium indignè suscipiunt, & post illud dissolutè vivunt; eo fine, vt qui desiderio bonorum & gratiarum è bonâ præparatione & vitâ post Sacerdotium promanare solitarum, non movetur ad præmissorum diligentem observationem, pœnarum saltem, & maledictionum certè horrificarum metu concutiatur, ac ad meliora excitetur, prælertim si signa quædam in Judâ supra reprehensorum jamjam in se ipso notaret. Et quamvis non existimem in statu Religioso inveniri ejusmodi Judæ asseclas, nihilominus hæc benè perpensa salubrem timorem bonis quoquè incutient, ne se etiam remotis deficiendi periculis exponant, & in benè cæptis DEO auxiliante constanter perseverent, quin imò in dies magis ac magis in Domino perficiant.

Gratias, quas DEUS pro quantitate dispositionis elargiri solet, P. Lancicius S. I. *Opusc.* 13. *Lib.* 1. *Cap.* 1. enumerat, cujus verba, cùm ejus libri non sint cuivis ad manum, referre non pigebit.

Primò. Devotio magna, etiam sensibilis, in re-

in recitandis horis Canonicis, & Sacrifici Missæ offerendo.

Secundò. Magnum & practicum lume ad discernenda peccata in audiendis aliorū Confessionibus.

Tertiò. Accursus pænitentium, conscien tias, vel sacrilegis Confessionibus, vel malè f ctis, vel alijs peccatis intricatas habentium ad petendum auxilium in confessione, illud que in eâ iteratâ inventum.

Quartò. Gratia extrahendi pænitentes misero peccati statu.

Quintò. Notabilis profectus in virtute confitentium talibus Sacerdotibus, vel con versantium cum illis.

Sextò. Agnitio peccatorum multorum an teà non dictorum in confessione, vel ex obli vione aut ignorantiâ, vel ex inconsiderantiâ & negligentiâ. Unde moventur ad Confessi ones bonas coram talibus Sacerdotibus faci endas.

Septimò. Quies conscientiæ antea non habita, collata confitentibus coram talibus Sacerdotibus.

Octavò. Solet etiam Divina Benignitas ex traordinarias gratias intuitu Sacramenti Or dinis, *Extraordinariâ præparatione, & fervore su*scepti, conferre ijs, qui eò, vt dictum est, Sa cerdotium susceperunt. DEUS enim, qui eti am inimicis suis, sine vlla præparatione præ

missâ

missâ, confert efficacia auxilia ob suam bonitatem, & Christi Domini merita, convertendo illos, multò magis justis, amicis suis, & filijs adoptivis, extraordinariè se Ejus beneficio supernaturali præparantibus ad suscipienda Sacramenta, confert extraordinarias virtutum gratias (quandòque etiam illas, quæ vocantur gratiæ gratis datæ, primæ Classis, vti est donum prophetiæ & miracula patrandi) idque intuitu extraordinariæ præparationis, & quidem talis, quæ non reperitur in ordinarijs justis, modô, quem videmus, valdè ordinario se præparantibus ad Sacramentorum susceptionem. Hæc doctrina fundatur in experientiâ DEI Servorum, & in SS. Patribus, & in bonâ Theologiâ, ac maximè in DEI amore, qui non permittit se vinci ab hominibus ejus gratiæ cooperantibus, sed eos suâ liberalitate vincit. Ideò, inquit S. Chrysost. hom. 20. ad pop. *petitiones nostras semper multo excessu superat.* Nec mirum. Quia, ut Idem dixit h. 12. in 1. Epist. Cor. *DEUS magis nos amat, quàm nos ipsi nos amemus.* Ideo extraordinariè se præparantibus ad Sacramenta, extraordinaria confert beneficia: & vt ait S. Dionysius Areop. c. 1. diu. nom. §. 2. *radium illum super substantialem sibi perseveranter insitum, cuilibet rei congruis illuminationibus.* id est donis, *clementer attemperat*, extraordinarijs præparationibus dona extraordinaria concedendo. Sic S. Cæsarius

rius h. 3. ad Monachos: *quantum nos addiderimus ad studium, tantum Ille apponet ad adjutorium; quantum nos apposuerimus ad diligentiam, tantum Ille addet ad gloriam.*

Primò, nunquam peccant in dicendis horis Canonicis, & Sacrificio Missæ celebrando.

Secundò. Per insperata, nec expetita, sed repetentina lumina in oratione, vel horas dicendo, vel Missam celebrando, vel utrobique, cognoscunt res occultas futuras, & alias ad se, vel ad alios, præsertim eis confitentes, spectantes, necessarias & utiles.

Tertiò. Eodem modo clarè cognoscere solent vel peccata occulta suorum pœnitentium, ab illis nunquam dicta in confessione, vel alias res eorum secretissimas, nulli hominum notas, quæ ab ijs factæ sunt, quarum clarâ & distincta manifestatione per tales Sacerdotes ijs ipsis factà, moventur ad obediendum illis, in rebus animæ, & ad credendum eorum Spiritualibus doctrinis, & ad vivendum meliùs.

Quartò. Semper ferventissimè dicunt Missam & horas Canonicas quovis tempore, etiam post somnum immediatè, & post occupationes valdè distractivas, dum tunc coguntur id facere, ob defectum temporis.

Quintò. Per lumina repentina cælitùs infusa agnoscunt multas veritates & doctrinas, humanô studiò & modô non acquisitas, ad se & ad alios perficiendos spectantes, quas, dum

vel

vel tradunt oretenus, vel ſcribunt, eo prorsùs modo, eas tunc primùm diſcunt, & ſcribunt, quo ſolent Diſcipuli Philoſophiæ vel Theologiæ in Scholâ ſcribere res antea ignotas ſibi, easque tunc primùm addiſcere & excipere in chartam â dictante Magiſtro. Imò perfectiùs tales Sacerdotes illas doctrinas percipiunt, quia non ſucceſſivè, & per partes, uti Diſcipuli diſcunt, docente ac dictante Magiſtro, ſed in inſtanti & ſimul agnoſcunt omnia, DEO per lumen inſolitum, non humanum docente, ad quæ poſtea ſcribenda & alijs declaranda, longo tempore indigent. Hucusque citatus Author.

Maledictiones deſumendas cenſui ex Pſ. 108. qui unanimi conſenſu SS. Patrum & Interpretum etiam ad litteram applicatur proditori Judæ, uti ad litteram eidem applicavit Apoſtolorum Princeps Act. 1. illa verba: *Epiſcopatum ejus accipiat alter*, ex hoc Pſalmo deſumpta. Cùm enim Judas ſit verus Typus malorum Sacerdotum novæ legis, non absque fundamento eisdem applicantur maledictiones â Chriſto patiente, per os Davidis prophetico Spiritu prædictæ. Rupertus Abbas in Matth. c. 26. triginta omninò ejusmodi maledicta in hoc Pſalmo contenta enumerat, juxta numerum videlicet argenteorum, quibus impius ille Magiſtrum ſuum Judæis vendere non abhorruit. Ego paucas duntaxat ſeligam, quòd credam, has ſolas ſufficientes eſſe ad incutiendum

ſalu-

salubrem timorem, & Religiosis quoquè Sacerdotibus malè viventibus, si qui sunt, frequentiùs evenire.

Prima maledictio: *constitue super eum peccatorem, & diabolus stet â dextris ejus.* v. 6. Nomine peccatoris antonomasticè intelligunt Interpretes dæmonem. Unde Glossa rectè advertit, super eum constitui dæmones, qui Christo noluit esse subditus. Satanam verò à dextris stare, id est, Interprete le Blanc in hunc locum, diabolum velut Dominum & triumphatorem præsidere & imperare pro voluntate captivosque trahere illos, in quos hæc maledictio intorquetur. Expertus est hujus maledictionis effectum impijssimus Judas, qui dum suavi Christi jugo se submittere nouit, tyrannicæ dæmonis servituti se ipsum mancipavit, qui eum de scelere in scelus, & de temporaneâ violentâ sibimet illatâ morte ad æternam pertraxit. Quis non exhorrescat servitutem hanc funestissimam! O Servi Dei Altissimi, Gens Sancta, Regale Sacerdotium! itàne unquam vos fascinari patiemini, ut vel remoto periculo vos exponatis, Divinam & Regalem Servitutem vestram, cum hac funestissimâ, abjectissimaque aliquando commutandi. Ah absit! *Secunda maledictio: cùm judicatur, exeat condemnatus.* v. 7. cùm Divino Tribunali sistetur judicandus, statim æternæ damnationis sententiam audiet, & trepidus à Sanctorum cætu excludetur, ita le Blanc. Judas haud mitiorem

rem excepit sententiam, quæ totâ æternitate non relaxabitur. Hæc damnationis sententia tantò terribilior erit Sacerdoti, quantò in vita altiori in dignitatis culmine â DEO collocatus fuit: Character Sacerdotalis, quo tam indignè abusus fuit, horrendum in modum miseram excruciabit animam, sine ullâ spe relaxationis cujusdam obtinendæ. Descende frequenter ô Sacerdos in hunc locum tormentorum per vivacem eorundem considerationem, ibiquè Judam, & post ipsum alios fortassè non paucos Sacerdotio insignitos intuêre, & si ad ferventem, tantoque gradui correspondentem vitam non removeat Amor Cælestis Patriæ, terreat saltem pænarum ineffabilis acerbitas.

Tertia maledictio: *& oratio ejus fiat in peccatum.* Judæ facta est oratio in peccatum, quia oravit sine spe veniæ, & desperans laqueo se suspendit, nec non ob alios titulos, qui fusè apud cit. Le Blanc recensentur. Verùm non solùm Judam tangit hæc maledictio, cùm enim tepidi & mali Sacerdotes novæ legis, ut plurimùm suas orationes, etiam obligatorias, quales sunt horæ Canonicæ &c. quin & ipsa Sacrificia perfunctoriè, tepidé, distractè, & ne plura dicam, ex usu & consuetudine peragere soleant, quid aliud inde consequitur, quàm ut hæc ipsa eorum oratio & Sacrificia fiant illis in peccatum, eventu certè nunquam satis extimescendo: quid enim miserabiliùs est

quam

quàm cùm medicina vertitur in venenum? quis quis igitur Sacerdotum, præsertim Religiosorum, tantum malum exhorrescit, omnibus viribus ejus causam tollere, & præcavere contendat.

Quarta maledictio: *fiant dies ejus pauci, & Episcopatum ejus accipiat alter.* Duplicem hæc maledictio exprimit horrendam pænam. Prima est vitæ abbreviatio, altera, quæ inde consequitur, dignitatis Sacerdotalis (nam Episcopatus in probabili sententiâ adæquatè non differt à Sacerdotio) in alios digniores translatio: non quidem eo sensu, quasi Character semel acceptus, estque indelebilis, auferatur, sed quòd ita malis Sacerdotum moribus obscuretur & dehonestetur, ut DEUM ad justam indignationem moveant, talem Sacerdotem è vitæ, vel boni nominis, huic dignitati annexi, statione dejiciendi, & in ejus locum alios substituendi, conformiter Christi effato: *auferetur ab ejs Regnum DEI, & dabitur genti, facienti fructus Ejus.* Matth. 21. Completa est hæc maledictio quo ad utramque pænam in Judâ, qui præmaturâ morte per suspendium extinctus fuit, & Episcopatum ejus accepit S. Matthias, in ejus locum â Collegio Apostolorum & Discipulorum Christi substitutus Act. 1. Habent igitur, quod timeant novæ legis Sacerdotes, ne DEVS irritatus malis eorundem moribus & exemplis, auferat ab ejs modò explicatô Regale Sacerdotium

dotium, detque alij facienti fructus Ejus.

Quinta maledictio: *diripiant alieni labores ejus.* v. 11. laboravit Judas, prædicavit, docuit, dæmonia ejecit: laborant non minùs Sacerdotes Religiosi, etsi malæ vitæ, sacrificant, orant, psallunt, Sacramenta administrant &c. sed quo fructu? nullo certè aut exiguo, nam in his omnibus & similibus, non sibi, sed alijs laborant, dum ipsi interim præmio supernaturali vacui persistunt, vt meritò illis applicari possit illud Aggæi 1. *Seminastis multùm, & intulistis parum: comedistis, & non estis satiati: bibistis & non estis inebriati: operuistis vos, & non estis calefacti, & qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum.* Et avertat DEUS, vt non inter hos laborum direptores, ipse quoquè omnis boni hostis inveniatur, qui pervertendo intentionem & opera talium Sacerdotum efficiat, vt jam non DEO, non suæ, nec proximi saluti, sed dæmoni labores suos consecrent. O maledictionem summè extimescendam!

Sexta, *non sit illi adjutor.* Judas hanc pænam luit, dum ab omnibus ijs, in quorum gratiam nefandum scelus proditionis perpetrare ausus est, derelictus audire debuit: *quid ad nos, tu videris.* Hanc quoque pænam magis minùsve sentiunt Sacerdotes à bono declinantes, dum invalescentibus magis magisque interioribus tenebris, quæ est propria peccatorum etiam venialium, saltem deliberato planè animo ad-

missorum

miſſorum, pæna, horrent & fugiunt paternam Superiorum ſolicitudinem, correctiones, admonitiones, conſortium meliorum, omittunt aut perfunctoriè perſolvunt meditationes, lectiones ſpirituales, examina, quæ omnia inter præcipua ſalutis & perfectionis adjumenta numerantur, ſicque paulatim propriâ ſuâ culpâ his adjutoribus deſtituti, ſibi ſolis relicti neſciunt vbi corruant, & væ tunc ſolis, quia non habent ſublevantem ſe!

Et dilexit maledictionem, & veniet ei: & noluit benedictionem, & elongabitur ab eo. Judas maledictionem dilexiſſe cenſendus eſt, cùm audiens â Chriſto: *væ homini illi, per quem Filius hominis tradetur, bonum erat ei, ſi natus non fuiſſet homo ille*, Matth. 26. hoc contemnens, abijt ad Ejus hoſtes, vt Eum illis ad mortem traderet, quod & præſtitit. Ita le Blanc. Noluit veró benedictionem, quam eidem Divinus ſuus Magiſter tum in lotione pedum, tum in Cœnâ Euchariſticâ, ipſaque Ordinatione Sacerdotali, & demùm in actuali traditione verbis ſuaviſſimis amicum eum appellando, *amice ad quid veniſti* obtulit. Atque hac de causâ elongatâ benedictione, venit ei maledictio, quâ non ſolùm inſtar veſtimenti exteriùs circumdatus, ſed etiam interiùs, tanquam ab aquâ & oleo in intimis viſceribus & oſſibus affectus, ac tandem inſtar Zonæ corpus conſtringentis, ita vinculatus fuit, ut evadere non poſſet, quæ cum ex novi Te-

vi Te-

vi Testamenti historia cuique satis nota sint, ulteriore deductione non indigent. Atque hoc est tandem finale, quo totam præsentem Tractatiunculam concludo. Posui ante te ô Sacerdos DEI Altissimi ignem & aquam, benedictionem & maledictionem, ad quodcunque volueris, extendes manum tuam, si benedictionem, quæ bonâ & virtuosâ vitâ supra descriptâ, ante & post Sacerdotium seriò custoditâ, obtinetur, elegeris, venient tibi omnia pariter bona cum illâ. Quòdsi verò hanc negligendo ipso facto, vita nimirum S. Regulæ & Vitæ Christi difformi, te maledictionis amatorem esse comprobaveris, ô te mortalium infelicissimum! elongabitur siquidem â te benedictio, deficient paulatim gratiæ, seu auxilij actualis tum interni tum externi influxus, quam privationem sequetur excæcatio in intellectu, & obduratio in voluntate, de quibus horrendis pænis invisibilibus fusè & solidè dicurrens videri potest R. P. Albertus Krez in Paradigmatibus pract. Recollect. mihi pag. 114. & *seq.* Neque hîc consistet malum, sed alijs etiam positivis maledictionibus succedentibus, ita undique exteriusque cruciaberis & coarctaberis, ut fortè nec seriam pœnitentiam ampliùs sis acturus, etsi cum Judâ dicas: *peccavi.* Sed hæc abyssus malorum est, meliora, quin & optima spero â Religioso Lectore, qui dum hæc legendo evolverit, memorialis locò sibi repo-

nāt illud D. Pauli ad Ephef. 4. *Obfecro vos, u dignè ambuletis vocatione veftrâ* (Sacerdotali & Monafticâ) *quâ vocati eftis, cum omni humilitat & manfvetudine, cum patientiâ fupportantes invicem, soliciti fervare unitatem Spiritûs in vinculo pacis.* & 1. Pet. 2. *Vos Genus electum, Regale Sacerdotium, Gens Sancta, Populus acquifitionis: ut virtutes annuntietis ejus* (Chrifti Summi Sacerdotis, per vitam Ejus SS. Doctrinis & exemplis conformem) *qui de tenebris vos vocavit in admirabile Lumen fuum.*

SPECIALES LEGES

Pro Fratribus, & Novitiis Benedictini

VLtra antecedenter præcepta è fpeciali vigilantia & dilectione fequentia rigidè indicuntur.

1mò. Cùm juxta Spiritum Sanctum per os Sancti Pauli Apoftoli loquentem omnes moneamur vt modeftia noftra nota fit omnibus hominibus, id eft, tanta, vt omnes eam fufpiciant, in ea complaceant, per eam ædificentur, Domino DEO Gloria, Fundatoribus honor, Cælitibus guftus, Angelis gaudium, Superioribus folatium, æqualibus exemplum, minoribus ftimulus præbeatur, fitque hæc virtus præcipuum medium confervandæ æftimationis alicujus facri Ordinis, & loci, & validiffimum

infru-

instrumentum lucrandi pretiosissimo DEI sanguine redemptas animas, id est, proximorum salutem suavissimè simul & efficacissimè operandi, ac tanto magis resplendeat in adolescentibus & juvenibus, quantó plùs refulget gemma in auro, quàm plumbo, sic & adeo serio, & pæne primariò hujus virtutis studium vobis, dilectissimi flores nostri Monasterij & sacræ Religionis inculcamus, & volumus, vt oculis vagos, gestibus leves, ore ridentes &c. quamprimùm, semper, & severè puniat venerandus Pater Magister ac Director. Quilibet non incedat, seque gerat aliter, quàm si loco ipsius incarnatus aliquis Angelus adesset, & quomodo se in omnibus gereret, quem quilibet è solo aspectu ipsius Sanctum judicare deberet; Quomodo olim in suo inter homines convictu Divinus & primogenitus noster Frater JESUS, quomodo vivens in terris humillima Virgo, DEI & nostra parens MARIA manus, oculos, humeros, & ora ferebat, ne vel illi dissimiles, vel huic degeneres simus, sed amemur ab illis magis, cùm similitudo Mater sit Amoris. Specialiter nunquam audeat quis ridere, vel aliquam levitatem committere sub oratione, sub lectione, sub ministratione, sub mensa, sub pœnitentia, aut post commissum à se, vel alio errorem, factam, vel faciendam correctionem, aut spontaneam humiliationem: Item alias in refectorio, in templio, in choro,

 in pla-

in platea. Ne itaque in his quis fragilior sæ-
pius delinquat, & malam naturæ proclivita-
tem malô habitu per actus frequentatos gene-
rari solitô in malo roboret, sed potius emen-
det, Superior N B. succurrat tali nimis sensi-
bilij homuncioni acribûs injunctis pœnitenti-
js ejuniorum, disciplinarum, confusionum,
increpationibûs vehementibûs & humiliativis.

2dò. Studeat quilibet etiam tempore recre-
ationis non esse nimis garrulus, non ridiculus,
non levis, sed solùm serenus, & hilaris, solùm
modicùm se resolvens, non dissolvens. Est
enim morum amabilis gravitas certa quædam
nota verè Sanctorum, adeò, vt, si qui tales, i
est, graves simul, & suaves in juventute vi
fuerint, indicium futuræ sanctitatis præbui
scribantur. Generatur autem amabilis gra-
tas è mixtura, seu conjunctione veræ humi
tatis, & mortificationis, seu Dominii supra su-
os sensus, & affectus, quâ utrâque excellen
solùm emicant solidè Sancti. E contrà lev
tas oritur ex immortificatione, & carent
Dominii præfati, atque ex audacia humilita
contraria, adeo, vt de nullo legatur evasisse i
Sanctum, qui erat levitatibus, & jocis deditus
excepto uno histrione, qui in spectaculo jocos
exhibens Sanctum Christianorum Baptisma
subitò à Domino DEO illuminatus, mox jo-
cos suos cum pœnitentia detestans in Marty
rem evasit; Ipse Salvator noster, & Sanctiss
ma ejus

ma ejus Mater nunquam risisse, bene verò flevisse, & solúm sereni oris, & frontis, ac excellenter amabiles fuisse leguntur. Quia verò de notis, & signis Sanctorum mentio facta fuit, incidenter noverint, præter præfatam amabilem morum gravitatem notas, seu signa Sanctorum esse abstinentiam, humilitatem, obedientiam numeris perfectam, integrum mundi, & quæ in mundo sunt, fastidium, libertatem, non inquietudinem Spiritûs generans, dilectionem adversitatum, & adversariorum, tolerantiam injuriarum, misericordiam erga pauperes, charitatem erga ægrotos, devotionem erga sacram Christi Passionem.

3tiò. Impensè quilibet se tradat Sancto, continuo, & intimè consolativo luctui super amaram Christi Passionem, & compassionem Marianam, super sua & aliorum peccata, ac ingratitudines, super pericula salutis, & cæcitatem deplorandam sui, ac aliorum, super sustinenda pro suis sceleribus tormenta, saltem purgatorij, super neglectas gratiæ, & gloriæ promerendæ occasiones, super moram in hac lacrymarum valle, &c. ô quam beati, qui sic lugent, quoniam verè consolabuntur!

4tò. Mox post aliquam fragilitatem levitatis, aut alterius culpæ commissam intimo cordis affectu Dominum DEUM deprecetur, à Sancto Tutelari veniam petat, immò quoties permissum, etiam coram Magistro, vel alijs

se pro-

se propterea humiliet, & cum magna aviditate satisfactionis pœnitentiam suscipiat.

5tò. Operam det præsentiæ Divinæ exercitio per affectuosum, juge, internum colloquium, & diversos pios affectus, & actus internos, atque externos virtutum ad Dominum DEUM ubique præsentem actu signato, vel exercito directos.

6tò. Ut sciat artem bene loquendi, discat tacere, & taciturnitatis sit studiosissimus, maximè tempore silentij, sub quo invicem corridere, nutibus agere, & loqui omninò, & sub certa pænitentia sit prohibitum, adeò, vt tali tempore Novitiatus locum præteriens neminem, aut solùm Angelos, seu in Domino mortuorum silentes Spiritus inhabitare putet. Nam per silentium, solitudinem, & visitationes Superiorum omnis disciplina permanet inv[illegible]

7timò. Fraternam dilectionem præcipuè exerceant per Fraternam correctionem, verbis quidem, & signis, quantùm, & quibûs permissum â Superiore suo fuerit; Exemplô verò & precibûs pro invicem ad Cœlites, dum vident aliquem delinquere; Item specialiter delatione apud Magistrum, & Directorem, ad quam delationem severè simul, & amantissimè omnes adhortor, sintque præter communem delationem specialiter tres deputati ad omnia Magistro & Directori deferenda, vt detecto sic vulneri medicina applicari tempestive vale-

vè valeat, & illud nullam cruditatem contra-hat, si subtrahatur duræ sed sanativæ chirurgi manui: velut Sanctus Bernardus optabat habere centum observatores, ut vel sic se facilius á malo continere valeret.

8vò. Magna diligentiâ incumbant ad plenum suarum affectionum, & inclinationum Dominum; Major est enim expugnatore urbium Dominator sui. Abnegent se totaliter, totósque in omnibus etiam minimis: vera enim fidelitas in cura minimorum est; Et ille fidelis est famulus, qui nec obolum subtrahit Domino; Qui non modò in magnis obligationibus, & severis imperijs, sed minimis nutibus, & occasionibus se promptum exhibet & solicitum, observantem, studiosum, & indefessum, ac gustûs Domini sui cupidum. Augeant itaque usque ad immensum cumulum parvos gradus gratiæ, & consequenter etiam gloriæ, quia hæc in altera vita correspondet, & juxta numerum, & mensuram gratiæ auctæ tribuitur. Multiplicent pæne in infinitum omni momento, & jugiter, parvos de se, carne, diabolo, & mundo, seu malis hominibus triumphos; generent, & roborent per infinitos actus invincibilem habitum se in omnibus vincendi, seu abnegandi, & sic verè, ac facilè modesti erunt, & dulce spectaculum DEO, Cælitibus, & hominibus. Magister itaque advertens cujuslibet non modò malas, sed etiam indif-

feren-

ferentes, atque insuper bonas inclinationes, eas omni occasione mortificet, amputet, denegando desiderata, præcipiendo ingrata, prohibendo grata, aliisque modis omnibus.

9nò. Plenè se dedant profundissimæ internæ, & externæ humilitati; Omnis enim levitas, & immodestia ex aliqua audacia, & omnis audacia ex aliqua occulta superbia proficiscitur; humilis est meticulosus, reverentialis, se continens, consequenter modestus. Experiatur Magister, & exerceat quemlibet infinitis vicibus, & modis in hac virtute; supprimat minimos etiam Spiritus tumoris, & tam nocentes, quàm innocentes, increpationibus, inculpationibus, confusionibus, pœnis, ac pœnitentijs afficiat, ut jugiter, & fortiter exerceantur in hac virtute humilitatis, parente modestiæ.

10mò. Sororem humilitatis, & castitatis nutricem, & tutricem verecundiam publicè, & privatim non secùs colant, quàm positi in conspectu suorum Superiorum, aut magni Principis, positi in oculis terribilissimi futuri Iudicis Domini DEI, infensissimi subsannatoris, & accusatoris diaboli, purissimi Custodis Angeli, & si verecundi, etiam modesti erunt, ac ubique compositi.

11mò. Nec Professis, nec Novitijs licet conversari, & loqui cum Patribus, nisi per solam humilem, & brevissimam responsionem, si quid subitò in choro, vel Ecclesia, aut refe-

ctorio

ctorio, tempore officij, vel mensæ petitum fuerit. Et neque Novitij alio tempore, & aliter quàm in communi recreatione cum Fratribus conversentur; Ipsi etiam Professi Fratres non currant invicem ad cellas tempore studiorum interrogando, & petendo, sed vel expectent tempus recreationis, repetitionis, vel expressam aliquid interrogandi, aut petendi licentiam à Directore exorent, Si quis Fratrum etiam Professorum cum alio Patre, quàm Repetitore conversari, & sive garrulè, sive, familiater, sive quasi confidenter loqui præsumpserit, prandiô, vel cæna careat, ad mensam non admittendus, sed in cella jejunè mansurus: et hoc etiam sæpius, si sæpius, attentaverit, vt juxta sacram Regulam talis juvenis jejunijs nimijs affligatur.

12mò. E Choro simul redeant ad Novitiatum, propterea nec unus debet orationem nimis prolongare, nec nimis brevem facere, vno tamen è necessitate abeunte etiam reliqui abeant post Chorum.

13tiò. Post seu potiùs præter Modestiam, æquali, aut veriùs majori curâ inculco obedientiam omnibus numeris absolutam voluntatis, & intellectûs, absque interno, & externo murmure, responsione nolentis, improbatione, vel discussione mandati, tarditate, tepidate, & timiditate, cum omni promptitudine, sollicitudine, accuratione &c. det Pater Magister

gister, & Director continuam hujus exercendæ occasionem, & quem hujus virtutis incurium experitur Novitium, à Religione expellat, Professum semper, & fervere puniat.

14tô. Angelicæ Psalmodiæ summa habeatur ratio, & cura, prout Pater Magister amplius in particulari quoad modos explicabit, Somnolentos, & serò venientes jejuniis, & pœnitentiis excitet, & diligentes faciat.

15tô. Magistrum ament, ac revereantur, ipse enim pervigilat pro animabus vestris rationem rigidam DEO redditurus: ipse vice DEI. & sui vice DEVS est, quem, si quis tangat, si quis contristetur, tangit pupillam oculi Divini valde sensibiliter; Ipse est, qui solus post me vestrî curam habet diu, noctûque, qui solus vos à peccatis in confessione absolvere potest, cui uni vos commisi, & quasi moderatori ingenuos filios contradidi.

16tò. Pro reperita renovatione & conservatione Spiritûs præter consveta annua octiduana Exercitia, omnî mense unâ integra die solitarij se recolligant eodem modo, quo in octiduanis Exercitijs, trinam horariam Meditationem, & unam horariam considerationem, præter Examen particulare, & Lectiones Spirituales habendo.

17mò. Omnibus saltem quatuordecim diebus, extra confessionem totum suum internum statum quoad malum, & bonum, quoad profe-

ctum

ctum, & defectum suo Patri Spirituali, id est, Magistro seu Directori, & quotiescunque desideratum fuerit, ipsimet Abbati integerrimè & candidissimè pandant, certi, quòd ibi dicta in arctissimo secreto naturali, & perpetuo altissimo silentio servanda sint, nec Superior aliter ita sibi revelatis sit usurus, quàm pro suaviori & meliori directione tam finaliter revelantis. Utantur autem è modis revelandi quem illis è duobus subjunctis præscripserit Superior.

MODVS
Manifestandi conscientiam extra confessionem, & petendi instructionem Spiritualem flexis genibus.

Quo ad defectum.

1mum Punctum. De pravis inclinationibus.
2dum. De lapsibus frequentioribus.
3tium. De tentationibus.

Quo ad profectum.

1mum. De bonis inclinationibus, desiderijs, inspirationibus, & impulsibus internis.
2dum. De amore quarundam virtutum in particulari, & cur?
3tium. Ubi putet se profecisse.

Quo ad successum.

1mum.

1mum. Quomodo Confessio, & Communio, Psalmodia, & oratio vocalis?

2dum. Quomodo sacra lectio, & Meditatio, & unde?

3tium. Quomodo exercitium mansuetudinis, patientiæ, humilitatis, præsentiæ Divinæ, obedientiæ.

Alius Modus.

1mò. An sit contentus, magnique æstimet vocationem suam?

2dò. De tribus votis, & quovis in particulari, narrando tentationes, imperfectiones, difficultates, pericula, occasiones, objecta magis moventia, propensiones naturales, perfectiones, victorias, &c.

3tiò. De alijs tentationibus, inclinationibus, difficultatibus.

4tò. De Examine particulari, exhibendo etiam libellum Examinis.

5tò. De tendentia ad perfectionem.

6tô. De observatione Sacræ Regulæ, præcipuè quoad silentium, Psalmodiam, humilitatem, zelum bonum &c.

7timò. De oratione, Meditatione, lectione spirituali, Confessione, Communione.

8vò. De mortificatione interna, & externâ, bono temporis usu, ac propositorum suorum exequutione.

9nò. De charitate fraterna, an non habeat

ab ali-

ab aliquo aversionem, eòque vel æquali, vel Superiore?

16mò. De Recreatione, & conversatione cum hominibus.

17mò. De sanitate corporali, aliisque corpori necessarijs.

18vò. Annuatim in festo Præsentationis Beatissimæ Virginis MARIÆ, id est, patrocinio capellæ NOVITIATÛS, à singulis Fratribus Novitiis, & Professis renovetur sequens sui

OBLATIO.

SAnctissime Domine DEUS, & Pater noster cælestis, omnî, qua possum, reverentiâ, devotione, promptitudine, humilitate, simul, & desiderio, coram suprema tua Majestate non modò in genua, sed faciem meam procido, méque indignissimam creaturam tuam tibi Creatori meo subjectissimè sisto, ut infinitas secundùm desiderium meum gratias agam tum pro omnibus gratijs tam ipsi Beatissimæ Virgini DEIparæ, quàm per eam mihi & aliis à tua immensa benignitate collatis; Tum specialiter pro illis gratijs, & perfectionibus, quas à te accepit, & cum plurimo ad nostram salutem merito heroicè exercuit eadem Sanctissima Unigeniti tui, & nostra Mater MARIA, quando adhuc trimula non tam à parentibus, quàm semetipsâ in templo fuit præsentata; Et in unione illius præsentationis, ac præsentatæ purissi-

purissimæ etiam me tibi jam ex natura, ac obligatione tuum, totâ insuper devotione præsento, dedico, immolo, consecro: Tuus æternum sim totus quantus, nec unquam ampliùs meus: Tua sit anima mea, cum omnibus facultatibus; Tuum sit corpus cum omnibus internis, & externis partibus: Tua sit, ô infinitum bonum, mea voluntas, nec unquam ampliùs velit aliquid, quàm quod tu vis, tu præcipis, tu suades, tu permittis, tu immittis, tuæ leges, tui Vicarii, Superiores nostri volunt, sive id mihi gratum, aut ingratum, facile, aut difficile, commodum, aut incommodum, honorificum, aut depressivum, oblectans, aut affligens sit; Et hoc totum, quoad omnes modos, & circumstantias, in quo, ac quantocunque tempore, & æternitate: Tuus sit meus Amor, nec unquam aliquid amem, nisi te & in te propter te, & eo modò, quo tibi placet, nec odiam aliquid, nisi quod, & quomodo tu odisti, & odio haberi desideras, sive ego propterea odio habear, aut amer, sive non: Tuus sit intellectus meus, nec cupiat aliquid scire, quàm tuam bonitatem, &meam vilitatem, & quod, ac quomodo, atque quantùm mihi prodest, ut te ampliùs & agnoscam, & agnitum colam, atque ab aliis agnosci, & coli modo tibi placito faciam, procul omni proprio gustu, libertate, quæsitione, ostentatione, vana gloria, & curiositate, & inobedientia: Tua sit memoria me-

tuique

ſuìque nunquam obliviſcatur, ſed in omnibus tuæ præſentiæ, bonitatis, & Amoris memor ſit, velut conclave tibi ſoli dicatum, mundum ab omnibus profanis imaginibus, & imperfectis cogitatibus, atque ornatum Sanctîs conſiderationibûs vel virtutibûs Filij tui Redemptoris noſtri, & denique continuò calidum per inceſſantes amoris affectus, & ſancta deſideria, nihil tibi contrarium admittens: Tua ſit lingua mea, nec unquam poſthac audeat loqui, quàm quæ, quando, quantùm, & quomodo tibi placet: tui ſint oculi mei, & quia oculi Filii tui Salvatoris noſtri erant ſanguinolenti, & lacrymis, ac dolore pleni, ideò oculi mei etiam ab omni delectabili, ne dicam, periculoſo aut peccaminoſo viſu perpetuò abſtinebunt: Tuæ ſint aures meæ, nec unquam ampliùs audire velint aliquid vanum, ridiculum, aut malum contra te, aut proximum, aut quod non ducat ad amorem tui: Tuum ſit os, & guſtus meus, nec ampliùs ſe oblectet, quàm quantùm, & quomodo me ad te magis perducit: Tuus ſit tactus meus, & propter te, propter amorem tui, propter honorem tuum in vindictam malè commiſſorum, & omiſſorum ſine ulla requie patiatur jîs modîs, qui per Vicarios tuos Superiores noſtros approbantur: Tuus ſit olfactus meus, nec unquam quærat delicias, vel admittat immunditias: Tuæ ſint manus meæ propter te perpetuò, & omni tempore ſic

locan

locandæ, & occupandæ, ut major tibi gloria resultet: Tui sint pedes mei, sic decenter, omni in loco situandi, & usque ad fatigationem movendi, ut indesinenter glorificeris: Tua sint omnia, quæ sum, quæ habeo, quæ possum, quæ mihi accidunt, quæ ad me pertinent, aut ad usum concessa sunt, omnes res, & eventus, nomen, honor, sanitas, felicitas, merita, tu cum his omnibus dispone, sicut vis: Tuum sit omne desiderium meum, nec aliquid desiderem quàm te, propter te, & secundum te: Tuum sit tempus mihi concessum, nec eo aliter utar, quàm ad te amandum, & honorandum: Tua sit vita mea, tua & mors mea, ita & tam diu vivam, ac taliter, & tum moriar, prout in omnibus tibi placet Amen. Fiat. Et Tu purissima hodierna hostia amantissima DEI, & nostra Mater Maria per merita tua mihi impetra, ut hæc mei, & meorum oblatio nunquam à me, vel in toto, vel in parte revocetur. Amen.

Regulæ Morum
Pro Fratribus Sancti Petri Salisburgi.

§. 1mus.

De corporali membrorum dispositione Religiosa.

MAnus caveant ab omni contactu indecenti, & injurioso proximi, easque coram alijs gerant sub scapulari.

Caput huc illùcque leviter non moveant, sed cum gravitate, ubi opus erit, teneant erectum, ad neutrum latus deflectendo.

Oculis

Oculis non sint vagabundi, leves, vel curiosi nec videre appetant, quod conspicere non licet.

Cervicem collo erectam aut supinam non gerant, sed moderatè inclinatam, non tamen pendulam.

In vultu iram, impatientiam, morositatem, aut aliam passionem non ostendant.

Nares ad fætores, si subinde occurrant, non sint nimis delicatæ, nec notabiliter obturentur, sed pro illicitis odoribus fortè in sæculo usitatis, istos in pænitentiam ferant.

Nasum non purgent digitis, præsertim alijs contuentibus.

Ungues ne sordibus oppletos, nec prælongos habeant, nec tamen dentibus sunt demordendi, aut palam subsecandi.

Inclinationes debito modo exhibere studeant.

§. 2dus.

In incessu, & statione.

INcessus non sit nimis festinus, nec nimis tardus, sed incedant cum maturitate, nec facilè se moveant sine causa præmeditata.

Nunquàm cursim ambulent, nisi cùm vel periculum, vel justa causa exigit.

Inter ambulandum non indecorè pulsetur pedibus terra more rusticorum.

Non indecenter humeros in utramque partem agitent, nec digitis, aut manibus strepitent.

Defixis in terram oculis præsertim extra Novitiatum semper incedant.

 Non

Non ſaltitent aſcendendo, & deſcendendo domi gradus.

Non affectetur magnificentia colli erectione, brachij alterius extenſione, vel agitatione.

Cùm ſteterint, non ſint, ut arundo, mobiles, ſed gradu ſuo fixi permaneant.

§. 3tiùs.

In congreſſu, & colloquio.

IN colloquio non nimis propè ad perſonam præſertim ſi illa gravis ſit, nec etiam nimis procul diſtent, ſed congruenti ſpatiô.

Ne ſermonem interrumpant alterius loquentis, ſed patienter expectent, donec ſermo finiatur.

Non hiantibus, aut patentibus buccis alloquentem auſcultent.

Caput non nimiùm incurvent, nec huc atque illuc contorqueant.

Non unum oculum claudant, alterò quē loquentem aſpiciant, quod eſt affectatæ elationis.

Non ſpuant in conſpectum aſtantium, ſed modeſtè ſe retrò convertant, & quos alloquntur, videant, ne ſaliva compluant.

Si cogantur tuſſire, ne cuiquam in os tuſſiant.

Ne oſcitent cum ejulatu, & ſtridore.

Naſum indecorè non mungāt ſine ſtrophiolo.

Non oculos in faciem, oculòſque alterius moroſè conjiciant, præſertim ſi vir gravis ſit, aut fœmina; ſi verò ratio, aut neceſſitas id poſtulet, id verecundè, & breviſſimè faciant.

Ubi

Ubi res risum movent, caveant, ne in cachinnum erumpant. Nam stultus in risu exaltat vocem suam. §. 4tus.

Circa vestes.

VEstes Religiosè, non lascivè, aut curiosè corpori suo aptare studeant.

Sedendo non nimiùm vestes elevent, sed se ipsos honestè cooperiant.

Capucium nunquam super frontem obducant, quin tota facies honestè appareat.

Viliores vestes, & detritas libenter amplectantur. §. 5tus.

In Templo.

IN Templo cum singulari reverentia se habeant; Oculorum dem issio, & manuũ cõpositio pietatem interiorem, & Religionem testentur.

Caveant, ne apud Altare ministrantes curiosè circumspiciant.

Non solùm in Templo, sed neque in Sacristia confabulentur, aut aliàs ridendo nugentur. Si ad hoc ab alio invitentur, sileant, & maneant modesti; nihilominus Magnum vocis, & silentij temperamentum est, ait Trithemius noster, garrulo non respondere.

Cùm orant vocaliter, præcipué non ostendant extraordinaria signa devotionis, non edant gemitus, nec altiori voce orent aut sibilent, ne alios turbent.

Intrantes Chorum versus Venerabile Sacramentum unum genu flectant usque ad ter

ram;

ram; pergentes ad sedilia reverentiam, seu inclinationem faciant statuæ Beatissimæ Matris nostræ Mariæ.

Dato signo simul cum alijs incipiant, simul desinant canere aut psallere, simul inclinent, denique conformitas sit in omnibus.

Inter canendum non indecorum vultum forment, labia nimiùm dilatando, incurvando, aut frontem contrahendo.

Oculorum demissio, manuum compositio sit gravis, & quieta.

Breviarium ordinariò saltem ad lectiones in manibus gestent.

Inclinationes ad Gloria Patri &c. Primam orationem, & ultimos versus hymnorum, Item ad Pater noster &c, eâ profunditatis mensurâ fiant, vt extremitate digitorum attingere genua queant, immò ex præscripto Reverendissimi Domini Domini actu attingant. Ministrantes eundo, & redeundo ab Altari erectis manibus incedant cum Religiosa gravitate.

Apud Altare non facilè utantur in hyeme manicâ, & prorsus non chirotecis.

§. 6tus.

In Refectorio.

AD Refectorium simul eant, sicut ad Chorum, intrantes ante Crucifixum se inclinent, & in locis sibi assignatis modesti stent, demissis oculis, & manibus sub scapulari positis, & benedictionem cum alijs dicant.

Sedentes ad Mensam ne quidquam attingant, nisi priùs signô à Superiore datô.

Accipi-

Accipiendo cibum non seligant meliorem, aut majorem portionem, sed sibi proximam, tanquam à DEO sibi missam arripiant.

Dexterâ manu cibum ori ministrent, non sinistrâ & utrâque manu bibant.

Ne accumbant indecorè, nec utroque vel altero cubito, vel magna parte brachii super mensam posita.

Cibum non avidè vorent, aut os cibo nimio impleant.

Cochleari non rodant cum strepitu scutellam, nec jusculum sordidè effundant.

Ossa invenustè ne ingerant in os, aut exsuccent cum strepitu, nec altera, vel utraque manu ea tenendo canum more arrodant.

Caveant, ne indecorè comedendo, vel excreando vel aliquid vitiosè rejectando aliis nauseam aut fastidium pariant.

Si quem cibum non assueverunt, assuescant. Mappam non deturpent, nec habitum commaculent.

Dentes ne digito purgent, neque cultro, aut furcilla, minus ungue, sed dentiscalpio.

Ministrando mensæ discos, & alia vasa absque strepitu & fragore colligant, & collocent, referàntque moderatè, & absque eorum collisione.

Asportando cibos, & alia subministrando per Refectorium non currant, nec pedibus rustico more pulsent terram.

Cibos ne persla, sed si calidiores erunt, expecta, dum defrigescant, aut certè modestè furcinulâ, vel cochlearî, ut temperentur, commove.

Cibos ad mensam ne olfacito, & si quos fortè olfeceris, de hinc cæteris ne apponito.

In ingerendis ori cibis bene educati furcinulæ operâ uti solent, non solorum ministerio digitorum, utpote, quod morum barbariem redolet, assidentium convivarum oculos persæpe offendentem.

Patinam

Patinam pane, aut cochleari scutellam ne de tergas, aut convertas, cave.

Cùm comedis, aut bibis, dentibus ne concrepa strepitum ne ede, sorbendo absurdè, mandendo clari ùs, aut alio quovis modo.

Ne sorbe cum strepitu, & sibilo ex scutella, vel ex ipso cochleari.

Jusculum ex scutella non degutta in cochlear ut extremam guttulam haurias.

Ne panem integrum aut medium butyro linias sed per particulas.

Digitos adipe, dapùmve succo, & liquamin perfusos in os indecorè quasi linctūrus ne injic neque etiam pani integro,aut magnæ ejus parti affric multòque minus mantili, mappæve communi, sed panis frustulum, quod mox sumpturus sis, priús de sos mantili permunda. At vt hoc rariús eveniat, chleari, ac furcinulâ ritè utaris; Diligentiús præser à lambendis digitis abstine, & maximé sonoro cu stlopis eorum linctu.

Nec cochlear, nec cultrum lambe, sed pane in or existente illa deterge, si non deceat ob adhæ jus, & condimentum mantili mundare.

Si panem, carnesve in embamma intingis, quod morderis, ne iterum intinge, indecorum enim id Sed moderatum frustrum sit, quod in singulos int ctus condimento imbuis, quódque uná bucceâ tum confici queat.

Mandendo cave, ne labiorum diductu soni edas, more porcorum.

Illato in mensam ferculo, nec illicó more pecudu irrue, sed moderare appetitum tuum, & operire pau sper, dum incepеrint ij, qui te in mensa priores sun

In comedendo ne esto immoderaté festinus, & qua si studio ita properans, quò plures alijs bolos præ pias, sed continenter, sensim, & moderaté cibum, p

cúmque

súmque sumito, omnî aviditate brutali penitûs exclusa.

In orbibus, qui cibis onusti circumferuntur vel scutellis promovendis, ne esto nimis lentus, & cunctabundus, ne in juniores parùm charitativus audias, dum eos diutiús quám par est, ab esu suspendis, sed perlato ad te ferculo particulam tuam confestim accipe, ac reliquum ulteriùs promoveto.

Bucella succedat buccellæ in stomachum jam trajectæ.

Tales buccæ sunto, quæ malas immodicé non inflent.

Si loquendum est, vacuo ore, non pleno loquere.

Pro Regula generali teneto, quód in scutellam, aut orbem ambulatorium ampliús reponi haud debeat, quód in suo quis semel habeat disco

Manus in omnes patinæ plagas mittere, aut patinam, ut ad te veniat lautiora, invertere minimé decet, & id est intemperantium, ac ventri, non honestati servientiũ.

Ovum si ita fluidum sit, vt panis frustulis commodè edi nequeat, in cochlear effusum sumes, neutiquam autem potabis; Nam limacum cochlear, & ovum ori admovere, & epotare á mensali decore alienum est, incultósque mores sapit.

Ne eds de ovo, á quo horrorem, & nauseam præsentis, sed dissimulanter, & dextrè ita in orbem repone, ne á tetro odore, aut fædô aspectu suó cuiquam orexim pariat.

Inter esum ovi bibere, decoro oppido contrarium est.

Ovorum putamina non ungvibus, aut pollice, aut insertâ lingvâ purgabis sed cultellô aut cochlearî,

Salem á salino capturus, cultet ne butyro, aut adipe unct⁹ sit; Sed priús ad mantile, aut panis frustulum, non ad totum panem apté deterge. §. 7timus.

In tota domo, vel Monasterio.

CLaudendo, vel aperiendo januas non faciant strepitum.

Inter recreandum non nimiúm clament, sint sine

cachin-

cachinno, gesticulatione, contentione, asperitate, f culari vanitate, caveant manuum injectiones, raptā ones, dissolutiones, impulsiones, fistulationes, sint f latia honesta, modesta, quæ juxta Divum Bernardu potiùs recreent, quàm enervent; saltatiunculas ind coras, cursumque notabilem devitent, non conspua parietes, non appellent se invícem puro nomine (i est, non præmisso nomine Fratris) minùs agnomine caveántque tuicationes, quæ sæcularem sapiun familiaritatem Religiosos parùm decentem.

§. Ultimus.

De potissimis Vitiis linguæ.

ALterius sermonem interrumpere.

Alijs præterquam disputando contradicere.

Alios reprehendere, mordere, deridere.

Alté loqui, & cachinnari. Semper loqui.

Ridiculé, scurriliter, inimicé loqui.

Imperiosé, & superbé aliis loqui, & cum illis conversari. Se jactare. & alios deprimere.

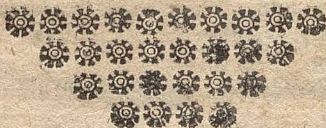
Verba, & modos loquendi, sæculares usuperare litice, & parum simpliciter cum alijs conversari.

Alijs detrahere sive directé, & explicité, si indirecté, latenter, & implicite.

Ab his linguæ vitiis quovis tempore, & loc sibi seriò, & sedulò] cavere studeant.

Tandem hoc formulare morum in quavis septim na die á Magistro, vel Directore præscribenda atte relegant, seque examinent, contra quæ puncta pe verint, seque imposterium emendare studeant, ne difficile erit, juxta hoc mores suos componere, spiritualis profect⁹, & Religiosa modestia ipsis cordi

F I N I S.

REGISTR

INDEX
Opusculi Primi Animadversionum In Regulam Sancti BENEDICTI.

§. 1. Præliminaris.

INDEX

Opusculi Primi.

 Su-

APPENDIX.

Annô

INDEX.

Opusculi Secundi.

AP-

APPENDIX.

FINIS.

Fol. 196.

Fol. 6.

Animad
versiones
sup. Reg.
S. Bened